

ΖΩΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑ ΤΑ
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ὑπὸ τῆς Κυρίως

ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΡΠΑΝΤΙΕΡ.

Διευθυντρίας τῶν Πρακτικῶν Μαθημάτων.

Μεταφράσεις ἐκ τῆς Γαλλικῆς

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΥΤΑΝΖΗ.

ΠΡΩΤΗ ΣΕΙΡΑ.

Ο ΠΙΘΗΚΟΣ — Η ΑΡΚΤΟΣ — Η ΜΕΛΙΣ. —
Η ΕΝΥΔΡΙΣ. — Ο ΛΕΩΝ. — Η ΤΙΓΡΙΣ. — Η ΓΑΛΗ. —
Η ΥΑΙΝΑ. — Ο ΔΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΩΠΗΞ. — Ο ΚΥΩΝ.

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ Η «Μακεδονία»,

Ν. ΒΑΓΛΑΜΑΛΗ.

1872.

ΣΥΝΟΛΟΝ

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΡΛΩΤΙΣ

ΜΙΚΗΛΟΥ ΚΑΤΑΝΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙ

ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙ

ΕΝ ΒΕΛΓΙΟΝ

ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙ

ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙ

ΕΝ ΤΗ ΠΑΙΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙ

ΖΩΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑ ΤΑ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ὑπὸ τῆς Κυρίας

ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΡΠΑΝΤΙΕΡ.

Διευθυντρίας τῶν Πρακτικῶν Μαθημάτων.

Μεταφράσεις ἐκ τῆς Γαλλικῆς

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΥΤΑΝΖΗ.

ΠΡΩΤΗ ΣΕΙΡΑ.

Ο ΠΙΘΗΚΟΣ — Η ΑΡΚΤΟΣ. — Η ΜΕΛΙΣ. —
Η ΕΝΥΔΡΙΣ. — Ο ΛΕΩΝ. — Η ΤΙΓΡΙΣ. — Η ΓΑΛΗ. —
Η ΥΑΙΝΑ. — Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΩΠΗΞ. — Ο ΚΥΩΝ.

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Η «Μακεδονία»,

Ν. ΒΑΓΛΑΜΑΛΗ.

1872.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ
ΚΑΙ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρόν μου ὑπογρα-
φὴν εἶνε προϊόν τυποκλοπίας.

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας!

Τὸ ἀνά χειρας Ἰμῶν πρῶτον βιβλίον τῆς πεντατόμου Ζωολογίας τῆς περιωνύμου Γαλλίδος Κυρίας Μαρίας Καρπαντιέρ μεταγλωττίσας ἵνα χρησιμεύῃ καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα δημοτικά σχολεῖα, ἐνόμισα καλὸν νὰ καθυποβάλλω εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἐνταῦθα Κυρίων Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων. Οἱ σεβαστοὶ μοι οὗτοι Κύριοι μὲ πολλὴν ἀγαθότητα καὶ προθυμίαν διεξεληθόντες τὸν πρῶτον τόμον εὐηρεστήθησαν νὰ μοι ἐκδηλώσωσι τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην των ὡς ἔπεται.

Τῷ ἀξιοτίμῳ Κ^ω Ν. Καυταντζῆ.

Ὁ Σύλλογος τῶν Διδασκάλων ἀναγνοὺς σήμερον τὸ ὑφ' Ἰμῶν πρὸς τοῦτο σταλὲν φιλοπόνημά σας, κατευχαριστημένος ἔμεινεν ἐκ τῆς χρησιμότητος τῆς ὕλης τοῦ συγγράμματος καὶ ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς μεταγλωττίσεως. Συγχαίρει δὲ Ἰμῖν ἀπὸ καρδίας ἐπὶ τῇ εὐστοχίᾳ τοῦ ἔργου Ἰμῶν καὶ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν φιλοπονεῖτε αὐτό.

Δέξασθε τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς Ἰμᾶς ὑπολήψεώς μας.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 5 Ἰανουαρίου 1872.

Π. ΡΑΖΕΛΟΣ.

Κ. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

Ι. ΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ι. ΣΑΧΙΝΗΣ.

Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ.

Σπεύδω λοιπὸν νὰ ὁμολογήσω δημοσίᾳ χάριτας καὶ τὴν

εὐγνωμοσύνην μου πρῶτον μὲν πρὸς Αὐτούς, διὰ τὴν ἐπιείκειαν καὶ εὐμένειαν μεθ' ὧν ἔχριναν τὸ μικρόν μου τοῦτο ἔργον· εἶτα δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀξιότιμον Ἐφορίαν τῶν ἐνταῦθα ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἡδούοια, εὐαρεστηθεῖσα νὰ προαγοράσῃ τριακόσια ἀντίτυπα, διηυχόλυνε τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ βιβλίου.

Παρακαλῶ ἐπὶ τέλος τοὺς φιλομούσους Ἀναγνώστας νὰ φανῶσι καὶ αὐτοὶ ἐπιεικεῖς κριταὶ, ἀποβλέποντες εἰς τὰς μικρὰς δυνάμεις καὶ τὸ πρωτόπειρον τοῦ μεταγλωττίσαντος, εὐχομένου ἀπὸ καρδίας ἄλλα κρείττονα τοιαύτης φύσεως ἔργα νὰ διαδεχθῶσι λίαν ταχέως καὶ συγκαλύψωσι τὰ λιτὰ ταῦτα ἐπ' ἀγαθῶ τῶν ἡμετέρων παιδῶν.

N. K.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ὁ ἐξετάζων εἰλικρινῶς καὶ ἐκτὸς πάσης ἐμπειρικῆς ἐπιρροῆς τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς παιδείσεως δὲν δύναται νὰ μὴ ἐκπλαγῆ συνάμα καὶ λυπηθῆ.

Φαίνεται τῶντι ὅτι ἀρχίζομεν ὅπου ἔπρεπε νὰ τελειώωμεν, καὶ τελειόνομεν ὅθεν ἔπρεπε νὰ ἀρχίζωμεν· ἐκτὸς μόνον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο καὶ προτιμότερον, ἐὰν ἤρχίζομεν ὅλας τὰς διδασκαλίας συγχρόνως· καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἔπρεπε νὰ μεταδίδωμεν ποσὰ γνώσεων ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν νέων μαθητῶν.

Καὶ πῶς νὰ μὴν ἀπορέσῃ τις σκεπτόμενος ὅτι ἡ Φυσικὴ Ἱστορία κατεδικάσθη νὰ ἦναι ἡ ἐσχάτη τῶν σπουδῶν, ἢ καὶ πολλάκις ἀπεσχορακίσθη ἀπὸ αὐτὰς ἐντελῶς; Ἡ Φυσικὴ Ἱστορία, ἢ τόσον ἐπαγωγὸς, ἢ τόσον πλήρης ποικίλων γνώσεων, εὐκόλων, πρακτικῶν ἢ ἐμπνεύουσα πρὸ πάντων τόσα καὶ τόσα αἰσθήματα θρησκευτικά! καὶ τῆς ὁποίας τὰ ὑψηλὰ μέρη δύνανται πολὺ εὐκόλως νὰ ἀναβληθῶσι.

Ποῖον ἀντικείμενον σπουδῆς κινεῖ μᾶλλον τὴν περιέργειαν τῶν μαθητῶν ἢ ἡ Ἱστορία τῶν ζώων, ἢτοι ἡ Ζωολογία, ἢ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μέρος τῆς Φυσι-

κῆς Ἱστορίας; Ὁ ψυχρότερος παῖς πρὸς ὅποιανδήποτε ἄλλην μάθησιν, ὁ μᾶλλον ἀδιάφορος πρὸς ὅλα τὰ λοιπὰ, συγκινεῖται βλέπων ζῶόν τι, ὃν τὸ ὅποιον νὰ ζη καὶ νὰ ἦναι ἔμφυχον ὡς αὐτός. Ἐπιθυμεῖ νὰ τὸ συλλάβῃ, νὰ τὸ ἀποκτήσῃ, νὰ τὸ κάμῃ φίλον του ἢ ὑπηρετήν του· ἢ ἀκόμη, τὸ ὅποιον εἶνε καὶ συχνότερον, δοῦλόν του καὶ θυμὰ του.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον προσέλκυει τὸν παῖδα ἐν ἀγνοίᾳ του πρὸς τὸ ζῶον, εἶνε τὸ θέλγητρον τῆς ζωῆς. Ναί, τῆς ζωῆς τὴν ὅποιαν ἀπολαμβάνει καὶ αὐτός ὁ ἴδιος χωρὶς νὰ τὴν γνωρίζῃ, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ τί αὕτη δύναται, ποῦ τείνει, τί ἀξίζει! τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία εἶνε ὑπέρτονον τῶν δώρων καὶ τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ τὸν διδάξωμεν ἐνωρὶς νὰ σέβηται εἰς τοὺς κατωτέρους του ἵνα ἀργότερα μάθῃ νὰ σέβηται πολὺ μᾶλλον εἰς τοὺς ὁμοίους του!

Πρέπει καλῶς νὰ πεισθῶμεν ὅτι τὸ πρὸς τὴν ζωὴν σέβας, ἐὰν ἐγκαίρως εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, δύναται νὰ κατασβέσῃ τὰ ἀδελφοκτόνα πάθη ἐν τῇ κοιτίδι των!

Ἐλπίζω ὅτι αἱ ἱστορίαι αὗται καὶ τὰ μαθήματα, διδασκόμενα μὲ τρόπον ἀπλοῦν, εὐκόλον, ἀνευ ὀνομάτων τεχνικῶν, ἀνευ ἀξιώσεων, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀνευ μεθόδου, θέλουσιν ἀνταποκριθῆ, καὶ πολὺ περισσότερον μάλιστα, εἰς τὰ προγράμματα τῶν διαφόρων βαθμῶν τῆς προκαταρκτικῆς διδασκαλίας. Πᾶσα τάξις, πᾶν παιδίον θέλει ἀπολαμβάνει ἀπὸ αὐτῶν κατὰ δύναμιν· ὅσοι δὲ θὰ δυνηθῶσι νὰ διατηρήσωσι τὸ ὅλον εἰς τὴν μνήμην των, θέλουσι κατέχει γνώσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἤθελον ἴσως ἀποκτήσει ὑπὸ μορφὴν μᾶλλον πομπῶδη ἢ μᾶλλον ἐπιστημονικὴν.

Πρὶν τελειώσω σπεύδω νὰ εὐχαριστήσω τῷ Κ^ω καὶ Κ^ζ Δελόν, ἐπὶ τῇ εὐνοϊκῇ συμπράξει των εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μικροῦ τούτου συγγράμματος, τῆς ὁποίας ἄνευ αἱ πολὺ βαρεῖαι ἐνασχολήσεις μου δὲν ἤθελόν μοι ἐπιτρέψει νὰ τὸ φέρω εἰς πέρας τόσον ταχέως.

Τοῦτο πράττω μόνον ἵνα ἀναπαύσω τὴν συνείδησίν μου, ἐπιφυλαττομένη εἰς σπουδαιότερον ἄλλο σύγγραμμα νὰ ἀποδείξω αὐτοὺς συνεργάτας μου εἰς τὸ νοῆμον κοινόν, τὸ ὁποῖον καταλαμβάνει καλῶς τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ κατεπιῆγον μεταρρυθμίσεώς τινος εἰς τὰ τῆς παιδαγωγίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ἐχθίδουσα πρὸς χρῆσίν σας τὸ σύγγραμμα τοῦτο, ἀγαπητοί μοι παῖδες, εὐχάριστόν μοι εἶνε νὰ σᾶς φανερώσω τὴν ιδέαν, ἣ ὁποία μὲ παρεκίνησε νὰ τὸ γράψω.

Ἡμέραν τινὰ τοῦ παρελθόντος θέρους περιεπάτου μὴ ἐντὸς εὐρείας πεδιάδος. Πέριξ μου ἐξετείνοντο χλοεροὶ λειμῶνες, εἰς τοὺς ὁποίους ἔβοσκον πρόβατα· εἰς τοὺς δρόμους ζεύγη βοῶν ἔσυρον βαρέα ἀμάξια φορτωμένα μὲ χόρτα· πρὸς τὰ κάτω τῆς πεδιάδος, ποταμὸς ἔρρεεν ἡσύχως διὰ μέσου τῶν ἰτεῶν· πλήθος μικρῶν ἰχθύων ἐπλεον ἐντὸς τῶν διαφανῶν του ὑδάτων, ἐνῶ τὰ πτηνὰ ἐκελάδου περιπτάμενα ἀπὸ ἓν δένδρον εἰς ἄλλο. Ἐπί τινος κλιτύος ἔκειτο τὸ χωρίον φαιδρὸν, καταλαμπόμενον ἀπὸ τὰς ζωογόνους ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἀκολούθως οἱ σιτοφόροι ἀγροὶ, εἰς τοὺς ὁποίους παιδία, καθὼς σείς, ἔδρεπον ἀνθύλλια. Μακρότερα, ἐξετείνοντο κλιμακηδὸν τὰ σκιερὰ δάση, καὶ οἱ ὑψηλοὶ λόφοι ὑπεράνω δὲ τῶν λόφων καὶ τῶν δασῶν, λευκόφαια ὄρη ἔτεμνον τὸν ὀρίζοντα.

Τὶ ὥραϊα εἶνε ὅλα ταῦτα, ἔλεγον κατ' ἑμαυτὴν, τί ἐκφραστικὰ εἶνε εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἠξέυρει νὰ τὰ παρατηρῇ καὶ νὰ τὰ ἐνοσῇ! Οἱ βράχοι καὶ τὰ νερά, τὰ μεγάλα δένδρα καὶ τὰ ἀνθη, τὰ ἡμέρα ζῶα τὰ ὁποῖα βόσκουσι

εις τοὺς λειμῶνάς μας, ἀκόμη καὶ τὰ ἄγρια αὐτὰ θηρία τὰ ὅποια κρύπτονται εἰς τὰ δάση, μᾶς δεικνύουσι τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ ὁ ὅποιος τὰ ἐδημιούργησε! . . . Καὶ ἐπειδὴ εἶπτε, ἀγαπητοί μου παῖδες, τὸ διηνεχὲς μέλημα τῆς ζωῆς μου, ἐσᾶς ἐσυλλογίζομην! Ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἔχω ἐκεῖ καθημένους πλησίον μου· θὰ σᾶς ἐδείκνυον ὅλα ὅσα μὲ περιστοίχουν· ἤθελον σᾶς κάμει νὰ θαυμάσητε τὸ κάλλος των, διότι τὰ πλεῖστα εἶνε πραγματικὰ θαύματα, ἂν καὶ συγχάκισ οὐδόλως προσέχομεν εἰς αὐτά. Εἶμαι βεβαία, ἔλεγον μόνη μου, ὅτι ἤθελον τοὺς καταθέλξει τοὺς νέους μου φίλους, ὁμιλοῦσα πρὸς αὐτοὺς περὶ ζώων, περὶ δασῶν, περὶ ὀρέων, περὶ τῶν ὁπίων τόσο ἀγαπᾶσι νὰ τοῖς ὁμιλήτις. Θὰ μὲ ἤκουον μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐνῶ θὰ τοῖς ὠμίλουν περὶ ἡδονικῶν πραγμάτων, θὰ τοὺς ἐδίδασκον πλεῖστα ἄλλα περιέργα μὲν διὰ σήμερον, ὠφέλιμα δὲ διὰ τὴν αὔριον!

Διατί λοιπὸν νὰ μὴν ἦσθε ἐκεῖ, ἀγαπητοί μου παῖδες; ἠθέλομεν ἤδη βεβαίως ἀρχίσει πλῆθος ἱστοριῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ διήρκουν ἀκόμη! . . . Ἄλλὰ δὲν ἦσθε, καὶ διὰ τοῦτό μοι ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡ ἰδέα νὰ γράψω δι' ἐσᾶς τὰ μικρὰ ταῦτα διηγήματα. Καὶ ἰδοὺ σεῖς, παῖδες οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε με εἶδετε, ἂν καὶ εἶμαι φίλη σας ἀφωσιμένη, θέλετε μάθει τὰς ἱστορίας μου, καλῶς ἂν θὰ ἀπελάμβανον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς τὰς διηγηθῶ αὐτοπροσώπως· ἰδέτε τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα τοῦ νὰ ἠξεύρητις νὰ ἀναγινώσκη! Ἡ ἀνάγνωσις δὲν εἶνε, ἂν σκεφθῶμεν καλῶς, πρᾶγμα ἀληθῶς ἀξιοθαύμαστον; καὶ δὲν ἀξίζει πολὺ νὰ καταγίνητις νὰ τὴν ἀποκτήσῃ;

Πρέπει νὰ σᾶς εἶπω, καλοὶ μου παῖδες, ὅτι πάντα ὅσα

μᾶς περικυκλόνουν, τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ, τὰ ὄρη, αἱ θάλασσαι, ὁ ἥλιος, τὰ ἄστρα, τέλος πᾶν ὅ,τι βλέπομεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν οὐράνιον θόλον, ἀκόμη καὶ πλῆθος πραγμάτων τὰ ὁποῖα οἱ ὀφθαλμοὶ μας δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν, εἶνε τὸ ἄπειρον τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ μεγαλοπρεπὲς δημιούργημα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται **Σύμπαν ἢ Φύσις**.

Ἡ φύσις εἶνε ἀπέραντος ἄλυσις πραγμάτων εἰς τὴν ὁποίαν ὅλα συγκρατοῦνται, καὶ οὐδὲν δύναται νὰ υπάρξῃ μόνον, εἰς τὴν ὁποίαν πᾶν ὄν ἔχει ἀνάγκη τῶν ἄλλων. Ἡμεῖς, παραδείγματος χάριν, τί θὰ ἐγινόμεθα, ἐὰν δὲν εἶχομεν τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, ἵνα μᾶς τρέφωσι καὶ μᾶς ἐνδύωσι, τὰ ὄρυκτά, ἵνα κατασκευάζωμεν τὰς οἰκίας μας καὶ συντηρῶμεν τὰς βιομηχανίας μας; Καὶ μὲ τί θὰ ἐτρέφοντο τὰ ζῶα, ἐὰν ἔλειπον τὰ φυτὰ; Καὶ πόθεν τὰ φυτὰ θὰ ἐλάμβανον τὸν χυμὸν, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ τὴν ζωὴν των, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ γῆ, ἡ ὁποία τὰ βαστάζει καὶ τὰ τρέφει διὰ τῶν ριζῶν των; Καὶ ἡ γῆ αὐτή, τί θὰ ἀπεγίνετο χωρὶς τὸν ἥλιον, ὁ ὁποῖος τὴν φωτίζει καὶ θερμαίνει;

Ἄλλ' ἂν οὐδὲν ἐμφυχον ὄν καὶ οὐδὲν πρᾶγμα δύναται νὰ υπάρξῃ ἄλλως ἢ βοηθούμενον καὶ ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων ὄντων καὶ πραγμάτων, ἔπεται ὅτι ὅταν θέλωμεν νὰ σπουδάσωμεν τὴν φύσιν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ διαιρέσωμεν τὸ ἔργον μας εἰς δύο μέρη· κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὰ μεγάλα αὐτὰ μέρη, δι' ὧν τὸ ἀντικείμενον τῆς σπουδῆς μας κατατάσσεται μεταξύ τῶν ἄλλων ἀκολουθῶς νὰ λάβωμεν ἕκαστον ἀντικείμενον, ἕκαστον ὄν χωριστά, νὰ τὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου, νὰ τὰ συγ-

κρίνωμεν ἵνα μάθωμεν κατὰ τί ὁμοιάζουσι καὶ κατὰ τί διαφέρουσι· νὰ τὰ κατὰ τάξωμεν, δηλαδή νὰ τὰ θέσωμεν εἰς τάξιν τινά, ἢ ὁποία νὰ μᾶς βοηθῇ νὰ τὰ ἀναγνωρίζωμεν. Χωρὶς κατὰ τάξιν, ἠθέλωμεν σπουδάζει εἰς μάτην, διότι ἡ διάνοιά μας δὲν εἶνε οὔτε ἀρκούντως εὐρεῖα, οὔτε ἀρκούντως ἰσχυρά, ὥστε νὰ θεωρῆ καὶ κρατῆ ὅλα· καὶ χωρὶς σχεδιονένότητος, δὲν ἠθέλωμεν ἀποκτήσει εἰμὴ γνώσεις στενάς καὶ περιορισμένας. Ἡ σπουδὴ τῆς φύσεως, καλοὶ μου παῖδες, εἶνε ἐπιστήμη ἡ ὁποία ὀνομάζεται Φυσικὴ Ἱστορίαι.

Μέγας ἀριθμὸς ἐξόχων ἀνδρῶν ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν των σπουδάζοντες τὴν φύσιν κατὰ τὰ διάφορα τῆς μέρη. Οἱ μὲν ἐξέλεξαν τὰ ζῶα, καθὼς ὁ Ἰππερος καὶ ὁ Κυβιέρος· οἱ δὲ τοὺς λίθους, καθὼς ὁ Χάου· ἄλλοι τοὺς ἀστέρας, καθὼς ὁ Γαλιλαῖος καὶ ὁ Λαπλάς. Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἀπέραντος αὕτη ἐπιστήμη πλεῖστον ἀπέχει τοῦ νὰ συμπληρωθῇ! Καὶ οἱ σοφοὶ αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν οὐδόλως ὅ,τι πρέπει νὰ γνωρίζουν, δὲν ἠξεύρουν οὐδόλως ὅ,τι πρέπει νὰ ἠξεύρουν. Καθ' ὅσον τις μαθαίνει πλεῖοτερα πράγματα, καταλαμβάνει ὅτι ἀγνοεῖ πολὺ περισσότερα ἀκόμη.

Ἄλλὰ τί πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ πᾶν ὅ,τι ἀνακαλύπτομεν μᾶς διδάσκει νὰ γνωρίζωμεν πάντοτε καλλίτερα τὸν Θεὸν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς!

Εἶνε ἀπαραίτητον, ὡς εἶπα, ὅταν θέλωμεν νὰ σπουδάσωμεν τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν, νὰ κατὰ τάξωμεν τὰ ὄντα καὶ τὰ πράγματα, σχηματίζοντες ἀπὸ αὐτῶν συστήματα, δηλαδή συμπλέγματα ὄντων ἢ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα νὰ ὁμοιάζωσι κατὰ τι ἀναμεταξύ των.

Ἐρῶτον διαίρουσται ὅλα τὰ πράγματα τῆς φύσεως

εις δύο μέρη· εις ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουσι ζῶν, καθὼς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά· καὶ εις ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα στεροῦνται αὐτῆς, καθὼς οἱ λίθοι, ὁ σίδηρος, τὰ ὕδατα, τὰ νέφη.

Ἡ πρώτη κλάσις ἢ σειρὰ ὀνομάζεται ἐνόργανος σειρὰ, διότι τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα συναποτελοῦσιν αὐτὴν ἔχουσιν ὄργανα ἵνα ἐκτελῶσι τὰς διαφόρους λειτουργίας τῆς ὑπάρξεώς των παραδείγματος χάριν εις τὰ ζῶα, οἱ ὀφθαλμοὶ, τὰ ὦτα, αἱ χεῖρες, οἱ πόδες εἶνε ὄργανα· εις τὰ φυτά, τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη, αἱ ρίζαι εἶνε ἐπίσης ὄργανα, δι' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ λειτουργίαι τῆς ζωῆς των.

Ἡ δευτέρα κλάσις ἢ σειρὰ συναποτελεῖται ἀπὸ πράγματα τὰ ὁποῖα στεροῦνται τῆς ζωῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουσιν ὄργανα· ὀνομάζεται δὲ σειρὰ ἀνόργανος. Αὕτη περιέχει, ὡς σὰς ἔλεγον, τοὺς λίθους, τὰ μέταλλα, τὸν ἀέρα καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα θὰ μάθητε μόνοι σας νὰ προσδιορίζητε εις ὀλίγον καιρόν.

Ἡ ἐνόργανος σειρὰ διαιρεῖται εις δύο βασιλείαι, εις τὸ βασιλείον τῶν ζώων, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὰ ζῶα· καὶ εις τὸ βασιλείον τῶν φυτῶν, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὰ φυτά.

Ἡ ἀνόργανος σειρὰ διαιρεῖται ἐπίσης εις δύο βασιλείαι· εις τὸ βασιλείον τῶν ὀρυκτῶν, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὰ ὀρυκτά, καὶ εις ἓν ἄλλο βασιλείον τὸ ὁποῖον θὰ μάθητε ἀργότερα.

Μετὰ ταῦτα, ἄς ἴδωμεν ποῖαι αἱ διαφοραὶ αἱ μεταξὺ τῶν τριῶν βασιλείων τὰ ὁποῖα σὰς ὠνόμασα, καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἀναγνωρίζωμεν ὅτι ἀντικείμενόν τι ὑπάγεται εις τὸ ἐν ἢ εις τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ τρία αὐτὰ βασιλεία.

Κατὰ πρῶτον διὰ τὸ βασιλείον τῶν ὀρυκτῶν εἶνε πολὺ εὐκόλον τὰ ὀρυκτὰ, σὰς εἶπα ὅτι δὲν ἔχουσιν ὄργανα, δὲν ἀναπτύσσονται, δὲν αὐξάνουσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθὼς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, καὶ δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν κίνησιν. Ἀλλὰ μεταξύ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ἡ διαφορὰ δὲν εἶνε πάντοτε τόσον μεγάλη, ὅσον δύνασθε νὰ πιστεύητε. Τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ ἔχουσι ζωὴν καὶ αὐξάνουσι· τὰ ζῶα εἶνε πολὺ προφανῶς αἰσθητικά. Ὡς πρὸς τὰ φυτὰ, ἔχουσιν ἐπίσης καὶ αὐτὰ αἰσθητικότητά τινα; δύνανται ἐπίσης νὰ ᾔνη εὐτυχῆ ἢ δυστυχῆ; Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἔλεγον ὄχι, θὰ ὠμίλουν χωρὶς νὰ σκεφθῶσι, διότι εἶνε πολὺ πρόδηλον ὅτι τὰ ἀνθη εἶνε εὐτυχῆ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ὁ ἥλιος τὰ θερμαίνῃ ἢ καὶ ἡ δρόσος τὰ δροσίζῃ· καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς εὐτυχίας των εἶνε ὅτι ἀνοίγουσι. Καὶ εἶνε πολὺ φανερόν ἐπίσης ὅτι πάσχουσι, πάντοτε κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ὁ παγετός τὰ καταλαμβάνῃ ἢ παιδία ὑπὸ κακοῦ δαίμονος κινούμενα τὰ θραύωσι· καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς δυστυχίας των εἶνε ὅτι μαραίνονται καὶ καταστρέφονται πρὸ τοῦ καιροῦ των.

Σὰς φαίνεται εὐκόλον, φίλοι μου, νὰ διακρίνητε ἓνα ζῶον ἀπὸ ἓνα φυτόν. Οὐδεὶς τῶνόντι δύναται νὰ ἀπατηθῇ προκειμένου περὶ τοῦ κυνός, περὶ τινος πτηνοῦ ἢ περὶ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου ὄντος ἔχοντος τὴν δύναμιν νὰ μεταβαίνῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Ἀλλ' ὑπάρχουσι ζῶα, περὶ ὧν θέλω σὰς διηγηθῆ, τὰ ὁποῖα ζῶσι σχεδὸν ἀκίνητα, κολλημένα πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἐπὶ βράχων, καὶ τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουσι τόσον μὲ φυτὰ, ὥστε δύσκολον εἶνε νὰ καταλάβωμεν ἂν ᾔνη ζῶα μᾶλλον ἢ φυτὰ.

Ἡμεῖς ἐπίσης, ἀγαπητοὶ μου παῖδες, σεῖς καὶ ἐγὼ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἀποτελοῦμεν μέρος τῆς φύσεως, διότι ἐπλάσθημεν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ καθὼς καὶ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ Σύμπαντος. Εἴμεθα ὄντα ἐνόργανα, καὶ μάλιστα τὰ τελειότατα, τὰ λεπτότατα ἐνόργανα ἀπὸ ὅλα ὅσα γνωρίζομεν. Ἀκούετε ἐνίστε τὸ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζῶον λογικόν· ἡ ἀκόμη ὅτι εἶνε τὸ ὠραιότατον, τὸ νοημονέστατον ὅλων τῶν ζώων· καὶ αἱ ἐκφράσεις αὗται σὰς ἐκπλήττουσιν ἴσως· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἀγαπητοὶ μου παῖδες, πρέπει καλῶς νὰ ἐννοήσητε, ὅτι ἡ λέξις ζῶον δὲν σημαίνει κτῆνος, ὃν ἄλογον, ἐπεὶδὴ ἀπ' ἐναντίας λέγομεν ζῶον λογικόν· ἀλλὰ σημαίνει ἐν γένει ὃν ζωϊκόν, τιθέμενον ἐν κινήσει ὑπὸ ἐσωτερικῆς τινος δυνάμεως ἀοράτου, ἀύλου. Εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ δύναμις αὕτη εἶνε ἡ ψυχὴ, πεπρωτισμένη μὲ νοῦν καὶ μὲ λόγον· εἰς τὰ ζῶα εἶνε τὸ ὄνομαζόμενον ἐνστικτον.

Βεβαίως, φίλοι μου, ὑπάρχει μεταξύ ἡμῶν καὶ τῶν ζώων ἀπειρος ἀπόστασις. Αἱ δυνάμεις των εἶνε πολὺ κατώτεραι ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μας· καὶ ὁμως εἶνε, ὡς ἡμεῖς, αἰσθητικά, ἱκανὰ δηλαδὴ νὰ αἰσθάνωνται ἡδονὴν καὶ λύπην. Φεῦ! αὕτη εἶνε μία ἀπὸ τὰς φυσικὰς των ἰδιότητας, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοι μὲν, οἱ παῖδες δὲ μάλιστα λησμονοῦσι πολὺ σκληρῶς ἐνίστε! Τὰ ζῶα ἔχουσιν ἐπίσης τὴν δύναμιν τοῦ ἀγαπᾶν· ἤξεύρετε πόσον οἱ κύνες προσηλώνονται εἰς τοὺς κυρίους των, πῶς ὑπερασπίζουσιν αὐτοὺς ἂν τις τοὺς προσβάλη, καὶ ὅτι ἐνίστε ἐγκαταλείπονται νὰ ἀποθάνωσιν ἀπὸ πείναν ἐπὶ τοῦ τάφου των! Ἐχουσιν καὶ διανοητικόν τι· εἰς τὰς διηγῆσεις μου θὰ ἴδητε συχνάκις τὴν ἀπόδειξιν τούτου. Πρὸς δὲ τούτοις

έχουσι καὶ μνήμην, καὶ δύνανται νὰ μορφωθῶσι διὰ τῆς ἀνατροφῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἀκόμη ὑπάρχει μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν μεγάλη διαφορά, ἡ μεγίστη καὶ σημαντικωτάτη ὅλων τῶν ἄλλων· ἐκείνη ἡ ὁποία διακρίνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ κτῆνος μὲ τὸν πλεόν ἀπόλυτον, μὲ τὸν πλεόν ἀναμφισβήτητον τρόπον, ὁ ὁποῖος πληρέστατα μᾶς τιμᾷ καὶ μᾶς ἐπιβαρύνει μὲ καθήκοντα. Ἡ διαφορά αὕτη εἶνε ὅτι δυνάμεθα μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ παιδευώμεθα διὰ τῶν ἰδίων μας προσπαθειῶν, νὰ ἀναπτυσσώμεθα βαθμηδόν, νὰ βελτιώνωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ τελειοποιώμεθα καθ' ἑκάστην τέλος πάντων. Διὰ τοῦτο λέγομεν ὅτι εἴμεθα δεκτικὸὶ τ ε λ ε ι ὀ τ η τ ο ς, καὶ ὅτι τὰ ζῶα μένουσι στάσιμα.

Εὐθύς ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του τὸ ζῶον ἔχει τὸ ἔνστικτόν του, τὸ ὁποῖον τῷ εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὴν ζωὴν. Τὸ ἔνστικτον τοῦτο τὸ διατηρεῖ πάντοτε καὶ δὲν ζητεῖ νὰ μάθη περαιτέρω. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ τὸ διδάξωμεν τι τὸ ὁποῖον δὲν ἐμπεριέχεται εἰς τὸ ἔνστικτόν του, πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν βίαν καὶ μέσα τεχνητὰ, ἵνα τὸ καθυποβάλωμεν νὰ κάμῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλομεν. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου μόνος του ἐζήτησε τὴν παιδείαν, καὶ αὐτὴν ζητεῖ πάντοτε. Ὅσα περισσότερα μανθάνει, τόσα περισσότερα ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ. Δὲν ζητεῖ μόνον ὅσα δύνανται νὰ ἀναπαύσωσι τὰς φυσικὰς του ἀνάγκας, ἀλλὰ ἀγαπᾷ διαπύρως καὶ τὴν ἐπιστήμην, τὰς τέχνας, σκέπτεται περὶ αὐτῶν, συλλογίζεται καὶ τὰ καλλιεργεῖ αὐτὰ καθ' αὐτά. Ἐχει τὸ πάθος νὰ μανθάνῃ πάντοτε πλειότερα, καὶ νὰ ἐμβατεύῃ εἰς τὰ μυστήρια τῶν αἰτιῶν. Θέλει νὰ φθάσῃ πέραν τοῦ παρόντος, καὶ διεισδύει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τῶν πεπερασμένων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἐπιθυμεῖ νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω

τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του, καὶ ζητεῖ τὴν ἰδανικὴν τελειότητα εἰς τὸν Θεὸν τὸν ὁποῖον λατρεύει, τὸν Δημιουργὸν τοῦ Σύμπαντος! Προσπαθεῖ νὰ γίνῃ ὁμοῖος μὲ τὸ ἰδεῶδες τοῦτο, καὶ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἠθικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς νόμους, ζητεῖ ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συνείδησιν τοὺς ὑψηλοὺς κανόνας τοῦ καθήκοντος. Ἡ ἀνάγκη αὕτη τῆς βελτιώσεως, τελειοποιήσεως καὶ τοῦ ἀπείρου εἶνε ἡ ὠραιότερα δύναμις τῆς ψυχῆς μας, ἀγαπητοὶ μου παῖδες· καὶ ὅσω μᾶλλον ἡ δύναμις αὕτη ἐπιτείνεται εἰς ἡμᾶς, τόσω μᾶλλον γίνεται ἀπείρος ἢ ἀπόστασις ἢ ὁποῖα μᾶς διαχωρίζει ἀπὸ τὸ ζῶα!

Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ἀμαθεῖς, ἢ καλλίτερα, ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι εὐχαριστοῦνται νὰ μένωσιν ἀμαθεῖς, εἶνε οἱ ὁμοίωτεροι μὲ τὰ κτήνη· ἀλλ' ὅσοι ὁμως καταγίνονται νὰ ἀναπτύσσωσι τὸν νοῦν των διὰ τῆς μαθήσεως, εὐρίσκονται περισσότερον ὑψηλὰ ἀπὸ ὅλους, καὶ εἶναι οἱ ἀξιώτεροι νὰ ὀνομάζωνται ὄντα λογικὰ, ἵκανὰ νὰ καταλαμβάνωσι τὸν προορισμὸν των καὶ νὰ τὸν ἐκπληρῶσι.

Θὰ ἐνθυμηθε τοῦτο καλὰ, ἀγαπητοὶ μου παῖδες· θὰ ἐργάζησθε πάντοτε, θὰ ἐνασχολήσθε εἰς τὴν σπουδὴν, θὰ προσπαθῆτε τέλος πάντων νὰ βελτιώνησθε καθ' ἑκάστην ἡμέραν, νὰ ὑψόνησθε ὑπεράνω τῶν ἀλόγων ζῶων, ἵνα δυνηθῆτε νὰ ἐκπληρώσητε ἀξίως τὴν ὑπαρξιν αὐτῆν λογικῶν ὄντων ἢ ὁποῖα σᾶς ἐνεπιστεύθη, καὶ τῆς ὁποίας θέλετε δώσει ἡμέραν τινὰ λόγον πρὸς τὸν Θεόν!

Ζ Ω Α

ΠΡΩΤΗ ΣΕΙΡΑ.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ.

(Ο ΠΙΘΗΚΟΣ).

ΔΕΝ ἐγνωρίσατε, παιδιά μου, τὸν ἀγαθὸν γέροντα ἱατρόν μας· πολὺς καιρὸς εἶνε ὅπου δὲν ὑπάρχει πλέον. Ἡ ἐξοχικὴ τοῦ οἰκία ἔκειτο πολλὰ πλησίον τῆς ἰδικῆς μας· πολλάκις ἤρχετο ἵνα συνομιλῇ μετὰ τοῦ πατρός μας, καὶ ὅλοι ἠγαπῶμεν αὐτὸν ὑπερβολικά! Ἐδείκνυε τόσην ἀγαθότητα πρὸς τὰ παιδιά! πόσον προθύμως ἐπέ-
τρεπε νὰ τὸν ἐνοχλῶσι! πόσον μᾶς κακοσυνείθιζε.

Ἡμεθα τότε ὀλόκληρος συμμορία μικρῶν ζιζανίων ὁ θεῖός σας Παῦλος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ὠνόμαζον μεγάλον μου ἀδελφόν, διότι ἦτο δέκα ἐτῶν καὶ ἐγὼ ἤμην δύο ἔτη νεωτέρα· ἡ μικρά μας ἀδελφὴ Μαρία, ἄλλοι παῖδες φίλοι μα· καὶ ἐγώ. Μόλις ἐφθάνομεν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ὅλοι μας ὡς πτηνὰ ἐπεπίπτομεν κατὰ τοῦ ἱατροῦ. . . ὁ μέγ-
λος τοῦ κήπου ἦτο ὁ παράδεισος τῶν παιδιῶν τῆς γει-
τονίας.

Εισηρχόμεθα πολὺ σπανίως εἰς τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὸ σπουδαστήριόν του, τὰ ὁποῖα ἦσαν πλήρη παντός εἶδους πραγμάτων δι' ἡμᾶς παραδόξων. Εὐρίσκοντο ἐκεῖ ἀγγεῖα σινικὰ γεμισμένα μὲ ἀνθη ἀγνώστα· ζωγραφίαι κολλημέναι εἰς τοὺς τοίχους· φυτὰ ἀπεξηραμμένα· σκίουροι τεταριχευμένοι· βροκανίζοντες λεπτοκάρυα· ὄστρακα χελωνῶν· ὑπῆρχον... Ἐνθυμοῦμαι πῶς ἐβλέπομεν ὅλα ταῦτα μὲ θαυμασμόν καὶ ἐκπλήξιν! Ὑψηλὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἦτο μία ἄσχημος γλαυξ μὲ υαλίνοὺς ὀφθαλμούς· καὶ κρεμασμένοι εἰς τὴν ὀροφήν ἐν εἴδει πολυελαίων μικροὶ κροκόδειλοι τεταριχευμένοι.

Ὅταν μᾶς ἐτύχαινε νὰ εἰσχωρήσωμεν ἕως ἐκεῖ, ἰστάμεθα φρόνιμοι, μόλις ἐτολμῶμεν νὰ ὀμιλήσωμεν χαμηλὰ μεταξύ μας· τόσον ἐκυριευόμεθα δι' ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα ἀπὸ αἴσθημα δειλίας καὶ σεβασμοῦ, ὅπερ πολὺ διεσκέδαζε τὸν ἱατρόν.

Ἄλλ' εἰς τὸν κήπον, εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα! ἐκεῖ ἐμνομεν ἐλεύθεροι ἀπὸ πᾶσαν συστολήν· καὶ ἀδιακόπως ἐπαίζομεν καὶ ἐτρέχομεν ἐπὶ τῶν χλοαζόντων γηπέδων καὶ περὶ τὸ θερμοκήπιον, διὰ μέσου τῶν ὑάλων τοῦ ὁποίου ἐβλέπομεν τὰ σπάνια φυτὰ· καὶ ἂν τινες τῶν μεγάλων κάκτων εἶχον ἤδη ἀνοίξει τὰ μεγαλοπρεπῆ των κόκκινα καὶ χνοῶδη ἀνθη, δὲν ἤκουες πλέον ἄλλο τι εἰμὴ φωνὰς καὶ χοροπηδήματα.

Ἄ! ἔλα δὲ νὰ ἰδῆς, Παῦλε! ἔλα Μορία!

Καὶ ἐκεῖθεν ἐτρέχομεν πρὸς τὴν λίμνην, ἵνα παίξωμεν ῥίπτοντες λίθους εἰς αὐτήν.

Ἄλλὰ ἀπὸ ὅλα ὅσα εἶχεν ὁ φίλος μας, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διεσκέδαζε περισσότερον ἦτο ὁ Κύρ Γιάκος.

Ὁ Κύρ Γιάκος, παιδὲς μου, ἦτο ὁ πύθηκος τοῦ ἱατροῦ.

Παράξενον τῇ ἀληθείᾳ ζῶον!

Φαντασθῆτε ζῶον τοῦ ἀναστήματος χονδρῆς γαλῆς, κεκαλυμμένον μὲ τρίχας μαυριδεράς, ἔχον μεγάλην οὐράν ἀτελείωτον, καὶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν τεσσάρων του ποδῶν, ἀσχήμους μικρὰς χεῖρας, ὅλας ρυτιδωμένας καὶ μαύρας... ἀλλὰ ἀληθεῖς χεῖρας, μὲ τέσσαρας δακτύλους, ἓνα ἀντίχειρα καὶ ὄνυχας... οἱ ὀπισθινοὶ του πόδες ὁμοίαζον μὲ κνήμας, οἱ δὲ ἐμπροσθινοὶ μὲ βραχίονας τριχωτούς· μὲ ὅλα ταῦτα εἶχε πρόσωπον ἀσχημον! ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ ἀσχημάδαν τόσον γελοίαν, ὥστε δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἀτενίσωμεν πρὸς αὐτὸ χωρὶς νὰ γελάσωμεν ἐκ καρδίας· καθ' ὅλα τὸ ζῶον τοῦτο παρίστανε γελοιογραφίαν ζῶσαν.

Ὁ Κύρ Γιάκος δὲν ἐστερεῖτο πονηρίας καὶ μοχθηρίας. Οἱ δύο μικροὶ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ζωηρότατοι· τὸ στόμα του τρισμέγιστον μὲ φρικώδη καὶ παράδοξον τρόπον μορφάζον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο κακός, καὶ ἤξευρε νὰ ἐρχηται πρὸς ζήτησιν τῆς τροφῆς του εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ νὰ ἐμβαίνει τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν καλύβην του ἵνα κοιμηθῇ, τῷ ἐνεπιστεύοντο τὸ κλειδίον τοῦ κήπου· καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαινε καὶ ἤρχετο μὲ ὄλην του τὴν ἐλευθερίαν εἰς αὐτόν.

Τοιοιουτρόπως ὁ Κύρ Γιάκος ἦτο ὁλος παιγνίδια· ἔτρεχεν εἰς τὴν γλόην, ἄλλοτε μὲν ὄρθιος, ἄλλοτε δὲ μὲ τοὺς τέσσαρας πόδας, κάμνων τὰ πλέον ἀναίσχυντα πηδήματα· καὶ ἡμεῖς ἐτρέχομεν κατόπιν του· ἀλλ' ὅταν ἐνομίζομεν ὅτι θὰ τὸν συλλάβωμεν, πάραυτα ἀναρριχᾶτο ἐπὶ τινος δένδρου, ἐκάθητο ἡσύχως ἐπὶ τῶν κλάδων, καὶ ἐκεῖ μυχτηρίζων τὴν ἀποτυχίαν μας, μᾶς ἔκαμνε σειρὰν ὀλόκληρον μορφασμῶν γελοιωδεστάτων· ἔπειτα ἐξαίφνης

κρεμώμενος από την ούραν του, ἤρχιζε νὰ κινῆται εἰς τὸν ἀέρα.

Ἄ! ἄ! ἰδὲ, ἰδὲ, Γεώργιε, πρόσσεχε! Ὁ Γεώργιος ὕφονε τὴν κεφαλὴν... ὁ δὲ Κύρ Γιάκος ἐπιπτεν εἰς τὸν ὄμῳν του.

Ἄλλοτε ἐπαίζομεν τὴν σφαῖραν.

Ἡ ἀράδα σου εἶνε Κύρ Γιάκε, ἔλεγεν ὁ Παῦλος· ὁ Κύρ Γιάκος ἐπετύγγανε τὴν σφαῖραν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ τὴν ρίψῃ ἐκ νέου, ἔφευγε λαμβάνων αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἰδοὺ ὅλοι ἡμεῖς ἐτρέχομεν κατόπιν του κυνηγοῦντές τον....

Ἄ! τὸν κλέπτην! ἄ! τὸν ἀχρεῖον πανοῦργον.... σὲ προφθάνω!

Καὶ ὅταν ὁ Κύρ Γιάκος ἔβλεπεν ἑαυτὸν κινδυνεύοντα νὰ συλληφθῆ, ἀμέσως ἀπηλλάττετο ἀπὸ τὴν σφαῖραν, ρίπτων αὐτὴν ἐντὸς τῶν καλάμων, οἱ ὅποιοι ἐφύοντο παρὰ τὴν ὄχθην τῆς λίμνης.

Ἥξεύρετε, παιδιά μου, ὅτι εἰ πίθηκοι ἔχουσιν ἐνστικτον μιμήσεως πολὺ ἐμφαντικόν· εἶνε ἐπιτηδεϊότατοι· μὲ τὰς ἀσχήμους χεῖράς των κάμνουν πράγματα τὰ ὅποια μᾶς φαίνονται παράδοξα· παραδείγματος χάριν, ὅτε ἡ μαγείρισσα τὸν ἔδενεν ἵνα τὸν ἐμποδίξῃ νὰ ἀρπάξῃ τὰ νόστιμα κομμάτια, ὁ Κύρ Γιάκος ἤξευρε πολὺ καλὰ νὰ λύῃ τοὺς κόμβους τοῦ σχοινίου του.... Ἡ πτωχὴ μαγείρισσα ἐμαίνετο, ἀλλ' ὅμως πάντοτε ἠπατάτο.

Καὶ ὅταν μᾶς ἔβλεπε νὰ κάμνωμέν τι, καὶ αὐτὸς ἀπεμιμῆτο τὰς χειρονομίας μας, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ὀμιλῆ, ὅπερ ἦτο θέαμα πολὺ διασκεδαστικόν. Ἐμιμῆτο θαυμασίως, εἶνε ἀληθές· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχε τὸ λογικὸν ἵνα τὸν ὀδηγῆ, ἐμιμῆτο ἀλλ' ἀντ' ἄλλων, καὶ περιέπιπτε συχνάκις εἰς τὰς κωμικωτέρας

συμφοράς. Ἡμέραν τινά, ππραδείγματος χάριν, βλέπων ἡμᾶς πλύνοντας τὰς χεῖράς μας εἰς τὸν κρουνὸν τῆς μεγάλης δεξαμενῆς, εὔρε τοῦτο πολὺ ἀστεῖον, καὶ ἔτρεξε καὶ αὐτὸς νὰ στρέψῃ ὁ ἴδιος μὲ ὀρμὴν τὸν κρουνὸν, καὶ ἐδροσίσθη πολὺ εὐμορφα!

Ἄ! ἄ! Κύρ Γιάκε, ἰδοὺ τί θὰ εἰπῇ νὰ μὴ ἔχη κα-
νεῖς νοῦν!

Μίαν ἄλλην φοράν, ἰδὼν τὴν μαγειρίσαν ἐπιδιορθό-
νουςαν τὰς περικνημίδας τῆς μὲ χονδρὴν βελόνην, ἐπή-
δησεν εἰς τινα τράπεζαν καὶ ἐκάθησε μὲ τρόπον ὡσὰν νὰ
ἤθελε νὰ ὑποκριθῇ ἐπίσημόν τι πρόσωπον· ἔπειτα ἤρπαξε
τὴν βελόνην περασμένην εἰς τὴν κλωστήν· ἀλλὰ τὴν ἔ-
λαβεν ἀπὸ τὴν σουβλερὰν ἄκραν, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐ-
νέπηξεν εἰς τὴν χεῖρά του· πτωχὲ Κύρ Γιάκε! τρέχομεν
εὐθὺς ἀκούσαντες τὰς φωνάς του· τὸν βλέπομεν κρα-
τοῦντα ἐκτεταμένην τὴν μικρὰν του χεῖρα, ἀπὸ τὴν ὀ-
ποῖαν ἔρρεεν αἷμα... εὐθὺς, εὐθὺς, ἓνα ἐπίδεσμον! καὶ
τῷ κάμνομεν τὴν ἐπίδεσιν... καθὼς ἠδυνάμεθα. Ἀ-
νακουφίζεται, αἰσθάνεται ὅτι ἡ χειρουργικὴ μας ἐργασία
τὸν ὠφελεῖ· τρέχομεν ἀκολούθως νὰ εἰδοποιήσωμεν τὴν
ὕπνερτριαν· ἐπανερχόμενοι δὲ... τὸν βλέπομεν κα-
θήμενον μὲ οἰκτρότατον ἦθος, καὶ ἔχοντα ἓνα πλατὺν
ἐπίδεσμον συρόμενον ὀπισθέν του· ἔκρινε κατάλληλον
νὰ κάμῃ καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὸν ἑαυτὸν του μίαν ἐπίδεσιν εἰς
τὴν κνήμην ἢ ὁποῖα δὲν τὸν ἐπόνει ὄλως διόλου!

Ἄ! ἄ! ἄ! Κύρ Γιάκε!

Τοῦτο σὰς κινεῖ εἰς γέλωτα, καλοὶ μου φίλοι· ἀλλὰ
δὲν εἶνε μόνον οἱ πίθηκοι οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν μανίαν νὰ
μιμῶνται χωρὶς σκέψιν ὅ,τι βλέπουν... ὑπάρχουν ἐπί-

σης ποῦ καὶ ποῦ μικρὰ παιδιά τὰ ὁποῖα γνωρίζω ὀλίγον καὶ τὰ ὁποῖα...

Καὶ ὁ πίθηκος, μήτερ; ὁ πίθηκος;

Ἄ! πονηρὰ παιδάκια! Καταλαμβάνετε λοιπὸν ἀπὸ μισὸν λόγον; καλὰ, τοῦτό μοι ἀρκεῖ, καὶ ἐξακολουθῶ.

Ὁ ἀγαθὸς ἰατρός, σὰς τὸ εἶπα, μᾶς κακοσυνείθιζεν ὄχι μόνον μᾶς ἄφινε νὰ καταπατῶμεν τὴν χλόην του, νὰ ἀναρριχώμεθα εἰς τὰ δένδρα του, καὶ νὰ ρίπτωμεν λίθους εἰς τὴν λίμνην του, ἀλλ' εἶχομεν ἀκόμη συμφωνήσει νὰ τρώγωμεν χωρὶς ὑποψίαν τὰ χαμοκέρασα καὶ τὰ εὐώδη σμέουρα, καθὼς καὶ τὰ μῆλα τοῦ κήπου του.

Ἴδετε καλὰ μόνοι σας, μᾶς ἔλεγεν· ἐὰν ἦσθε λαίμαργοι... ἐὰν ἀσθενήσητε... ἰδοὺ ἐγὼ ἔχω ἐκεῖ ἐπάνω τὸ μεγάλον ἀγγεῖον μὲ τὸ μαῦρον ἰατρικόν!... καὶ τότε... τόσον χειρότερα δι' ἐσᾶς!

Τοὺς δὲ ὠραίους καρποὺς τῶν δενδροστοιχιῶν του, καὶ τὰ ἄνθη του, τὰ ὁποῖα περιεποιεῖτο ὁ ἴδιος μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας, δὲν ἐτολμῶμεν νὰ τὰ πλησιάσωμεν, εἰμὴ μόνον ἵνα ἀφαιρῶμεν ἀπὸ αὐτῶν τοὺς κοχλίας καὶ τὰς κάμπας, οἱ ὁποῖοι τὰ περιέτρωγον.

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν, εὕρισκόμεθα κύκλῳ ἑνὸς τῶν μεγάλων δένδρων τοῦ κήπου του. Εἰς τὰ ὑψηλὰ κλαδιά ἐκρέμαντο ὠραῖα μῆλα κόκκινα, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀληθῶς ἀξιόλογον ὄσφιν· ἀλλὰ πῶς νὰ τὰ φθάσωμεν;

Πρέπει νὰ ἀναβῶμεν εἰς τὸ δένδρον, ἔλεγεν ὁ Παῦλος.

Ἀδύνατον! τὸ στέλεχος εἶνε πολὺ χονδρὸν, οἱ κλάδοι πολὺ ὑψηλά.

Τί δυστύχημα νὰ μὴν ἔχωμεν μίαν κλίμακα! Ἄς ὑπάγωμεν νὰ ζητήσωμεν τὴν τοῦ κηπουροῦ· ἀλλ' ἡ κλίμαξ

αὕτη, οὔσα πολὺ βαρεῖα διὰ τὰς μικρὰς μᾶς χεῖρας, οὐδὲ ἐκινεῖτο ἀπὸ τὴν θέσιν της.

Τί νὰ κάμωμεν λοιπόν ;

Ἄ! τὸν ληστήν! ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος· ἰδέτε, ἰδέτε!
Ὁ Κύρ Γιάκος εὐρίσκεται ἐκεῖ ἐπάνω, καὶ κάμνει τὸ γευματάκι του κατὰ πρόσωπόν μας καὶ εἰς τὸ πείσμά μας. . .
Πολὺ εὐμορφα ἤξευρε αὐτὸς νὰ ἀναβῆ χωρὶς κλίμακα, ἐνῶ ἡμεῖς κατεγινόμεθα νὰ εὐρωμεν.

Κύρ Γιάκε, ἔλεγεν ἡ Μαρία, ρίψε καὶ εἰς ἡμᾶς μῆλα! ρίψε μας, Κύρ Γιάκε, μῆλα!

Ὁ Κύρ Γιάκος δὲν ἐτάραττε τὴν ἡσυχίαν του· ἐκάθητο ἀναπαυτικὰ ἐπὶ χονδροῦ κλάδου, κόπτων μῆλα μὲ ὄλην του τὴν εὐκολίαν, τραγανίζων αὐτὰ μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ ρίπτων εἰς ἡμᾶς τὰ περισσεύματά του μὲ μορφασμοὺς οἱ ὁποῖοι μᾶς ἠρέθιζον τρομερά!

Τοῦτο κινεῖ εἰς τρέλλαν! ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος.

Ὁ ἰατρὸς ἤρχετο τότε πρὸς τὸ μέρος μας·

Αἱ, λέγει, κλείων τὸ βιβλίον του καὶ ἐμβάλλων τὰ δίοπτρά του εἰς τὴν θήκην των, τί εἶνε λοιπὸν ἐκεῖ ἐπάνω ;

Ἄ! ἰατρέ, ἰατρέ! εἶνε... πόσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἔχωμεν μῆλα, ἡ δὲ μηλέα εἶνε πολὺ ὑψηλή.

Μήπως δὲν ἔχει μῆλα εἰς τὰ ἄλλα δένδρα; ἰδοὺ ἐντελῶς ὅμοια μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δύνασθε νὰ φθάσητε μὲ τὴν χεῖρα.

Δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ πράγμα... καὶ ἔπειτα ὁ Κύρ Γιάκος, ὁ ὁποῖος ἀνέβη χωρὶς κλίμακα, ροκανίζει τὰ καλλίτερα μὲ ὄλην του τὴν ἀνάπαυσιν.

Καὶ δὲν θέλει νὰ μᾶς δώσῃ, ἐπρόσθεσεν ἡ Μαρία.

Ἄ! ληστά! λαίμαργε! ἀνέκραξεν ὁ ἰατρὸς γελῶν διὰ τὴν κωμικὴν ταύτην σκηνήν· δὲν θέλεις νὰ μᾶς ρίψῃς

μηλα! πρόσμενε! Συναξάτέ μου έσεις όλα όσα είνε πεσμένα υπό τας άλλας μηλέας, όλα όσα ήμπορείτε... καλά! και τώρα, κάμετε καθώς εγώ· αλλά προσέχετε καλά τας κεφαλάς σας.

Και έν τούτοις ήρχισε νά σφενδονίξη τας βόμβας του πρós τó δένδρον.

Ναι, ναι! άς βομβαρδίσωμεν τόν Κύρ Γιάκον.

Ό Κύρ Γιάκος, πρós στιγμην θορυβηθείς από τας φωνάς μας και τά μηλά μας, φεύγει εις τήν κορυφήν του δένδρου, και κόπτων άλλα μηλα μέ τας δύο χείρας, τά σφενδονίξει και αυτός έναντίον μας μέ μεγάλην παραφοράν, επαναλαμβάνων ακριβώς τας πράξεις μας.

Ό γέλωσ μάς κατέλαβε τόσοσ δυνατά, ώστε ήναγκάσθημεν νά αφήσωμεν τήν διασκέδασιν ταύτην, καθ' όσον μάλιστα δέν είχομεν πλέον τήν δύναμιν νά τόν αντικρούωμεν.

Και ό ιατρός επίσης εγέλα εξ όλης του καρδιάς. Η έπιτυχία τής μηχανής του, και ό ειλικρινής θαυμασμός τόν όποϊον μάς ενέπνεεν ή έξαισία εφεύρεσίς του, τόν δισκέδαζον υπερβολικά.

Άλλ' όχι, αγαπητοί μου παίδες, μάς λέγει, δέν είνε ιδική μου ή εφεύρεσις αύτη... Είς τόν τόπον τών πιθήκων, οι άγριοι ενεργοῦσι κατά τόν ίδιον τρόπον, ίνα λαμβάνωσι κάρυα από τούς κοκκοφοίνικας, διότι τά δένδρα ταύτα, καθώς ήξεύρετε, είνε πολύ μεγάλα και οι καρποί των εύρίσκονται ύψηλότατα.

Πού λοιπόν είναι ό τόπος τών πιθήκων;

Υπάρχουσι σχεδόν εις όλους τούς θερμούς τόπους... αλλά δέν είνε πανταχοῦ του αύτου είδους. Εύρίσκονται τινες τόσοσ μεγάλοι, καθώς οι άνθρωποι, και πολύ ισχυ-

ροί· ἄλλοι δὲν εἶνε ὀγκωδέστεροι ἀπὸ... θὰ σὰς διηγηθῶ τοῦτο ἄλλην τινὰ ἡμέραν.

Ὡ! εἰπέ μᾶς το εὐθὺς τόρα, σὰς παρακαλοῦμεν ἰατρεί· θὰ ἤμεθα πολὺ φρόνιμοι! διηγήσου μας...

Ἄλλὰ... τὸ γεῦμα;

Τὸ ψητὸν δὲν ἔγινεν ἀκόμη, εἶπεν ὁ Γεώργιος... ἀκούσατε λοιπόν... δὲν θὰ μᾶς διηγηθῆς, ἰατρεί;

Πρέπει νὰ ἐνδώσω, ἀπεκρίθη ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος... ἀλλ' ἐὰν δὲν ἦσθε φρόνιμοι!...

Οἱ πίθηκοι, παιδία μου, εἶνε ζῶα τὰ ὅποια οἱ σοφοὶ ὀνομάζουσι πρῶτα, ἵνα δείξωσι τὴν ἀνωτάτην τάξιν τῶν ζῶων. Τὰ ὀνομάζουσιν ἐπίσης, τοῦλάχιστον εἶδη τινὰ, τετράχειρα, ὅπερ σημαίνει ὄχι ὅτι ἔχουσιν ὡς ἡμεῖς δύο πόδας καὶ δύο χεῖρας, ἀλλὰ τέσσαρας χεῖρας. ἤξεύρετε τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν μεταξὺ ποδὸς καὶ χειρός;

Μάλιστα, μάλιστα!

Ἄς τὴν ἀκούσωμεν λοιπόν.

Αἱ χεῖρες χρησιμεύουν ἵνα πιάνωμεν, οἱ δὲ πόδες ἵνα περιπατῶμεν.

Ἀληθὲς εἶνε τοῦτο, Γεώργιέ μου· καὶ ἐν τούτοις αἱ γαλαῖ πιάνουν μὲ τοὺς πόδας των μὲ τοὺς ὁποίους καὶ περιπατοῦν, καὶ οἱ πίθηκοι περιπατοῦν μὲ τὰς τέσσαρας χεῖράς των. Εἶνε βέβαιον ὅμως ὅτι αἱ χεῖρες ἰδίως χρησιμεύουν νὰ πιάνωμεν· τοῦτο προέρχεται... ἤξεύρετε ἀπὸ τί; τί πρᾶγμα μᾶς βοηθεῖ ὥστε νὰ πιάνωμεν μὲ τὰς χεῖράς μας, ἐν ᾧ δὲν δυνάμεθα νὰ πιάσωμεν μὲ τοὺς πόδας μας;

Διότι οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν εἶνε πολὺ κοντοί.

Τῶντι· ἀλλ' ἡ κυριωτέρα διαφορὰ εἶνε ὅτι ὁ ἀντίχειρ

μας εἶνε χωρισμένος ἀπὸ τὰ ἄλλα δάκτυλα· εἶνε δηλαδή, καθὼς λέγουν, ἀντιθέσιμος εἰς τοὺς δακτύλους, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι, ὅταν πιάνωμεν πρᾶγματι, οἱ δάκτυλοί μας εἶνε ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, ὁ δὲ ἀντίχειρ μας ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἰς τὸ ἀντίθετον. Ἰδέτε πῶς πιάνω τὴν ῥάβδον μου· οἱ χονδροὶ ὅμως δάκτυλοι τοῦ ποδὸς δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν ἀντικρὺ τῶν ἄλλων δακτύλων. Οἱ πίθηκοι λοιπὸν ἔχοντες τέσσαρας χεῖρας, δύνανται νὰ πιάνωσι μὲ τὰς ὀπισθίους τῶν ἀπαράλλακτα καθὼς καὶ μὲ τὰς ἐμπροσθινάς· παρατηρήσατε τὸν Κύρ Γιάκον, ὅταν ἀναβαίνει εἰς τὰ δένδρα, πῶς πιάνει τοὺς κλάδους μὲ τὰς ὀπισθίους τοῦ χεῖρας;

Ναί, ναί! καὶ διὰ τοῦτο ἀναρριχᾶται τόσο καλὰ.

Ἀναμφιβόλως καὶ καταγίνεται μάλιστα τραγανίζων τὰ μῆλα, ἐνῶ σεῖς εὐρίσκεσθε ἀκόμη ὑπὸ τὸ δένδρον εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ.

Εἶνε πολὺ ὠφέλιμον νὰ ἔχη τις τέσσαρας χεῖρας.

Μάλιστα, ἐὰν ἦνε πίθηκος· διότι τότε δὲν ἔχει τίποτε ἄλλο νὰ κάμνη, εἰμὴ νὰ διέρχεται τὴν ζωὴν τοῦ ἀναρριχώμενος ἐπὶ τῶν δένδρων, κόπτων καρποὺς, τρώγων κάρυα, ἀμύγδαλα, φοίνικας, ῥοκανίζων τὰ βλαστάρια τῶν δένδρων, καὶ υπεξαίρων τὰ ὠὰ τῶν πτηνῶν ἀπὸ τὰς φωλεάς· ἀλλ' ἐὰν τις ἦνε ἄνθρωπος!... λέγω.

Δύο χεῖρες ἀρκοῦσι, προσέθεσεν ὁ Γεώργιος.

Δύο χεῖρες διευθυνόμεναι ὑπὸ τοῦ λογικοῦ, εἶπεν ὁ ἱατρὸς, ἀξίζουσι δέκα ἑκατομμύρια φορὰς περισσότερον ἢ τέσσαρες πόδες ἑνὸς πτωχοῦ ζωαρίου ἐστερημένου τῆς διανοίας.

Ἀλήθεια, ἀλήθεια εἶνε! εἶπον πρὸς ἀλλήλους οἱ παῖδες.

Οἱ πίθηκοι, ἐπανελάθεν ὁ ἱατρὸς, εἶνε πολυάριθμοι εἰς

τὰ δάση τῶν θερμῶν τόπων· περιφέρονται συνήθως κατ' ἀγέλας, καὶ εἶνε ἄρπαγες, λησταὶ ἀδιόρθωτοι. Ἴδετε τὸν Κύρ Γιάκον, ἂν καὶ δὲν στερεῖται τίποτε, εἶμαι ὅμως ἠναγκασμένος ὅταν τὰ ὠραῖά μου βοδάκινα ὠριμάσωσι, νὰ τὸν δένω μὲ τὴν ἄλυσσον, διότι ἄλλως δὲν ἤθελέ μοι ἀφήσει οὐδὲ ἓνα. Ἄλλ' ὅταν περιφέρονται κατ' ἀγέλας εἰς τὸν τόπον των, ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ, τότε πολὺ ἀλλάσσει τὸ πρᾶγμα. . . Ἐνίοτε ἑκατοντάδες ὀλόκληροι ἐξ αὐτῶν διαρπάξουσι τοὺς κήπους καὶ τοὺς ἀγρούς καὶ εἶνε ἀληθῆς μάστιξ.

Ἄ! παιδιά μου, ἐὰν ἐβλέπετε τί παθαίνουν αἱ κληματαριαὶ, αἱ φυτεῖαι τοῦ ἀραβοσίτου, ἀλλὰ προπάντων οἱ ἀγροὶ τῶν ζαχαροκαλάμων, ὅταν ἀγέλη πιθήκων ἐπιέση κατ' αὐτῶν. . . ἤξεύρετε ὅτι οἱ ζαχαροκάλαμοι εἶνε εἶδη καλάμων ὁμοίων μὲ τὰ τῆς λίμνης μας, τῶν ὁποίων ὁ χυμὸς εἶνε γλυκύτατος, καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκθλίβουσι τὴν ζάχαριν. Οἱ πίθηκοι εἶνε, ὡς ἐσεῖς, λίχνοι διὰ τὰ ζαχαρώδη πράγματα. . . ἐρωτήσατε τὸν Κύρ Γιάκον. . . μόνον αὐτὸς ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ ζαχαροδοχεῖόν μου, ἐνῶ οἱ ἄγριοι ἀδελφοί του ὑπάγουν κατ' εὐθεῖαν νὰ διαρπάξουσι τοὺς ἀγρούς τῶν ζαχαροκαλάμων.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συλληφθῶσιν, ἢ νὰ καταδιωχθῶσι;

Δὲν εἶνε πολὺ εὐκόλον· χρειάζεται μεγάλη πανουργία. Τὰ ἀχρεῖα αὐτὰ ζῶα περιφέρονται πολλὰ ὁμοῦ, ὡς σᾶς εἶπα ἤδη· πηδῶσιν ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον ὡς οἱ σκίουροι, χωρὶς θόρυβον· καὶ ἐνῶ καταγίνονται εἰς τὴν διαρπαγὴν, ὑπάρχουσι δύο ἢ τρεῖς οἱ ὁποῖοι μένουσι κρεμασμένοι, κάμνοντες τὸν σκοπόν· εἰς τὸν παραμικρότερον θόρυβον, οἱ σκοποὶ αὐτοὶ φωνάζουν μὲ ὅλας των

τάς δυνάμεις . . . χούπ, χούπ! οί δέ μικροί λησται τὰ καπνίζου, φέροντες μέσα εἰς τοὺς πόδας των, εἰς τὰ στόματά των, ὑπὸ τοὺς βραχίονάς των, ὅ,τι ἠμποροῦν νὰ κρατήσωσιν. Ἐάν τις τοὺς καταδιώξῃ ἀπὸ πολλὰ πλησίον ρίπτουσι ὄλα ἵνα τρέχωσι ταχύτερα. . . . καὶ εὐθὺς χάνονται εἰς τὰ δάση.

Ἄ! τοὺς λαιμάργους!

Καὶ δι' αὐτὴν ταύτην μάλιστα τὴν λαιμαργίαν των συλλαμβάνονται βλέπετε, παιδιά μου, ὅτι ἕνεκα τῶν ἐλαττωμάτων μας συχνότατα κινδυνεύομεν.

Πρὸς τοῦτο, θέτονται εἰς ἔρημόν τι μέρος ὀλίγοι κοκκοφοίνικες, οἱ ὁποῖοι προηγουμένως τρυπῶνται· οἱ καρποὶ αὐτοὶ γεμίζονται μὲ ἀραβόσιτον ἢ μὲ ἀμύγδαλα· προσηλώνεται τὸ κάρυον πολὺ στερεὰ παρὰ τὴν ρίζαν δένδρου, ἢ εἰς πάσσαλον ἐμπηγμένον εἰς τὴν γῆν· ὁ πίθηκος ἔρχεται, ὁσφραίνεται, παρατηρεῖ εἰς τὸ βάθος, βλέπει τὸν ἀραβόσιτον ἢ τὰ ἀμύγδαλα, καὶ ἰδοὺ ἐκτείνων περνᾷ τὸ χεράκι του εἰς τὴν ὀπήν. . . δυσκολεύεται βέβαια ὀλίγον, διότι ἡ ὀπή ἔγινε σωστά σωστά ὅπως χρειάζεται δι' αὐτόν. Εὐθὺς λαμβάνει μίαν μεγάλην φοῦκταν καρπῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν κινοῦν εἰς πειρασμόν, καὶ θέλει ἔπειτα νὰ ἀποσύρῃ τὸ χεράκι του. . . . ἀλλὰ τὸ ἀνοιγμα εἶνε πολὺ στενὸν διὰ τὴν κλειστήν καὶ γεμάτην αὐτὴν χεῖρα· πρέπει νὰ ἀφήσῃ τὸ λάφυρόν του, ἀλλ' εἶνε πολὺ λαιμάργος, ἢ δὲν τῷ ἔρχεται τοῦτο εἰς τὸν νοῦν· τραβᾷ μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν . . . εἰς μάτην. φωνάζει, κτυπᾷ τοὺς πόδας του, παραδέρνεται, δὲν κάμνει τίποτε. Πιστεύετε λοιπὸν, παιδιά μου, ὅτι μένει ἐκεῖ ἕως ὅτου ἔρχονται καὶ τὸν συλλαμβάνουσι, καὶ μάλιστα ἐνῶ βλέπει τοὺς ἀνθρώπους τρέχοντας, δὲν θέλει

ἡ δὲν ἤξεύρει ὅτι πρέπει νὰ ἀπολύσῃ τὴν φοῦκτάν του ἵνα φύγῃ! Στρέφεται κάμων μορφασμοὺς φρικώδεις, καὶ μολαταῦτα οὐδόλως προφυλάττεται ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ συλληφθῇ.

Αὐτόχρομα κτήνη εἶνε . . . οἱ πίθηκοι!

Μάλιστα παιδιά μου πάντοτέ τις εἶνε κτήνος, ὅταν δὲν συλλογίζηται· ἀλλὰ διὰ τοὺς πιθήκους αὐτὸ δὲν εἶνε σφάλμα των, διότι ἐγεννήθησαν ἄλλογοι· ἐν τούτοις, ἂν καὶ ἦνε ζῶα, ἔχουσιν ὅμως νοημοσύνην ἀξιόλογον· ἂν τοὺς ἐβλέπετε θραύοντας τὰ κάρυα μεταξὺ δύο πετρῶν, ἵνα λάβωσι τὸν καρπὸν, καὶ ἔπειτα πῶς τὸν καθαρίζουν ἐπιδεξιῶς πρὶν τὸν φάγουν! Πρὸς δὲ τούτοις εἶνε καὶ ἐπιδεικτικοὶ ἀνατροφῆς. Ἰδέτε τὸν Κύρ Γιάκον, πόσον ἐπιτηδεῖως μεταχειρίζεται τὰς χεῖράς του . . . Καὶ ἀκόμη, ὅταν μοι κάμη ζημίαν τινὰ καὶ τὸν ἐπιπλήττω ἢ τὸν παιδεύω, τί κακόμοιρον σχῆμα λαμβάνει, τί οἰκτρὰν ὄψιν δεικνύει! Ἡμέραν τινὰ, τῷ ἐπέβαλον μίαν τιμωρίαν, δὲν ἤξεύρω δὲ διατὶ ἤρπαξε τὸ μαστίγιόν μου, τὸ ὅποιον τόσον καλὰ ἔκρυψε, ὥστε οὐδέποτε πλέον ἔκτοτε τὸ εἶδον.

Καθὼς σὰς εἶπα, ἀγαπητοὶ μου παῖδες, ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη πιθήκων. Ἐν Ἀφρικῇ εὐρίσκονται οἱ μεγάλοι πίθηκοι, οἱ ὀνομαζόμενοι οὐραγγοτάγγοι, λέξις σημαίνουσα εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου, ἄ ν θ ρ ω π ο ι τ ῶ ν δ ι α σ ῶ ν. Τὰ φρικώδη αὐτὰ θηρία ὁμοιάζουν τῶντι ὀλίγον μὲ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ εἶνε ἰσχυρότατα. Ἄλλ' ὅμως εὐρίσκονται καὶ ἄλλα εἶδη μεγαλείτερα καὶ εἰς ἄκρον θηριώδη.

Οἱ οὐραγγοτάγγοι σχεδὸν δὲν ἔχουν οὐρὰν· ἐξημερώνονται πολὺ εὐκόλως, καὶ εἶνε οἱ νοημονέστεροι ὄλων

τῶν πιθήκων· ἐξ αὐτῶν τινες μανθάνουν νὰ κάθωνται πρὸς τροφήν εἰς τὴν τράπεζαν, νὰ λαμβάνουν περίζωμα, νὰ χύνουν μόνοι των τὸ ποτὸν εἰς τὸ ποτήριόν των, καὶ ἔπειτα νὰ τὸ πίνωσι συγκρούουν ἐπίσης τὸ ποτήριόν των μὲ τὸ τῶν συνδαιτυμόνων των. Αὐτὰ δὲν σὰς φαίνονται πολὺ περίεργα; οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου των ἐκπλήττονται δι' ὅλα ταῦτα, καθὼς καὶ σεῖς· ἀξιοῦσι μάλιστα ὅτι αὐτοὶ εἶναι μικροὶ ἄνθρωποι πολὺ ἀχρεῖοι, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουν νὰ ὁμιλήσωσι, διὰ τὸν φόβον μήπως τοὺς καθυποβάλωσιν εἰς ἐργασίας.

Ἄ! Ἄ! τί παράξενος ἰδέα!

Ἐν τούτοις, ἡ ὁμοιότης τῶν ζῶων τούτων μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐκτὸς ὅτι δὲν εἶνε ὅλως διόλου εὐχάριστος δι' ἡμᾶς, δὲν εἶνε ὅμως καὶ τόσον μεγάλη, καθὼς τὸ πιστεύουσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ὧν σὰς ὁμιλῶ. Ἐχουσι τὴν κεφαλὴν πεπιεσμένην, καὶ τὸ πρόσωπον διεστραμμένον, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι ἀπολύτως οὐδὲν ἀνθρώπινον. Μακρὰ τρίχες καλύπτουσι τὸ σῶμά των. Βαδίζουσιν ἐνίοτε μὲ τοὺς δύο πόδας, ἀλλὰ συχνότερα μὲ τοὺς τέσσαρας, καθὼς ὁ Κύρ Γιάκος.

Δὲν πρέπει νὰ πιστεύητε ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα, ὅσον νοήμονα καὶ ἂν ἦνε, δύνανται ποτε νὰ ὑψωθῶσιν ὑπεράνω τοῦ κτήνους. Εἶνε μάλιστα ὀλιγώτερον εὐηργετημένα ὡς πρὸς τοῦτο ἀπὸ τοὺς κύνας· μόνον, ἐπειδὴ ἔχουσι βραχίονας καὶ χεῖρας, καὶ τὸ ἔνστικτον τῆς μιμήσεως, δύνανται πολὺ εὐκόλως νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τινὰς πράξεις μας, ἀλλὰ δὲν τὰς ἐννοοῦσιν· εἶνε καθὼς οἱ ψιττακοί, τοὺς ὁποίους δυνάμεθα μὲν νὰ μάθωμεν νὰ ὁμιλῶσιν, ἀλλὰ δὲν καταλαμβάνουσιν ὅ,τι λέγουν· καὶ διὰ τοῦτο, ὁσάκις τὰ παιδιά ἀπαγγέλλουσι χωρὶς προσοχὴν, τοῖς

λέγομεν «ἀπαγγέλλετε καθὼς οἱ ψιττακοί» καὶ τοῦτο εἶνε ἀληθές· καὶ ὅταν παιδίον τι πράττη χωρὶς νόημα, ἢ μιμῆται χωρὶς σκέψιν ὅ,τι βλέπει τοὺς ἄλλους νὰ κάμνωσι, τῷ λέγομεν «ἐργάζεσαι καθὼς ὁ πίθηκος».

Ἐπάρχουσι ἀκόμη πίθηκοί τινες μὲ μεγάλην οὐράν, καὶ μὲ παραγναθίδας;

Τί εἶνε αὐταὶ αἱ παραγναθίδες.

Εἶνε εἶδη κόλπων, τοὺς ὁποίους ἔχουσι μέσα εἰς τὸ στόμα των καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ὅταν εὐρίσκωσι τροφήν, καὶ δὲν ἔχουν ὄρεξιν τὴν ἐναποθέτουσιν εἰς τὰς παραγναθίδας των, ἔπειτα δὲ, ὅταν ἡ ὄρεξις τοῖς ἔλθῃ, τὴν ἔχουσι ἑτοιμον καὶ τὴν καταπίνουσιν ἀμέσως.

Τὰ παράδοξα ζῶα! εἶπεν ὁ Παῦλος· ἔχουσι τὸ ὄψοφυλάκιόν των εἰς τὸ στόμα!

Καὶ ὁ Κύρ Γιάκος, ἱατρὲς, εἰς αὐτοὺς τοὺς πιθήκους ὑπάγεται; ἔχει μεγάλην οὐράν.

Ὁχι, αὐτὸς εἶνε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν· τὸ εἶδος τοῦτο δὲν εἶνε τόσον ἀσχημον· ἔχει νοημοσύνην περισσοτέραν. Παρατηρήσατε πῶς μεταχειρίζεται τὴν οὐράν του; τῷ χρησιμεύει ὡς πέμπτη χεὶρ, καὶ ὀνομάζεται οὐρὰ ληπτική, ἐπιτηδεῖα δηλαδὴ εἰς τὸ λαμβάνειν· τὴν περιστρέφει εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, ἔπειτα ρίπτεται μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω, καὶ αἰωρεῖται τοιοῦτοτρόπως κρεμασμένος.

Ἐκρεμάσθη καθὼς πρὸ ὀλίγου, εἶπεν ἡ Μαρία, ἔπειτα ἐρρίφθη καὶ ἐκάθησεν εἰς ἓν ἄλλο κλαδίον.

Τοιοῦτοτρόπως οἱ τῆς Ἀμερικῆς οὔτοι πίθηκοι ἀναρτῶνται εἰς τοὺς κλάδους, ἵνα πηδῶσιν ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον. Ἀλλὰ κάμνουσιν ἀκόμη καὶ ἄλλο πρᾶγμα πολὺ περίεργον· ὅταν δηλαδὴ ἦνε κατ' ἀγέλας, καὶ πρόκηται

ἀπόστασις τις πολὺ μεγάλη, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι μὲ ἐν πῆδημα, εἷς κρεμάται εἰς τὸν κλάδον τὸν καταλληλοτέρον· ἄλλος τὸν ἀκολουθεῖ, καὶ κρεμάται εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ πρώτου, τρίτος εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ δευτέρου, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὅλοι δὲ τοιοῦτοτρόπως ἠνωμένοι, ὁ εἷς εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ ἄλλου, αἰωροῦνται εἰς τὸ διάστημα πρὸς τὸ δένδρον τὸ ὁποῖον θέλουν νὰ φθάσωσιν, ἕως ὅτου εἰς αὐτῶν δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχη τὴν ἄκραν τοῦ κλαδίου. Τοῦτο ἀποτελεῖ στέφανον πιθήκων ἀπὸ τὸ ἐν δένδρον ἕως εἰς τὸ ἄλλο.

Πρὸ ὀλίγου ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Παῦλος ἔκαμνον ἀναμεταξύ των σημεῖα καὶ ἐγγέλων ὑπερβολικά.

Μὴ θορυβῆς, ἔλεγεν ὁ Παῦλος χαμηλά.

Μὴ σαλεύωμεν διόλου, ἐπρόσθετεν ὁ Γεώργιος.

Ἐξεύρετε τί διεσκέδαζε τοὺς δύο αὐτοὺς μικροὺς ;

Ἦτο ὁ Κύρ Γιάκος, ὁ ὁποῖος κρεμασμένος ἀπὸ τὴν οὐρὰν εἰς ἓνα κλαδίον χαμηλὸν τῆς μηλέας, αἰωρεῖτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἱατροῦ, τανύων τὸν πόδα του ὅσον περισσότερον ἠδύνατο.

Βλέπετε λοιπὸν, παιδιά μου, ἐξηκολούθει ὁ ἱατρὸς, ὅτι

Ὅλους συνάμα κατέλαβεν ὀρμητικὸς γέλως ὁ Κύρ Γιάκος εἶχεν ἀρπάξει τὸν σκοῦφον τοῦ ἱατροῦ· τρομάξας δὲ ἀπὸ τὸν θορυβώδη μας γέλωτα ἔλαβεν αὐτὸν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἔφευγε δρομαίως !

Ἀμέσως ὠρμήσαμεν κνηγοῦντές τον . . ἄλλ' εἰς μάτην.

Ὁ Κύρ Γιάκος, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγαθὸς ἱατρὸς, γελῶν καὶ αὐτὸς, ἀνέλαβε νὰ ἐπιθέσῃ ὁ ἴδιος τὸ τελευταῖον γνῶρισμα εἰς τὴν βιογραφίαν τοῦ πιθήκου· καὶ τὸ

γνώρισμα τοῦτο καταδεικνύει ἐντὸς τῶν ἠθικῶν νόμων τὴν διαφορὰν τὴν κυριωτάτην τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κτήνους.

Ποίαν; ποίαν; ἀνεκράξαμεν ὅλοι ὁμοφώνως.

Παιδιά μου, μᾶς εἶπεν ὁ γέρον ἡμῶν φίλος, ἡ διαφορὰ αὕτη εἶνε ὅτι οἱ πίθηκοι δὲν εἶνε τίμιοι, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουσιν ὅλως διόλου ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ!

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ὑπάγονται οἱ πίθηκοι;

Τί σημαίνει ἡ λέξις πρῶτος;

Τί σημαίνει ἡ λέξις τετράχειρος;

Ποία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ χειρὸς καὶ ποδός;

Ποίαν ὠφέλειαν προξενεῖ εἰς τοὺς πιθήκους ἡ ἰδιαιτέρα μορφή τῶν μελῶν των, καὶ εἰς ποῖα εἶδη ἡ τῆς οὐρᾶς των;

Εἰς ποῖα κλίματα ἐνδιαίτωνται οἱ πίθηκοι,

Μὲ τί τρέφονται;

Ζῶσι κατ' ἀγέλας;

Προξενοῦσι ζημίας;

Μὲ ποίαν μηχανὴν συλλαμβάνονται ἐνίοτε;

Ποῖον εἶνε τὸ ἐπικρατοῦν ἔνστικτον τοῦ πιθήκου;

Εἶνε νοῆμον ζῶον;

Νοεῖ ὅ,τι πράττει;

ὑπάρχουσι πολλαὶ ποικιλίαι πιθήκων;

Τί εἶνε ὁ οὐραγγοῦτάγος;

Εἰς ποῖον τόπον ἐνδιατρίβει;

Τί ὀνομάζονται παραγναθίδες;

Ἡ ἄνευ λογισμοῦ μίμησις ἐπιφέρει ἀτοπήματα;

Πρὸς τίνας λέγεται ὅτι ὁμοιάζουσιν οἱ πίθηκοι;

Εἶπε μίαν τῶν κυριωτάτων διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσι
μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κτήνους.

Ὁ πίθηκος δύναται, καθὼς τὰ παιδιά, νὰ ἐκπαιδεύηται καὶ
νὰ γίνηται καλλίτερος ;

Ο ΟΛΙΓΟΝ ΕΛΑΦΡΟΣ ΧΟΡΕΥΤΗΣ.

(Η ΑΡΚΤΟΣ)

ΜΗΤΕΡ, μητερ! πρό ολίγου είδον όγκωδες τι ζών!
άνεκραξεν ή μικρά μου Ίουλία εισερχομένη εις τόν θά-
λαμον.

Που τουτο, κόρη μου, τη λέγω ήσύχως, και τί θηριόν
είδες; Έφοβήθης;

Όχι! διότι εΐνε άλυσοδεμένον.

Εΐδομεν μίαν άρκτον, εΐπον τότε οι δύο μου υιοί εισερ-
χόμενοι και αυτοί κατόπιν. Η Ίουλία και ή μικρά της
φίλη, αι όποιαι ουδέποτε εΐχον ιδεί, πολυ εξεπλάγησαν.

Έσεΐς λοιπόν οι δύο εΐχετε ιδεί;

Μάλιστα, μητερ. αλλά πρό πολλου καιρου, οτε ακόμη
ήμεθα πολυ μικροί. Εγω τουλάχιστον μόλις τó ενθυ-
μομαι. δια τουτο λοιπόν πολυ ευχαριστήθην εξετάσασα
με την ήσυχίαν μου ζών, περι ου πολλάκις ήκουσα.

Κάλιστα επραξας, τέκνον μου. εις τó εξης, οταν θα
αναγινώσκης περι η γ ή σ εις, εις τας όποιας θα γίνηται
λόγος περι της άρκτου, θα ευχαριστήσαι ενθυμουμένη
ο,τι ειδες μόνη σου, και τουτο αξίζει πολυ περισσοτερον
η ή καλλιστη περιγραφή. Και συ, Γεώργιε, εξέτασας
καλωσ τó ζών; δύνασαι να μοι εΐπης τα κατ' αυτό;
ποιου ειδους εΐνε ή προκειμένη άρκτος;

Και υπάρχουν πολλά είδη;

Βέβαια· έπρεπε περί τούτου να όμιλήσης μετά του φύλακος.

Άλλά δέν ήτο δυνατόν αυτός κατεγίνετο να την χορεύη με τον ήχον τής καταχθονίου του μουσικής.

Ναι, ναι, μητερ, είπεν ή Ίουλία· την έχόρευε· και πόσον άστεία ήτο! την έπρόσταξαν να καθήση, και αυτή εκάθησε καθώς οί ράπται, με τας κνήμας έσταυρωμένας. . . έπειτα ανωρθώθη εις τους όπισθίους της πόδας, έπακουμβούσα επί ραβδίου· δέν είχεν άσχημον έξωτερικόν.

Διότι· είνε έξημερωμένη αναμφιβόλως, είπεν ό Γεώργιος.

Άγαπητοί μου παίδες, δέν πρέπει να πιστεύητε ότι έξημερόνονται τόσο εύκόλως αί άρκτοι· διαφυλάττουσι πάντοτε πολύ του άγρίου χαρακτήρός των· και διά τουτο είδετε πώς την κρατούσι με σίδηρον εις τό στόμα και δεμένην με δυνατόν άλυσον. Ίσως θα έπετύγγανέ τις να τας πολιτίση, λαμβάνων άρκτύλους όλως διόλου μικρούς, και ανατρέφων αυτούς μετά προσοχής. Άλλά τας άρκτους αυτές, τας όποιás περιφέρουσιν εις τας όδους, τας συνέλαβον εις τά όρη, ότε ήδη ήσαν ηλικιωμένοι.

Είνε εύάγωγος και ύπακούει εις τον φύλακά της. . . .

Δέν πρέπει να έμπιστεύησαι, Γεώργιέ μου, εις αυτήν! Έν τούτοις ή άρκτος είνε μάλλον ζών άγριον ή ζών θηριώδες· Έννοείτε καλώς την διαφοράν;

Όχι παρά πολύ, είπεν ό Έρνέστης.

Όχι παρά πολύ σημαίνει όχι άρκετά· λοιπόν σας την έξηγώ. Τό θηριώδες ζών έχει χαρακτήρα σκληρόν,

καὶ ζῆ χύνον αἵματα· οἱ λέοντες, αἱ τίγρεις εἶνε ζῶα θηριώδη, καθὼς καὶ ὁ λύκος. Τὸ δὲ ἄγριον ζῆ ἀπλῶς εἰς τὰ δάση ἢ εἰς τὰ ὄρη, χωρὶς νὰ ζητῆ νὰ προσβάλλῃ τὸν ἄνθρωπον ἢ τὰ ἄλλα ζῶα· οἱ ἀγριόχοιροι, παραδείγματος χάριν, εἶνε ζῶα ἄγρια καὶ ὄχι θηριώδη· ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε τρομερὰ, ὅταν τὰ προσβάλλῃ τις, καὶ ὅτι ἡ θήρα αὐτῶν δὲν εἶνε γύμνασμα πολὺ ἐπικίνδυνον!

Ἡ ἄρκτος λοιπὸν δὲν εἶνε ζῶον σαρκοβόρον; ἠρώτησεν ὁ Ἑρνέστης.

Οἱ σοφοί, καλοὶ μοι φίλοι, ἐγκατέταξαν τὴν ἄρκτον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν σαρκοβόρων ζῶων, διότι εἶνε διωργανωμένη τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ τρέφεται μὲ σάρκα· ἔχει τοὺς ὀδόντας καθὼς οἱ λέοντες καὶ οἱ λύκοι, δηλαδὴ μὲ τρόπον ὥστε νὰ κατασπαράσῃ τὴν λείαν τῆς. Ἐν τούτοις ἡ ἄρκτος προτιμᾷ τὴν φυτικὴν τροφήν· μόνον ὁσάκις στερεῖται σπόρους καὶ καρποὺς ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ζῶων.

Τί! τὰ ὀγκώδη αὐτὰ θηρία ἀγαπῶσι τοὺς καρποὺς; ἠρώτησεν ἡ Ἰουλία.

Μάλιστα, ἀγαπητὴ μου· αἱ ἄρκτοι ἔχουσι τὸν οὐρανίσκον πολὺ εὐαίσθητον· εὐωχοῦνται τὸ μέλι, ἀγαπῶσι πολὺ καὶ τὴν ζάχαριν... ἐὰν εἶχες νὰ προσφέρῃς ζάχαριν εἰς ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶδες, θὰ τὴν ἐδέχετο χωρὶς νὰ τὴν παρακαλέσῃς.

Τὰ παράδοξα ζῶα! εἶπεν ὁ Ἑρνέστης· ἐγὼ εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ μάθω πῶς ζῶσι, καὶ εἰς τίνας τόπους ἐνδιαιτῶνται.

Καὶ ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ μάθω πῶς συλλαμβάνονται.

Ἡ περίεργειά σας μοι εὐχαριστεῖ, παιδία μου· διό

σπεύδω νὰ σᾶς διηγηθῶ ὅ,τι ἤξεύρω περὶ τῶν ἡθῶν τοῦ ζώου τούτου.

ὦ, μάλιστα, μάλιστα, διηγήθητί μας, μητερ.

Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως, μητερ, θέλω νὰ ἀκούσω! εἶπε τὸ νεώτερον τῶν κορασιῶν.

Τότε ἐλθὲ νὰ καθήσῃς πλησίον μου, μικρά μου Ἰουλίᾳ. Θές τὴν κεφαλὴν σου ἐπὶ τῶν γονάτων μου· στάσου φρόνιμα, καὶ ἄκουε προσεκτικά.

Εὐρίσκονται ἄρκτοι εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς τόπους· ἐν Εὐρώπῃ, Ἀσία, Ἀμερικῇ· λέγουσι μάλιστα ὅτι καὶ ἐν Ἀφρικῇ· ἀλλ' ὅλαι δὲν εἶναι τοῦ αὐτοῦ εἴδους. . . Ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶδετε εἶνε φαῖά, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

Μάλιστα.

Ἐπάρχουν καὶ μαῦραι, λευκόφαιαι καὶ λευκαί.

Τὰ διάφορα ταῦτα εἶδη δὲν κατοικοῦν τοὺς ἰδίους τόπους, οὐδὲ ἔχουν ἐντελῶς τὸν ἴδιον τρόπον τοῦ ζῆν. Ἐν τούτοις ὅλαι ὁμοιάζουν ἀναμεταξύ των κατὰ τὴν μορφήν, τὰς ὀρέξεις, τὰς συνηθείας· ἀγαπῶσιν ὅλαι τὸ ψῦχος, τὴν χιόνα καὶ τὸν πάγον· καὶ λοιπὸν εὐρίσκονται πολὺ περισσότεραι εἰς τοὺς καταψύχρους τόπους· καὶ ὅσαι ἀπαντῶνται εἰς τὰ εὐκρατα κλίματά μας, ζῶσιν εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰ δάση. Εἶδετέ ποτε ὄρη;

Μάλιστα, ἐγὼ εἶδον.

Καὶ ποῦ, Γεώργιε;

Ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ μου χάρτου!

Ἄ! ἄ! τοῦτο δὲ πολὺ σὲ προβιβάζει τὸ νὰ ἤξεύρης αὐτὰ, εἶπεν ὁ Ἐρνέστος· ἐκ τούτου μανθάνομεν μόνον εἰς ποῖον μέρος εὐρίσκονται.

Ἄληθές εἶνε, τέκνον μου· ἀλλ' ἐν τούτοις εἶδετε ζωγραφίας καὶ ἰχνογραφήματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ σᾶς

δώσωσι περί αὐτῶν ἰδέαν τινά. Ἦκούσατε προσέτι ὅτι τὰ ὑψηλὰ ὄρη ἔχουν τὰς κορυφάς των κεκαλυμμένας μὲ χιόνα, ἢ ὅποια οὐδέποτε ἀναλύει ἐντελῶς, ἀλλὰ μόνον κατὰ μέρη, ἕκαστον θέρος. Ἡ τήξις αὕτη τῶν χιόνων γεννᾷ χειμᾶρρους, τοῦτέστι ρεύματα ὑδάτων ὀρητικώτατα, πηδῶντα ἀπὸ βράχου εἰς βράχον μέχρι τῶν πεδιάδων, ὅπου χύνονται εἰς τοὺς ποταμούς. Ἄλλο μέρος τῶν χιόνων σκληρύνεται, λειοῦται κατὰ τὰ ἐπικλινῆ μέρη, καὶ σχηματίζει τότε τοὺς ὀνομαζομένους παγῶνας.

Εἰς ὕψος ὀλίγον τι ταπεινότερον, εὐρίσκονται δάση ἐπίσης κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνων κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους· τέλος πάντων, κάτωθεν τῶν δασῶν τούτων συνισταμένων ἀπὸ παντοειδῆ ἰσχυρὰ δένδρα, ἱκανὰ νὰ ἀψιφῶσι τὸ ψῦχος, εὐρίσκονται μικραὶ κοιλάδες καὶ νομαί, τὰ ὅπ' ἅ ὄλα δὲν ἀπαλλάττονται ἀπὸ τὰς χιόνας εἰμῆ κατὰ τοὺς μεγάλους καύσωνας καὶ τότε, τί ὠραῖα γίνονται τὰ δάση! τί χλοεραὶ γίνονται αἱ νομαί! οἱ ποιμένες τῶν πεδιάδων ἔρχονται εἰς αὐτὰ, ἵνα βόσκωσι τὰ ποιμνιά των.

Εἰς τὰς ἀκρωρείας εἶνε αἱ πεδιάδες, σχεδὸν παρόμοιαι μὲ τὰς τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὅποιον ζῶμεν.

Καὶ λοιπὸν, παιδιά μου, τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη μὲ τὰ δάση των, ἰδοὺ ἡ κατοικία τῶν ἄρκτων! Ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶδετε κατάγεται πιθανῶς ἀπὸ τῶν Ἄλπων τῶν μεγαλοπρεπῶν Ὀρέων τῆς Ἑλβετίας. Ἡ ἄρκτος ἀποχωρεῖ εἰς τὰ σπήλαια ἀγαπᾷ τὴν ἐρημίαν καὶ τὸν ὕπνον. Ὅταν πεινάσῃ, ὑπάγει ὑπὸ τὰ δένδρα πρὸς ἀναζήτησιν βαλάνων, καρπῶν τῶν δρυῶν καὶ τῶν φηγῶν. Ἐκθᾶπτε ῥίζας ἀγρίας, βόσκει φυτὰ τινὰ ἐκλέγουσα αὐτὰ

πολύ ἐπιδεξιῶς.— Ὅταν τύχη νὰ λείψῃ ἡ τροφή αὐτῆ, τὸ ὅποιον συμβαίνει πρὸ πάντων κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅτε τὰ δάση ἐπικαλύπτονται ἀπὸ χιόνας, θηρεύει τὰ ζῶα καὶ καθίσταται ἐπικίνδυνος εἰς τὰ θρέμματα, ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διότι ἐπιτίθεται κατ' αὐτῶν καθὼς οἱ λύκοι.

Ὅταν ἀνακαλυφθῶσι τὰ ἔγνη τῆς ἄρκτου καὶ θέλη τις νὰ τὴν σαγηνεύσῃ, πολλοὶ θηρευταὶ συνενόνοῦνται καὶ λαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν κύναις, οἱ ὅποιοι ἤξεύρουσι νὰ ἀνευρίσκωσι τὸ σπήλαιόν της· ἢ καὶ ἀκόμη παρακολουθοῦσι τὰ ἔγνη της ἐπὶ τῶν χιόνων, ἕως ὅτου τὴν ἐπιτύχωσιν. Ἄλλ' αὕτη ἡ θήρα εἶνε ἐπικίνδυνος, διότι ἡ ἄρκτος ὑπερασπίζεται θάρραλέως· ἐπιπίπτει κατὰ τῶν θηρευτῶν, καὶ ἐάν τις ἐξ αὐτῶν προσβληθῇ ὑπ' αὐτῆς, ὀλίγη ἐλπίς σωτηρίας πλέον ὑπάρχει.

Ἄλλ' ὅταν θέλουν νὰ τὰς ἔχωσι ζωντανὰς, καθὼς ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶδομεν, πῶς ἐπιτυγχάνεται τοῦτο, μῆτερ;

Τότε, τέκνον μου, σκάπτουσι βόθρους κατὰ τὰ μέρη εἰς τὰ ὅποια τὸ ζῶον συνεθίζει νὰ περιέρχεται· ἐπικαλύπτονται οἱ βόθροι οὗτοι μὲ κλάδους· καὶ ὅταν ἡ χιών καταπέσῃ ἐπ' αὐτῶν, ἔστω καὶ μίαν μόνον ἡμέραν, καθίσταται ἀγνώριστος πλέον ἡ παγίς. Ἡ ἄρκτος ἔρχεται, βαδίζει ἐπὶ τοῦ κενοῦ, οἱ κλάδοι ὑποχωροῦσι, καὶ ἰδοὺ καταπίπτει εἰς τὸν βόθρον· τότε δὲ τόσον καταπλήττεται, ὥστε δύναταί τις νὰ τὴν συλλάβῃ καὶ τὴν ἀλυσσοδέσῃ, σχεδὸν χωρὶς ἀντίστασιν. Πρέπει ὅμως αἱ παγίδες νὰ γίνουν μὲ πολλὴν πανουργίαν, διότι ἡ ἄρκτος εἶνε ζῶον δῦσπιστον· ὅταν βλέπῃ τι τὸ ὅποιον δὲν γνωρίζει, πλησιάζει μετὰ προφυλάξεως, ὁσφραίνεται, περι-

στρέφεται, ψηλαφᾷ ἐπιμελῶς μὲ τὸ ἄκρον τοῦ ποδός της...

Ἦσπερ δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὅτι τὸ ὀγκῶδες αὐτὸ ζῶον, τὸ τόσο βαρὺ, ἔχει τόσο πνεῦμα, εἶπεν ὁ Γεώργιος.

Καὶ ἐὰν τὸ ἐβλέπετε περιφερόμενον πρὸς ἀρπαγὴν τοῦ μέλιτος! Ὑπάρχουσιν ἄγριαι μέλισσαι, αἱ ὁποῖαι ἐναποθέτουσι τὰς κηρήθρας των εἰς τὰ κοιλώματα τῶν δένδρων. Ἄναζητοῦσι τὰ λάφυρά των ἐπὶ τῶν ἀνθέων, τὰ ὁποῖα φύονται ἄνευ καλλιεργείας εἰς τὰ κατωφερῆ μέρη τῶν βουνῶν, ἢ καὶ εἰς τὰς σχισμάδας αὐτὰς τῶν βράχων. Ἡ ἄρκτος ἔρχεται δελεαζομένη ἀπὸ τὴν ὀσμὴν ἀναρριχᾶται μὲ τρόπον ὀπισθεν τοῦ δένδρου, ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ κοιλώματος· κρούει τὸ στέλεχος μὲ τὸν πόδα, ἵνα τρομάξῃ καὶ ἐκδιώξῃ τοὺς ἰδιοκτητὰς τῆς κηρήθρας· αἱ μέλισσαι ἐξέρχονται κατεσπυσμένως, ὠπλισμένοι μὲ τὰ κέντρα των!... Ἐπιπίπτουσι κατὰ τοῦ ἀρπαγος, ἀλλὰ περιπλέκονται αἱ δυστυχεῖς εἰς τὸ τρίχωμά του, χωρὶς νὰ συλλογισθῶσιν ὅτι τὸ μόνον του εὐαίσθητον μέρος εἶνε ἡ ἄκρα τῆς ρινός του· καὶ ἐνῶ περιίπτανται μανιώδεις περὶ τὴν ἄρκτον, αὐτὴ ἐμβάλλει τὸ ρύγχος της εἰς τὸ κοιλῶμα τοῦ δένδρου, καὶ εὐωχεῖται τὸ μέλι, τὸ ὁποῖον εἶχε συλλεχθῆ μετὰ τόσης ὑπομονῆς. Ἐνίστοε τὸ ἀνοιγμα εἶνε πολὺ μικρὸν, ὥστε δὲν χωρεῖ τὸ ρύγχος τῆς λαιμάργου· ἠξέυρετε τότε τί κάμναι; Ἐκτείνει τὸν πόδα της καὶ τὸν βυθίζει κατὰ μέσον τοῦ ὠραίου μέλιτος, ἔπειτα τὸν ἀποσύρει καὶ τὸν γλείφει μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, ἕως ὅτου δὲν ἀπομένῃ τίποτε εἰς τὸ κοιλῶμα.

Ἄ! τὴν λαιμάργον!

Ἄγαπᾷ ἐπίσης ὑπερβολικὰ τὸ γάλα καὶ τὸν τυρὸν, καὶ μετὰ τὸ φαγητόν της ἐπιθυμεῖ νὰ βόσκη, ὡς σαλά-

ταν τρόπον τινά, φυτόν τι ονομαζόμενον ὀξυάκανθα.

Σὰς εἶπα, παῖδες μου, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄρκτοι πολλῶν εἰδῶν· εὐρίσκονται καὶ ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, αἱ ὁποῖαι εἶνε πολὺ ὀγκωδέστεραι τῆς φαιᾶς ἄρκτου τῶν Ἄλπεων, καὶ πολὺ περισσότερον θηριώδεις... Ἐκεῖναι, τὸ πιστεύω πολὺ, αἰσθάνονται προτίμησίν τινα διὰ τὴν ὠμὴν σάρκα... Εἶνε δὲ ὑπερμεγέθεις, δύο ἢ καὶ τριῶν μέτρων μήκους. Οἱ Ἴνδοι τὰς θηρεύουσι διὰ τὴν γοῦνάν των, καὶ ἀκόμη διὰ τὴν σάρκα των, ἣ ὁποῖα νομίζω νὰ ἦνε πολὺ τραχεῖα, καὶ ὅτι σεῖς προτιμάτε μίαν πυριζόλαν προβάτου... Ἐν τούτοις οἱ περιηγηταὶ λέγουσι ὅτι ἡ σὰρξ τῶν μικρῶν φαιῶν καὶ μαύρων ἄρκτων, αἱ ὁποῖαι ζῶσι πολυάριθμοι εἰς τὰς κατεψυγμένας πεδιόδας ἐν Ῥωσίᾳ πρὸ πάντων, εἶνε ἀρκετὰ νόστιμος. Ἐχουσι εἰς μεγάλην ὑπόληψιν ἓνα ψητὸν ἀπὸ πόδας ἄρκτου.

Εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὸ δέρμα τῆς ἄρκτου εἶνε γοῦνα περιζήτητος, ἂν καὶ εἶνε χονδρὴ· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε εἰς ἄκρον θερμῆ, κάμνουν ἀπὸ αὐτῆς παντὸς εἶδους χειμωνικά ἐνδύματα.

Πῶς συλλαμβάνονται;

Οἱ θηρευταὶ τῶν ἄρκτων εἶνε πολὺ τολμηροί, πολυλάκεις δὲ καὶ ἀρκετὰ ἄφρονες· ὑπάγουσι ἐνίοτε δύο ἢ τρεῖς ὁμοῦ, καὶ τὸ συχνότερον μόνοι. Ὅταν ἐπιτύχωσι τὴν ἄρκτον, τὴν προσβάλλουσι αἰφνιδίως· τὸ ζῶον ὀρθοῦται ἐπὶ τῶν ὀπισθίων του ποδῶν, ἵνα ἐπιπέσῃ μὲ ὄλον του τὸ βᾶρος κατὰ τοῦ θηρευτοῦ· τότε δὲ εἶνε ἡ κατάλληλος στιγμή καθ' ἣν οὗτος ἐκπυρσοκροτεῖ κατ' αὐτῆς τὸ πυροβόλον του κατὰ μέσον τοῦ στήθους.

Ἄλλ' ἂν ἀποτύχη;

Τότε διατρέχει μέγιστον κίνδυνον· ἡ ἄρκτος τὸν ἀ-

ναρπάξει, ζητούσα να τον καταπνίξη ἐντὸς τῶν πλατέων τῆς βραχιόνων· ὁ δὲ θηρευτῆς προσπαθεῖ νὰ σύρῃ τὸ ἐγχειρίδιόν του, ἵνα τὸ ἐμπήξῃ εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ θηρίου . . . ἀλλὰ πολλάκις πληρόνει μὲ τὴν ζωὴν τὴν θρασυτήτά του.

Ἐπάρχει ἀκόμη εἶδός τι ἄρκτων πολὺ διαφορετικῶν ἀπὸ τὰς ἄλλας διὰ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, δηλαδὴ αἱ λευκαὶ ἄρκτοι. Αὗται κατοικοῦσιν εἰς τοὺς ψυχροτάτους ἀπὸ ὅλους τοὺς τόπους, εἰς τὸν πόλον. Κατὰ τὰ κλίματα ταῦτα, ἡ θάλασσα εἶνε παγωμένη μέρος τι τοῦ χειμῶνος· σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος μένουσι πάγοι ἐπιπλέοντες, ὑψηλοὶ ὡς λόφοι, καὶ ἄλλοι μικρότεροι οἱ ὁποῖοι πίπτουσιν ἔξω εἰς τὴν ἀκτὴν.

Αἱ λευκαὶ ἄρκτοι κατοικοῦσι πολυάριθμοι ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς θαλάσσης ταύτης, ὅπου εὐρίσκουσιν ἰχθῦς, μὲ τοὺς ὁποίους τρέφονται.

Καὶ πῶς δύνανται νὰ ἀλιεύωσιν αὐτούς;

Βυθίζονται εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ ἐπειδὴ κολυμβῶσι θαυμάσια καὶ εἶνε πολὺ εὐκαμπτοι, συλλαμβάνουσιν εὐκόλως τὴν λείαν των.

Ἐνίοτε συμβαίνει ὥστε ἄρκτος τις νὰ πλεύσῃ πολὺ μακρὰν, χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ φθάσῃ τὸν καταδιωκόμενον ἰχθῦν· τότε ἀποκάμνει πλέον, καὶ πλησιάζουσα εἰς πάγον τινὰ ἀναπαύεται ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀποκοιμάται· ὁ πάγος οὗτος εἶνε πλωτὸς . . . τὸ ρεῦμα τὸν σύρει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸ πέλαγος· ὅταν ἡ ἄρκτος ἐξυπνήσῃ, δὲν εἶνε πλέον καιρὸς νὰ καταπλεύσῃ πρὸς τὴν ἀκτὴν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπεμακρύνθη· καὶ ἐὰν ὁ πάγος, ὁ ὁποῖος τὴν φέρει, τύχῃ νὰ ἀναλύσῃ, αὕτη πνίγεται· ἡ ὁ πάγος πίπτει μακρὰν εἰς τινὰ ἀκτὴν, τῆς ὁποίας οἱ

άλιεις μένουσιν ἔκθαμβοι βλέποντες ἀποθιβαζόμενον ναυαγὸν τοιοῦτου εἶδους, ἰσχνὸν καὶ πειναλέον, διότι τῷ εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ἀλιεύσῃ εἰς τὸ πέλαγος.

Οἱ τοιοῦτοι ναυαγοὶ εἶνε πολλακίς ἐπικινδυνότατοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ζωγράφος τις Γάλλος, ὁ Βιάρδος, ἐζωγράφησεν εἰκόνα καταπληκτικὴν, παριστῶσαν λέμβον ἀλιέων προσβαλλομένων ὑπὸ λευκῶν ἄρκτων. Ὅταν ἡ θάλασσα πῆξῃ πανταχοῦ καὶ γίνῃ ὡς ἡ ἐπιφάνεια λίμνης, αἱ λευκαὶ ἄρκτοι δὲν εὐρίσκουσι πλέον νὰ ἀλιεύσωσι βασανίζονται λοιπὸν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ γίνονται σκληραὶ. Προσβάλλουσι τότε τὰς καλύβας τῶν ἐλευνῶν κατοίκων τῶν μελαγχολικῶν ἐκείνων τόπων, ἵνα ἀμφισβητήσωσι πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀλατισμένους ἰχθύς, μὲ τοὺς ὁποίους οἱ πτωχοὶ αὐτοὶ τρέφονται.

Αἱ καλύβαι αὗται εἶνε ὅπαι ἐσκαμμένα ὑπὸ τὴν γῆν, τὰς ὁποίας ἡ χιὼν ἐπικαλύπτει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου. Αἱ ἄρκτοι προσπαθοῦσι νὰ εἰσέλθωσιν ἀπὸ τὴν χαμηλὴν θύραν, καὶ ἐὰν δὲν τὸ κατορθώσωσιν, εἰσέρχονται μὲ ὄλην τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα, τὸ ὅποιον κεῖται ὑψηλὰ τῆς καλύβης, καὶ χρησιμεύει ὡς καπνοδόχη.

Τὴν νύκτα οἱ κάτοικοι τῆς καλύβης ἀνάπτουν μέγα πῦρ μὲ ὑγρὰ ξύλα, ἵνα ἡ φλόξ καὶ ὁ καπνὸς ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ αὐτῆς τὰ θηρία. Προσβάλλουν ἐπίσης τὰς ἄρκτους μὲ πυροβόλα καὶ πελέκεις, οὐ μόνον ἵνα υπερασπίζωνται, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὅπως καλύπτωνται μὲ τὰς γούνας των, ἢ τὰς πωλῶσιν εἰς τοὺς περιηγητάς.

Καὶ ὑπάγουσι περιηγηταὶ ἕως ἐκεῖ;

Πολὺ σπανίως· ἐν τούτοις ἤκούσατε ὅτι θαλασσοπόροι πλέουσιν εἰς τὰς κατεψυγμένας θαλάσσας εἴτε πρὸς ἀλιείαν τῶν φαλαινῶν, αἱ ὁποῖαι διαμένουσιν ἐκεῖ κατὰ

προτίμησιν, είτε πρὸς ἀνακάλυψιν νέων τόπων. Τὰ πλοῖα δὲν τολμῶσιν ἄλλοτε νὰ πλεύσωσιν εἰς ἐκεῖνους τοὺς τόπους εἰμὴ κατὰ τὸ θέρος, ὅτε ἡ θάλασσα εἶνε ἐλευθέρα· ἀλλ' ἐνίστε τὸ ψῦχος ἐπανέρχεται πρὶν οἱ ναυσιπόροι προφθάσωσι νὰ ἐπανακάμψωσι. Τότε ἡ θάλασσα πῆγνυται, καὶ τὸ πλοῖον ἀναγκάζεται νὰ μένη ἐντὸς τῶν πάγων καὶ διέλθη ἐκεῖ ὄλον τὸν χειμῶνα, χωρὶς ἐπαρκεῖς ζωοτροφίας. Ἡρέπει τὸ πλήρωμα νὰ ζῆ ἀπὸ θήραν καὶ ἀλιείαν, ἕως ὅτου ὁ πάγος τήξη, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε βεβαίως ποσῶς εὐχάριστον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου οἱ ὁποῖοι διέρχονται ἐκεῖ ὄλην τὴν ζωὴν, δὲν ὑποφέρουσιν ἴσως τόσον, εἶπεν ὁ Γεώργιος, καὶ μολαταῦτα μοὶ φαίνονται πολὺ περισσότερον ἀξιολύπητοι ἀπὸ τοὺς θαλασσοπόρους, οἱ ὁποῖοι μένουں μόνον προσωρινῶς.

ὦ! ἀναμφιβόλως, υἱέ μου· διότι ἡ ἐργασία καὶ οἱ κόποι διὰ τοὺς θαλασσοπόρους, οἱ ὁποῖοι γενικῶς εἶνε ἄνθρωποι θαρραλέοι καὶ ἔμπειροι, εἶνε χιλιάκις προτιμότερα ἀπὸ τὴν ἀκηδῖαν, ἀπὸ τὴν παχυλὴν ἀμάθειαν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων πλασμάτων. Φυλαχισμένοι εἰς τοὺς αἰωνίους πάγους, ἐστερημένοι ἀπὸ πᾶν ὅ,τι εἰς τὰς εὐεργετημένας ἡμῶν χώρας ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀποτελεῖ τὸ θελγητρον τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ πνεύματος· ἀπὸ τὰ ἄνθη, τὴν χλόην, τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης, τὰ θαύματα τῆς ἐπιστήμης, τὰ καλὰ τοῦ πολιτισμοῦ· οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι δὲν ἤθελον μᾶς φανῆ σχεδὸν εὐτυχέστεροι ἀπὸ τὰς λευκὰς ἄρκτους, τὰς ἀγρίας τῶν συμπατριώτιδας, ἐάν...

Ἐάν τί, μήτερ ;

Μαγτεύσατέ το !

Τὰ παιδιά ἤρχισαν νὰ σκέπτονται συμβουλευόμενα τὸ ἐν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ τίποτε δὲν εὐρίσκον.

Λοιπὸν, εἶπε τότε ἡ μήτηρ, ἀκούσατε· ἐὰν δὲν εἶχον ψυχὴν, ἓνα Πατέρα ὁ ὁποῖος εἶνε εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ....

Καὶ... ὑπέλαβεν ἡ Ἰουλία σκιρτῶσα εἰς τὸν τράχηλον τῆς μητρός της, ἐν δὲν εἶχον ἀναμφιβόλως, καθὼς ἡμεῖς, εἰς τὴν παιδικὴν τῶν ἡλικίαν, μίαν ἀγαθὴν μητέρα ἢ ὁποῖα νὰ τοῖς διηγῆται ὠραίας ἱστορίας.

Μαθήματα εἶτε ἱστορίας, ὅλα τὰ παιδιά ἔμειναν καταγοητευμένα· καὶ ἡ συνεδρίασις ἔκλεισε μὲ ἀντάλλαγμα φιλημάτων μεταξύ τῆς ἀφηγητρίας καὶ τῶν μικρῶν τῆς ἀκρατῶν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

- Εἰς ποῖαν τάξιν ὑπάγονται αἱ ἄρκτοι ;
- Εἶνε ἀποκλειστικῶς σαρκοβόροι ;
- Ποίας τροφῆς προτιμῶσι ;
- Πῶς σφετερίζονται τὸ μέλι ;
- Ἐπάρχουσιν ἄρκτοι πανταχοῦ ;
- Εἶνε ὅλοι τοῦ αὐτοῦ εἶδους ;
- Ποῖα κλίματα προτιμῶσιν ;
- Εἰς ποῖα μέρη τῶν εὐκράτων χωρῶν ἐνδιατρίβουσι ;
- Ποῦ ζῶσιν αἱ φαίαι ;
- Ποῦ αἱ λευκόφαιαι ;
- Αἱ λευκόφαιαι εἶνε θηριωδέστεραι ἀπὸ τὰς ἄλλας ;

Ποῦ ζῶσιν αἱ λευκαί ;

Μὲ τί τρέφονται ;

Πῶς ἀλιεύουσι ;

Πῶς ὀνομάζεται ἡ κατοικία τῶν κατοίκων τῶν πόλων ;

Πῶς ἡ καλύβη αὕτη εἶνε κατεσκευασμένη ;

Ἐξημεροῦται ἡ ἄρκτος ;

Εἰπέ τὴν διαφορὰν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τοῦ θηριώ-
δους ζώου καὶ τοῦ ἀγρίου.

Πῶς συλλαμβάνονται αἱ ἄρκτοι ζωνταναί ;

Πῶς θηρεύεται ἡ ἄρκτος εἰς τοὺς ψυχροὺς τόπους ;

Ποίαν ὠφέλειαν δύναται τις νὰ ἔχη ἐξ αὐτῶν ;

Δείξον τὴν ὠφέλειαν τὴν ὁποίαν ἡ βιομηχανία ἀπολαμβάνει
καὶ ἀπὸ τὰ βλαπτικὰ αὐτὰ ζῶα.

Ο ΦΟΝΕΥΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ.

(Η ΜΕΛΙΣ κοινῶς ΛΣΒΟΣ).

ΣΟΙ λέγω ὅτι τὰ πουλία εἶνε ὄλα ἰδικά μου! ἀνέκραζεν ὁ Λουκιανός, δεκαετὲς σχεδὸν παιδίον, πρὸς τὴν ἀδελφήν του Λουκίαν.

Ἄλλ' ὄχι ἀπεκρίνετο αὐτῇ, ἔχεις πέντε καὶ ἐγὼ πέντε.

Ἐν πρώτοις, λέγει ὁ Λουκιανός μὲ ἦθος ὑπερήφανον, πέντε καὶ πέντε ἀποτελοῦν δέκα· πουλία δὲ ὑπάρχουν ἔνδεκα· βλέπεις ὅτι οὐδὲ νὰ λογαριάσης ἤξεύρεις.

Λάβε λοιπὸν ἕξ διὰ σέ, ἀδελφέ μου· λάβε μάλιστα ἑπτὰ, ἂν θέλῃς, ἀλλ' ἄφες μοι τοῦλάχιστον τέσσαρα·

Τέσσαρα! εἶνε πολλὰ· καὶ ποῖα ἠθέλεις;

Ἄφες μοι λοιπὸν τρία μόνον, Λουκιανέ· τὸ κατάλευκον, τὸ μαῦρον καὶ τὸ κίτρινον.

Αὐτὰ ἀκριβῶς θέλω περισσότερον! τίποτε δὲν σοὶ δίδω.

Εἰς τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ, ἤκουσε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, καὶ εἶδε καταλυπημένην τὴν μικρὰν τῆς κόρην.

Τὰ πουλία καὶ τὰ ἔνδεκα ἀνήκουν καὶ εἰς τοὺς δύο σας. Μεταξὺ ἀδελφῶν τὰ ἀγαθὰ ὄλα πρέπει νὰ ᾖνε κοινά.

Καλά, καλά, βλέπεις; εἶπεν ἡ Λουκία πρὸς τὸν ἀδελφόν της θριαμβεύουσα· ὁ Λουκιανὸς ἔμεινεν ἀλαλός.

Ἄλλ' ἀντὶ νὰ φιλονεικῆτε τοιοῦτοτρόπως, τοῖς λέγει ἡ μήτηρ, πολὺ καλλίτερα θὰ κάμητε νὰ υπάγητε νὰ ἐπιμεληθῆτε τὰ πουλιά σας

Ἀλήθεια, ἀλήθεια, εἶπον οἱ δύο παῖδες.

Καὶ ἀμέσως ἀνεχώρησαν τρέχοντες πρὸς τὸ ὄρνιθοτροφεῖον.

Ἄλλὰ πάραυτα ἀντήχησαν φωναὶ καὶ κλαύματα.

« Ἄχ! τὰ πουλάκιά μας! τὰ δυστυχῆ πουλάκιά μας! ἀνέκραζον· ἐλάτε νὰ ἰδῆτε, ὅλα εἶνε πνιγμένα, ὅλα καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ των! . . . τὰ δυστυχῆ, τὰ ὁποῖα μόλις ἤρχισαν νὰ κάμουν πτερά! τὰ τόσον ὠραῖα! τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄχ πουλάκιά μας! »

Ἐμειναν περίλυπα τὰ δυστυχῆ παιδία, καὶ ἔκλαιον ἀπαρηγόρητα· καὶ τῶντι ἦσαν ἀξία λύπης, διότι ἡ ὠραία αὕτη λευκὴ ὄρνιθα μὲ τὰ πουλάκιά της ἀνῆκον εἰς αὐτὰ καὶ μόνα· ἡ μήτηρ των τοῖς τὰ εἶχε δώσει ὡς ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν καλὴν των διαγωγὴν, καὶ διὰ τὴν φροντίδα τὴν ὁποῖαν κατέβαλλον περὶ τὰ ζῶα τῆς ἐπαύλεως. Μεγάλην εὐχαρίστησιν ἀπελάμβανον καθ' ἑκάστην, ὅτε ἐβλεπον τὴν ὄρνιθα καὶ τὰ μικρά της κεντῶντα μὲ τὸ ράμφος των τοὺς σπόρους τοὺς ὁποῖους τοῖς ἔρριπτον.

Καὶ ἰδοὺ σήμερον τὸ πρωὶ, ἀνοίγοντα τὴν θύραν τοῦ ὄρνιθῶνος, ἵνα ἐκβάλωσι τὰ μικρά νὰ διασκεδάσωσιν εἰς τὸν ἥλιον, τὰ δυστυχῆ παιδία βλέπουν σφαγὴν τρομεράν.

Πολὺ ἐλυπήθησαν! ἐφώναζον τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐπαύλεως· « Ἰάκωβε, Μαριανέ, ἐλάτε νὰ ἰδῆτε! τί μεγάλη δυστυχία! »

“Όλοι ἔφθασαν ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου. Οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἡ ζῆμια αὕτη προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀλώπεκα, οἱ δὲ ἀπὸ τὴν νυφίτσαν.

Παρετήρησαν ὅτι ἡ θύρα ἔκλειε κακῶς, ἀφίνουσα κάτωθεν μικρὸν πέρασμα, καὶ ὅτι ἡ γῆ ἦτο ἐσακαμμένη ὑπὸ τὴν θύραν, ἀφ’ ὅπου πρέπει νὰ εἰσεχώρησεν ὁ ἐχθρός.

“Ὅχι, ἔλεγεν ἡ μήτηρ, δὲν εἶνε ἡ ἀλώπηξ· δὲν τὴν χωρεῖ τὸ ἀνοιγμα τοῦτο· ἀλλ’ οὐδὲ ἡ νυφίτσα θὰ ἔκαμνε τόσῃν καταστροφῇ· διότι ἡ πτωχὴ μήτηρ θὰ ἐπροστάτευε θαρραλέως τὰ μικρά της· πρέπει νὰ ἦνε ἡ μελίς.

“Αἱ πιστεύω πολὺ νὰ ἦνε ἡ μελίς, εἶπε νέος τις· οἱ γείτονες μοι εἶπον ὅτι εἶδον περιφερομένην μίαν περίξ τοῦ ὀρνιθοτροφείου των· καὶ μάλιστα ὁ ὑπὲρ ἑτῆς των (ὁ ὁποῖος εἶνε ἕνας δειλός) τόσον ἐφοβήθη, ὥστε ἔτρεξε τρομαγμένος λέγων ὅτι εἶδε τὸ στοιχειό, ὑπὸ μορφὴν ὀγκώδους ζώου ψαροῦ ζητοῦντος νὰ εἰσέλθῃ ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦ σταύλου, ἵνα βασανίσῃ τοὺς ἵππους!

Τὸ διήγημα τοῦτο εἶνε παράλογον! ἀνέκραξεν ὁ διδάσκαλος, διερχόμενος κατ’ ἐκείνην τὴν στιγμήν, καὶ ἀκούσας τὰς τελευταίας λέξεις. “Αἶμα ὁ ἥλιος δύσῃ, αὐτοὶ οἱ εὐήθεις δὲν δύνανται νὰ ἀπαντήσωσι ζῶον, καὶ λαγῶς ἀκόμη ἂν ἦνε ἡ λαγιδεὺς, χωρὶς νὰ τρομάξωσι, νομίζοντες ὅτι εἶδον τὸ στοιχειό. Παράξενοι ἄνθρωποι πιστεύοντες τὰ ἀπίστευτα! καὶ τί ἔκαμε ἀπόψε τὸ στοιχειό, σὲ παρακαλῶ;

“Ὅσον διὰ τόρα, ἀπεκρίθη ὁ νέος προσπαθῶν νὰ δείξῃ ὅτι δὲν πιστεύει τὰ παραμύθια, πρέπει νὰ ἦνε τὸ σαρθέριον (ζερδαθᾶς), ἡ ἡ μελίς· ἀλλ’ ἔκαμον πολὺ χειρότερα ἀπὸ τὸ στοιχειό.

Οἱ δὲ δύο παῖδες μας καὶ πάλιν ἤρχισαν τὰ κλαύματα.

Ἐάν ἡ θύρα ἦτο καλὰ κλεισμένη! εἶπεν ἡ μήτηρ, ἴσως δὲν θὰ συνέβαινε τοῦτο.

Ἄλλὰ βλέπετε, Κυρία, ἐπανελάβεν ὁ διδάσκαλος, πῶς εἶνε ἡ γῆ ἐσκαμμένη ὑποκάτω ἡ μελίς θὰ εἰσῆρχετο, καὶ κλειστή ἀκόμη ἂν ἦτο ἡ θύρα· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, θὰ ἔσκαπτεν ὀλίγον τι περισσότερον.

Ἴδού! εἶπεν ὁ ἀγρονόμος ἐρχόμενος νὰ προγευματίσῃ ἐν ὄσῳ τὰ κατώφλια τῶν ὀρνιθίωνων μας δὲν θὰ κτίζονται ἀπὸ πέτραν στερεάν, πάντοτε θὰ συμβαίνουν τοιαῦται ζημίαι. Αἱ μελίδες εἶνε πολὺ σπάνιαι εἰς τὰ περίξ, ἀλλ' ὑπάρχουν πολλαὶ ἀλώπεκες, ἐνεκα τοῦ δάσους τὸ ὅποιον δὲν ἀπέχει πολὺ· καὶ διὰ τοῦτο δὲν παρέρχεται οὐδὲ μία ἐβδομάς χωρὶς νὰ ἀκούσωμεν καταστροφὴν.

Ἄφου εἶπαν αὐτὰ χωρὶς νὰ ἐπιφέρουν Θεραπείαν εἰς τίποτε, ἕκαστος ἐπορεύθη πρὸς τὸ ἔργον του. Καὶ οἱ παῖδες αὐτοὶ ἀνεχώρησαν εἰς τοὺς ἀγροὺς κλαίοντες καὶ σφογγίζοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς των. Ἡ μήτηρ των πρὸς παρηγορίαν τοῖς ὑπεσχέθη τὴν προσεχῆ νεοσσιάν· ἀλλ' αὐτοὶ ἠγάπων τόσον ἐκείνην! Δὲν εἶνε ἀλήθεια, παιδία μου, ὅτι διὰ τὰς ἀγαθὰς καρδίας ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἠγάπησαν καὶ ἔχασαν δὲν ἀναπληρόνονται πλέον ποτέ;

Ἐν τούτοις ὁ ὑπηρέτης Ἰάκωβος, λαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ ἓνα λαγωνικόν, περιήρχετο τὰς τάφρους καὶ τὰ περίξ δάση· μετὰ πολυχρόνιον δὲ ἔρευναν κατάρθρωσε νὰ ἀνακαλύψῃ μίαν φωλιάν σχεδὸν ὁμοίαν μετὴν τοῦ λαγιδέως.

Ὁ κύων ἤρχισε νὰ γρύζῃ ὑποκώφως, σκαλίζων τὴν γῆν ὃ ἐχθρὸς εὕρισκετο ἐκεῖ.

Ἄλλ' ἡ μελίς εἶνε ζῶον θαρραλέον καὶ πολὺ ἰσχυρὸν

ρόν, ἂν καὶ δὲν εἶνε μεγάλη. Διὰ τοῦτο ὁ ὑπηρετὴς φοβούμενος μήπως ὁ κύων του βλαφθῆ ὑπὸ τοῦ μανιώδους τούτου ζώου, ἔκαμε μίαν ὀπὴν λήγουσαν σχεδὸν εἰς τὸν πυθμένα τῆς φωλεᾶς, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς ὀπῆς αὐτῆς εἰδός τι χονδρῶ δικτύου, πρὶν ἀπολύσῃ τὸν κύνα του νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὴν φωλεάν.

Ἡ μελίς τρομάξασα κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τὸ γαύγισμα τοῦ λαγωνικοῦ, ἐτρύπωσεν εἰς τὸ βάθος τῆς φωλεᾶς τῆς ἔπειτα βλέπουσα ὅτι καταδιώκεται, ἐδοκίμασε νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τὴν ἐξοδὸν τὴν ὁποίαν ὁ ὑπηρετὴς εἶχεν ἀνοίξει, καὶ τοιουτοτρόπως περιεπλέχθη εἰς τὰ δίκτυά του. Τότε ὁ Ἰάκωβος πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του, ἔφερε ζῶντα τὸν ἐχθρόν, τὸν ὁποῖον μετὰ τόσης ἐπιδεξιότητος ἐκυρίευσεν.

Τὸ ἑσπέρας, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀπὸ τοῦς ἀγροῦς, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωρίου ὑπὸ τῆς περιεργείας κινούμενοι συνῆλθον εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἵνα ἐξετάσωσιν ἡσύχως τὸ σαρκοβόρον ζῶον, ἐγκλεισμένον ἤδη εἰς κλωβόν· καθεὶς δὲ ἔκαμνε τὰς παρατηρήσεις του.

Βλέπεις, ἔλεγεν ὁ εἷς, τοὺς μικροὺς κοκκίνοὺς καὶ μαύροὺς ὀφθαλμοὺς του!

Καὶ τοὺς κοντοὺς του πόδας! ἔλεγεν ἄλλος.

Τί μακροὺς ὄνυχας ἔχει!

Ἡ οὐρά του εἶνε πολὺ μικροτέρα ἀπὸ τὴν τῆς ἀλώπεκος, καὶ αἱ τρίχες του πολὺ τραχύτεραι.

Ὅμοιάζει ὀλίγον μὲ τὰς ἰκτίδας (κουνάδια), τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται ἵνα συλλαμβάνωσι τοὺς λαγιδεῖς, ἀλλ' εἶνε πολὺ ὀγκωδέστερον καὶ ἰσχυρότερον.

Βλέπετε τὰς λευκὰς καὶ ψαρὰς γραμμὰς τὰς ὁποίας

ἔχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λαιμοῦ; ... καὶ πῶς ἔχει τὸ τρίχωμα τῆς κοιλίας σχεδὸν μαῦρον;

Εἶνε ὅλως διόλου τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι πάντοτε τὴν κοιλίαν λευκοτέραν ἀπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα.

Τὸ δέριμα τῆς μελίδος εἶνε χρήσιμον εἰς τι;

Ἐγὼ εἶδον κύνας μὲ κρίκον εἰς τὸν λαιμὸν ἀπὸ δέριμα μελίδος... ἀλλ' ὅμως δὲν εἶνε καλὴ γούνα.

Ἐγὼ δὲ ἤκουσα ἀπὸ ζωγράφου τινὰ, ἐρχόμενον ἐν ταῦθα ἐνίστε, ὅτι αἱ γραφίδες του ἦσαν ἀπὸ τρίχας μελίδος.

Καὶ ἐγὼ ἐπρόσθεσεν ὁ ἀγρονόμος σαπώνίζω τὴν γενειάδα μου μὲ ψήκτραν ἀπὸ τρίχας μελίδος.

Ἴδὲ τί ὄψιν ἀχρεῖαν ἔχει! εἶπεν κοράσιόν τι.

Εἰπέ καλλίτερα τρομαγμένην, λέγει ἡ μήτηρ· τὰ ζῶα τὰ τρεφόμενα μὲ σάρκα δὲν εἶνε χειρότερα ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης τρεφόμεθα μὲ σάρκα.

Ἄλλ' ἐφόνευσεν ὅλα τὰ πουλία μας! εἶπεν ὁ πρωτότοκος τῶν παίδων· καὶ ὅμως δὲν τὰ ἔφαγεν ὅλα· ἐγὼ τὰ ἠρίθμησα· δὲν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰμὴ ἓν μόνον!

Καθὼς σχεδὸν ὅλα τὰ καταστρεπτικὰ ζῶα, παρετήρησε γέρων τις ἀγρονόμος. Αἱ ἀλώπεκες καὶ οἱ λύκοι φονεύουσιν ἐπίσης πᾶν ὅ,τι ἂν συναντήσωσι, πρὶν λάθωσι μεθ' ἑαυτῶν μίαν μόνην λείαν· καὶ διὰ τοῦτο εἶμεθα πάντοτε ἐκτεθειμένοι εἰς μεγίστας ζημίας, ἐὰν δὲν λαμβάνωμεν τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις ὅπως ἐξασφαλίζωμεν τὰ πράγματά μας.

Καὶ διατί ἄράγε, μήτηρ, ἠρώτησεν ὁ Λουκιανός, ὁ ἀγαθὸς Θεός, τὸν ὁποῖον λέγεις πάντοτε τόσον ἀγαθόν, ἐδημιούργησε ζῶα, τὰ ὁποῖα οὐ μόνον φονεύου-

σιν άλλα, ἵνα τὰ τρώγωσιν, ἀλλ' ἀκόμη φονεύουσι καὶ πολὺ περισσότερα ἢ ὅσα τοῖς χρειάζονται;

Τοῦτο δὲν τὸ ἤξεύρω, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ· ἴσως ὁ ἄγαθὸς Θεὸς δὲν τὰ ἐδημιούργησε τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ζῶα ἔλαβον παράδειγμα ἀπὸ τινος... ἀνθρώπων... ἀπλήστους καθὼς ταῦτα τὰ ζῶα, οἱ ὅποιοι τὰ θέλουν ὅλα ἰδικὰ των, χωρὶς νὰ ἀφίνωσι τίποτε διὰ τοὺς ἄλλους!

Ὁ Λουκιανὸς ἐνόησε καλὰ τί ὑπὴνίττετο ἡ μήτηρ του, καὶ ἀπεφάσισε εἰς τὸ ἐξῆς εἰλικρινῶς νὰ μὴ ζητῇ τὰ πάντα διὰ μόνον τὸν ἑαυτὸν του.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ἡ μελίς;

Περίγραψον αὐτήν.

Ὅποιον τὸ χρῶμα τοῦ τριχώματός της κτλ;

Ποῖα ζῶα ἰδίως προσβάλλει;

Εἶνε ἡμερόβιος ἢ νυκτερόβιος;

Ποῦ ἀποχωρεῖ τὴν ἡμέραν;

Τρώγει ὅλα τὰ ζῶα τὰ ὅποια φονεύει;

Πῶς συλλαμβάνεται;

Τί γίνεται μὲ τὴν γοῦνάν της;

Εἰς τί χρησιμεύουν αἱ τρίχες της;

Πῶς εἰσχωρεῖ εἰς τὰ ὀρνιθοτροφεία;

Τί προφυλάξεις πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ἵνα σώζωμεν τὰ κατοικίδια μας ζῶα ἀπὸ τὰς προσβολὰς της;

Δὲν πρέπει ἀρὰ γε εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἀμέλειαν νὰ ἀποδιδώ-
 μεν ἐν μέρει τὴν βλάβην τὴν ὁποίαν τὰ σαρκοβόρα ζῶα
 μᾶς προξενουσι;

Ο ΤΕΤΡΑΠΟΥΣ ΑΛΙΕΥΣ.

(Η ΕΝΤΑΡΙΣ, ΒΥΔΡΑ).

ΤΟ θέρος· οἱ θερισταὶ ἦσαν εἰς τοὺς ἀγρούς· τὰ
 παιδία ἔπαιξαν καθ' ὅλην τὴν πρωΐαν εἰς τὸν ἥλιον,
 ἔτρεξαν, ἐσταχυολόγησαν καὶ ἔδρεψαν μεταξύ τῶν χρυ-
 σοειδῶν ἀσταχύων τὰ λευκάνθημα καὶ τὰς τελευταίας
 παπαρούνας.

Τὴν μεσημβρίαν, ὁ ἥλιος ἔκαιε τόσον, ὥστε ὅλοι οἱ
 ἐργάται ἠναγκάσθησαν νὰ καθήσουν ὑπὸ τὴν σκιάν, ἵνα
 ἀναπαυθῶσι καὶ γευθῶσι τὸν ἄρτον των, μὲ χοίρινον λί-
 πος ἀλατισμένον· ἔπινον δὲ κατὰ σειρὰν ἀπὸ πῆλινον
 ἀγγεῖον λευκόφαιον, πεπληρωμένον παλαιοῦ μηλίτου
 τῆς Νορμανδίας.

Ἄτμος μόλις ὁρατὸς ὑψοῦτο ἀπὸ τὰς γαίας τὰς πρὸ
 ὀλίγου ἀνοιχθείσας· τὰ ὑψηλὰ χόρτα τῶν κύκλω λει-
 μῶνων ἐκίτρνιζον εἰς τὸν ἥλιον, καὶ γρύλλοι, εἶδη μι-

κρῶν τεττίγων, ἐκελάδουν ἐπὶ τῶν λοφίσκων καὶ παρὰ τὰς ἀτραπούς.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λειμῶνος, ὠραῖος ρύαξ πλατὺς ὡς μικρὸς ποταμὸς, ἔρρει μεταξὺ τῶν κλήθρων, τῶν ἰτεῶν καὶ τῶν αἰγείρων, φυτευμένων παρὰ τὴν ὄχθην, διότι τὰ δένδρα ταῦτα ἀγαπῶσι τὴν ὑγρασίαν, καὶ διατηροῦνται πολὺ καλλίτερα, ὅταν αἱ ρίζαι τῶν ἦναι βεβυθισμέναι εἰς τὸ ὕδωρ. Εἰς τινὰ καμπὴν τοῦ ρύακος, τὰ δένδρα ἦσαν τόσον πυκνά, ὥστε ἐσχημάτιζον σχεδὸν μικρὸν δάσος· οἱ κλάδοι τῶν διεσταυροῦντο ἀπὸ τὴν μίαν ὄχθην ἕως εἰς τὴν ἄλλην, καὶ τὰ χόρτα ἔμεινον πράσινα παρὰ τὰς ρίζας τῶν, διότι ἡ καυστικὴ τοῦ ἡλίου θερμότης δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ ἵνα τὰ μαράνη.

Ὠραῖα ἰχθύδια, κωβιοὶ, κυπρινίσκοι, λευκίσκοι ἔπλεον εἰς τὴν ὀρόσον ὑπὸ τὴν σκιάν, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ἐντὸς τοῦ ρύακος.

Ἀπὸ ἐνὸς μόνου μέρους ἀραιοῦ τοῦ φυλλώματος κατέπιπτεν ἀκτὶς ἡλίου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος· ἔβλεπε δέ τις τότε τοὺς χάλικας ἀποστίλθοντας εἰς τὸν πυθμῆνα, καὶ τὰ ἰχθύδια μὲ τὰ στυλινά τῶν λέπια ὅταν, παίζοντα, διέβαινον ἐπανειλημμένως ὑπὸ τὴν ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου.

Ἐπῆρχεν ἐν τούτοις ἐκεῖ καὶ παρατηρητὴς τις, ἐν καλὸν παιδίον, τὸ ὅποιον πολὺ εὐχαριστεῖτο βλέπον αὐτά· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι ὁ θόρυβος ἐκφοβίζει τοὺς ἰχθῦς, ἐκάθητο ἤσυχα ἤσυχα ἵνα μὴ τοὺς τρομάξῃ· αὐτοὶ δὲ ἐκολύμβων καὶ ἐδιώκοντο ἀναμεταξὺ τῶν, ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχεν ἐκεῖ οὐδεὶς νομίζω μάλιστα ὅτι οὐδὲ ἐνόησαν τὸ παραμικρόν.

Ἄφ' οὗ τὸ παιδίον παρετήρησε καλὰ ὅλα ταῦτα, ἐσχέ-

φθη ὅτι ἔπρεπε νὰ παράσχη τὴν ἰδίαν εὐχαρίστησιν καὶ εἰς τοὺς συντρόφους του. Ἦτοιμάζετο λοιπὸν νὰ ἀπέλθῃ, ἵνα τοὺς ἀναζητήσῃ εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅτε αἰφνης ἀκούει ἐλαφρὸν θόρυβον, ὡσάν νὰ ἦτο ζῶόν τι βαδίζον μετὰ προφυλάξεως ἐπὶ τῶν ξηρῶν φύλλων· παρατηρεῖ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ βλέπει αἰφνιδίως ἀναφαινομένην πλατεῖαν κεφαλὴν λευκόφαιον, μὲ μαύρους ὀφθαλμούς ἀποστίλβοντας, ἡ ὁποία ἐξήρχετο ἀπὸ τὰς ρίζας γηραιοῦ στελέχους ἰτιάς.

Ἰσταται ἐκπεπληγμένον, ἀγνοῶ μάλιστα καὶ ἂν δὲν ἐφοβήθη ὀλίγον· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτο δειλόν, δὲν ἐφώναξεν, οὐδὲ ἠθέλησε νὰ φύγῃ· ἔμεινεν ὅλως ἀκίνητον, ἵνα ἐξετάσῃ τὸ ζῶον τοῦτο ὅπερ ἦτο ἄγνωστον εἰς αὐτό.

Εἶχε δὲ ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ἵνα τὸ παρατηρήσῃ καλῶς· τὸ ζῶον ἐξελθὸν ἀπὸ τὴν ὀπὴν του, ἐβάδιζεν ἀνευ θορύβου καὶ μὲ προφύλαξιν παρὰ τὰς χονδράς ρίζας· ἔπειτα δὲ ἦλθε καὶ προσέξέτεινε τὴν κεφαλὴν του ὑπεράνω τοῦ ὕδατος, μὲ τὸ σῶμα ὅλον συμπεπλεγμένον, μὲ τοὺς πόδας συνεσταλμένους, ἀπαράλλακτα καθὼς ἡ γαλῆ ἡ ὁποία ἐτοιμάζεται νὰ ἐφορμήσῃ ἐναντίον σφαίρας τὴν ὁποίαν παίζει τις ἐνώπιόν της. Τὸ ζῶον τοῦτο ἐφαίνετο δεικνύον, καὶ αὐτὸ ἐπίσης, πολλὴν περιέργειαν πρὸς τὰ ἰχθύδια.

Ἄλλ' ἰδοὺ αἰφνης ρίπτεται ἐντὸς τοῦ ὕδατος μὲ μέγαν πάταγον! καταβυθίζεται, ἐξέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἀρχίζει νὰ κολυμβᾷ ταχύτατα ἀναπλέον τὸ ρεῖθρον τοῦ ρύακος.

Τὸ παιδίον τρέχει παρὰ τὴν ὄχθην καταδιώκον αὐτό· ἀλλὰ βλέπει τὸ εὐχαμπτον ζῶον ἐξερχόμενον τοῦ ρύα-

κος με ἐν ἰχθύδιον εἰς τὸ στόμα, καὶ εὐθὺς γινόμενον ἄφαντον ὀπισθεν τῶν χονδρῶν ριζῶν.

« Ἄ! τὸ δυστυχὲς ἰχθύδιον! » ἀνακράζει· ἔπειτα δὲ τρέχει εἰς τὴν μητέρα του καθημένην καὶ ἐργαζομένην ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν μεγάλων δένδρων.

Μήτηρ, μήτηρ! εἶδον ὀγκῶδές τι ζῶον, τὸ ὅποιον ἤρπαξεν ἐν ἰχθύδιον, τῇ λέγει ἀσθμαῖνον!

Τί ζῶον εἶνε αὐτό, καλὸν μου παιδίον;

Εἶνε φαῖόν με μεγάλας τρίχας στιλπνάς· ἔχει χονδρὴν καὶ πεπλατυσμένην κεφαλὴν· μαύρους ὀφθαλμούς, μικρὰ ὦτα καὶ μύστακας καθὼς αἱ γαλαῖ· ἀλλ' εἶνε πολὺ χονδρότερον ἀπὸ αὐτάς! Ἐπειτα οἱ τέσσαρες τοῦ πόδες εἶνε βραχύτατοι, καὶ ἐν τούτοις κολυμβᾷ θαυμασιώτατα!...

Ἄ! μαντεύω τί εἶδες· εἶνε ἐνυδρίς, ὄχι σπανία εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἐνυδρίς! ποτὲ δὲν εἶχον ἰδεῖ· καὶ τρώγει αὐτὴ ἰχθύδια; ποῦ λοιπὸν ἐτρόπωσε; ἐγένεν ἐν τῷ ἄμα ἄφαντος· μήπως ἐμβήκεν ὑπὸ τὴν γῆν;

Ὅσας ἐρωτήσεις διὰ μιᾶς! εἶπεν ἡ μήτηρ μειδιῶσα. Ἐὰν θέλῃς νὰ καθήσῃς ἤσυχά πλησίον μου, θὰ σοὶ διηγηθῶ ὅ,τι ἤξεύρω περὶ τοῦ ζώου αὐτοῦ, τὸ ὅποιον τόσον σὲ ἐξέπληξεν· ἀλλὰ μετὰ τὴν συμφωνίαν τοῦ νὰ μοὶ εἴπῃς κατὰ πρῶτον εἰς ποίαν τάξιν τῶν ζώων ἡ ἐνυδρίς ὑπάγεται.

Τοῦτο δὲν τὸ ἤξεύρω.

Πολὺ σπεύδεις κατηγορῶν τὸν ἑαυτὸν σου ἀμαθῆ· σκέφθητι ὀλίγον τὸ ζῶον τὸ ὅποιον εἶδες ἔχει τέσσαρας πόδας, λοιπὸν εἶνε; . . .

Εἶνε τετράπου; . . .

Βεβαιότατα· και ἔπειτα εἶπέ μοι ἡ ἐνυδρίς εἶνε ζῶον σαρχοβόρον ;

Οὐδὲ αὐτὸ ἤξεύρω· ἔτρωγεν ἰχθύδια . . . και σαρχοβόρον σημαίνει ὅτι τρώγει σάρκα· πρέπει νὰ τὸ ὀνομάσωμεν σαρχοβόρον ;

Ἄλλ' ἀναμφιβόλως, ἀφοῦ τρέφεται μὲ σάρκα ἰχθύων.

Ἡ ἐνυδρίς τρέφεται ἐπίσης και μὲ ἄλλα ζῴαρια, καθὼς μὲ ποντικούς· βόσκει και τινα φυτὰ, ἀλλὰ προτιμᾷ τοὺς ἰχθύς· εἶνε δὲ τὸσον ἀδδηφάγος και ἐπιτηδεῖα νὰ τοὺς συλλαμβάνη, ὥστε προξενεῖ μεγίστην φθορὰν εἰς τοὺς ποταμούς και τὰς λίμνας. Τὴν εἶδες πῶς παραμονεύει τὴν λείαν της, πόσον καλά καταβυθίζεται εἰς τὸ ὕδωρ, και πόσον ταχέως κολυμβᾷ !

Παρατήρησας καλά ὁποῖαν μορφὴν ἔχει ;

Ἐξεπλάγην ὀλίγον ὅτε εἶδον τὴν χονδρὴν κεφαλὴν της, ἐπιφανεῖσαν αἰφνιδίως μεταξὺ τῶν ριζῶν . . . ἀλλ' εἶδον καλῶς τοὺς ὀφθαλμούς και τὰ μικρότατα ὠτά της . . . και τὴν μεγάλην της οὐρὰν, σχεδὸν ὀμοίαν μὲ τὴν τῆς γαλῆς, μὲ μακρὰς τρίχας.

Εἶδες τοὺς πόδας της ;

Δὲν τοὺς παρατήρησα· ἦσαν συνεσταλμένοι ὑποκάτω της . . . ἔπειτα ἐπήδησε διὰ μιᾶς !

Οἱ πόδες της εἶνε στεγανοί· δηλαδὴ μεταξὺ τῶν πέντε δακτύλων ὑπάρχουσι μ ε μ β ρ ἄ ν α ι, εἶδος δέρματος τεταμένου, τὸ ὁποῖον συνενώνει ὅλους.

Εἶνε λοιπὸν καθὼς οἱ πόδες τῶν νησῶν ;

Ἀπαράλλακτα· σχεδὸν ὅλα τὰ ζῴα τὰ ἐνδιαιτώμενα εἰς τὸ ὕδωρ ἢ ἀναγκαζόμενα νὰ κολυμβῶσιν, ἔχουν τοὺς πόδας των στεγανούς, εἴτε πτηνὰ εἶνε, ὡς αἰ νῆσαι, εἴτε ἔρπετά, ὡς οἱ βάρταχοι, εἴτε τετράποδα, ὡς

ἡ ἐνυδρίς. Οἱ στεγανοὶ πόδες μᾶς ἐνθυμίζουσι μὲ τὸ σχῆμά των τὰ πτερύγια τῶν ἰχθύων, καὶ αὐτὰ διὰ τὴν ἰδίαν χρῆσιν γινόμενα.

Ἡ ἐνυδρίς προφυλάττεται ἐντὸς τῶν ὀπῶν παρὰ τοὺς βύακας καὶ τὰς λίμνας· συλλέγει δὲ χόρτα καὶ μικρὰ κλωνία, κόπτουσα αὐτὰ μὲ τοὺς ὀδόντας της, ἵνα κατασκευάσῃ εἰς τὸ βάθος ὀπῆς εἶδος φωλεᾶς χονδροειδοῦς δι' ἑαυτὴν καὶ τὰ τρία ἢ τέσσαρα μικρὰ της.

Πῶς τρέφει τὰ μικρὰ της;

Τὰ θηλάζει ὡς κάμνουσι καὶ τὰ ἄλλα τετράποδα· ἀφοῦ δὲ μεγαλώσων καὶ ἐνδυναμωθοῦν, ἡ μήτηρ των τὰ προμηθεύει ἰχθύδια.

Ἀκολούθως ὅταν γένουν ἱκανὰ νὰ ἀλιεύουν μόνα των, ἐγκαταλείπουσι τὴν ὀπὴν των καὶ ὑπάγουσι νὰ ζήσουν ἀλλαχοῦ.

Μήτηρ, εἰς τί χρησιμεύει ἡ ἐνυδρίς;

Ἐν γένει αὐτὴ εἶνε ζῶον ἀδδηφάγον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μᾶλλον φροντίζουσι οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀπαλλαγθοῦν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας προξενεῖ, ἢ νὰ ἀπολαύσωσιν ὠφέλειάν τινα. Ἐν τούτοις ἤκουσα ὅτι εἰς τινὰς τόπους ἐξημερόνονται καὶ μανθάνουσι νὰ ἀλιεύωσι διὰ τὸν κύριόν των, καθὼς οἱ κύνες θηρεύουσι δι' ἡμᾶς. Εἰς τὸν τόπον μας, ἡ μόνη ὠφέλεια τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἐνυδρίς εἶνε ἡ γοῦνά της· ἀλλ' οὐδὲ αὐτὴ εἶνε ἀπὸ τὰς καλὰς, καθὼς παρετήρησας· εἶνε ὅμως θερμὴ καὶ στερεά. Εἶδες τί πυκνὴν τρίχα ἔχει; τὸν χειμῶνα εἶνε ἔτι πυκνοτέρα, ἵνα προφυλάττῃ καλλίτερα τὸ ζῶον· αἱ ἐνυδρίδες τῶν ψυχροτάτων τόπων ἔχουσι γοῦναν ὠραιότεραν καὶ πυκνοτέραν καὶ ἐν γένει τὰ ζῶα τῶν ψυχρῶν τόπων ἔχουσι πάντοτε ἐνδύματα θερμότερα.

Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς βεβαίως θέλει τοῦτο, μήτηρ.

Βεβαιότατα, υἱέ μου· αὐτὸς τὸ θέλει καὶ τὸ ἐκτελεῖ· αὐτὸς ἐν τῇ προνοίᾳ του παρέχει εἰς τὰ ζῶα τὴν μορφὴν τὴν ἀρμόζουσαν εἰς τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, καὶ τὸ κατάλληλον ἔνδυμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τὰ προφυλάσῃ.

Τὸ παιδίον ἤκουε μετὰ προσοχῆς καὶ περιεργείας. Ὅταν ἡ μήτηρ του ἔπαυσε τὴν ὁμιλίαν, αὐτὸ ἀμέσως ἀνηγέρθη, τὴν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῇ εὐχαρίστησεν ἔπειτα δὲ ἔτρεξε πρὸς τοὺς συντρόφους του ἵνα πλέξωσιν ὀμοῦ δεσμοὺς ἀχυρίνους, βοηθοῦντες κατὰ τὸ δυνατόν τοὺς θεριστάς, οἱ ὅποιοι ἤδη εἶχον ἐπαναλάβῃ τὰ ἔργα των.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Ἡ ἐνυδρίς ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν σαρκοβόρων; (ἐρμηνεύσον τὴν λέξιν ταύτην ὡς ἐμπεριλαμβάνουσαν ἀκόμη καὶ τὰ τρεφόμενα ζῶα μὲ ἰχθύς).

Περίγραψον τὴν ἐνυδρίδα.

Τί ὀνομάζονται κόδες στεγανοί;

Πρὸς τί δυνατόν νὰ συγκριθῶσιν ὡς πρὸς τὴν μορφὴν καὶ τὴν χρῆσιν;

Πῶς ἀλιεῦει ἡ ἐνυδρίς;

Οἱ ἰχθύς ζητοῦν τὴν δρύσον;

Ποῖα δένδρα φυτεύονται παρὰ τὰς ὄχθας τῶν βυάκων; καὶ διατί;

Ποῦ ἡ ἔνυδρις σκάπτει τὸν φωλεόν της;
 Πῶς τρέφει τὰ μικρά της;
 Ὅλα τὰ τετράποδα γαλακτοτροφοῦσι τὰ μικρά των;
 Ἢ ἔνυδρις εἶνε βλαπτικὸν ζῶον;
 Ἐξημεροῦται;
 Ὄφελει τὸ ἔνστικτόν της;
 Τί γίνεται μετὰ τὴν γοῦνάν της;
 Ἢ γοῦνὰ της εἶνε ἐπίσης πυκνὴ εἰς ὅλους τοὺς τόπους;
 Τὰ ζῶα τῶν ψυχρῶν κλιμάτων ἔχουν γενικῶς ἐνδύματα
 θερμότερα.
 Τίς ἐκάνοισε τὰς ποικιλίας ταύτας;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΤΛΑΝΤΟΣ.

(Ο ΛΕΩΝ).

 ΜΗΝ ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἔχουσα κύκλω μου πολλὰ παιδιά, ἀνήκοντα εἰς οἰκογενείας γειτονικάς, καὶ ἐρχόμενα ἐνίοτε εἰς τὸν κῆπόν μου, ἵνα διασκεδάζωσι μὲ τὰ δύο ἰδικά μου.

Ἐτρεξαν πολὺ, ἐπήδησαν τάφρους, ἀνέβησαν εἰς δένδρα, ἀπέκαμον τέλος πάντων καὶ ἀσθμαίνοντα, οὐδὲν ἄλλο πλέον ἐπεθύμουν εἰμὴ τὴν ἀνάπαυσιν. Ἦλθον λοιπὸν καὶ ἐκάθησαν ὅλα περὶ ἐμέ.

«Μίαν ἱστορίαν, μίαν ἱστορίαν, ἀνέκραξαν ὁμοφώνως πόσον φρόνιμα θὰ φερώμεθα εἰς τὸ ἐξῆς»· καὶ ἀμέσως ἔγιναν ὅλοι προσεκτικώτατοι· εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἀντισταθῇ τις; ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ διπλώσω τὸ ἔργον μου καὶ νὰ ὑπακούσω.

Ἐγὼ, εἶπεν ἡ μικρὰ Κελίνη μὲ τρόπον κολακευτικόν, ἀγαπῶ πολὺ τὰς ἱστορίας τῶν ζώων.... καθὼς τὴν τῆς χθές.

Ἐγὼ λέγει μικρός τις μὲ ἦθος ἡρωϊκόν, ἀγαπῶ τὰς ἱστορίας τῶν βασιλέων.

Καὶ ἐγὼ λέγει τρίτος τις, μὲ ἦθος ὅχι τόσο σαφές, ἀγαπῶ καλλίτερον τὰς ἱστορίας τῶν κλεπτῶν!

Ἄς λείψουν αἱ φιλονεικίαι, ἡσυχάσατε καὶ ἀκροαθῆτέ μου· θέλω σᾶς διηγηθῆ ἱστορίαν συγχρόνως καὶ περὶ ζώου, καὶ περὶ βασιλείας, καὶ περὶ κλέπτου, ὥστε ὅλοι σας θέλετε εὐχαριστηθῆ.

Ἐπῆρχεν ἓνα καιρὸν... εἰς ἐξάδελφός μου διαμένων ἐν Ἀλγερία.

Ἡ Ἀλγερία, παιδία μου, εἶνε χώρα τῆς Ἀφρικῆς, διαχωριζομένη ἀπὸ τὴν Γαλλίαν μόνον διὰ τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Πρὸ τεσσαράκοντα ἤδη σχεδὸν ἐτῶν εἶνε κτήσις γαλλικὴ, καὶ διὰ τοῦτο κατοικεῖται ὑπὸ Γάλλων, ἐγκατασταθέντων ἐν αὐτῇ, καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν κατοίκων τοῦ τόπου, ὀνομαζομένων Ἀράβων.

Οἱ Ἀραβες δὲν ζῶσιν ὅπως ἡμεῖς· δὲν κτίζουσι πόλεις, οὐδὲ ἔχουσιν ἀγροὺς καλλιεργημένους, ἢ σχεδὸν δὲν ἔχουσι.

Πῶς; διέκοψε κοράσιόν τι, δὲν ὑπάρχουν πόλεις ἐν Ἀλγερία;

Ἐπῆρχουσι τινες, καθὼς τὸ Ἀλγέριον, ἢ Κωνσταντίνη, τὸ Ὀράν, περὶ ὧν ἠκούσατε· εἶνε ἐπίσης καὶ τινα χωρία εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης· εἰς τὰ μεσογειότερα ὅμως δὲν εὐρίσκονται οὔτε πόλεις, οὔτε ἀγροί.

Ἄλλὰ πῶς λοιπὸν ζῶσιν οἱ Ἀραβες, μὴ καλλιεργοῦντες τὴν γῆν;

Τρέφουσι ποίμνια· θὰ σᾶς ἐξηγήσω τοῦτο κατόπιν.

Ὁ ἐξάδελφός μου λοιπὸν διέμενε ἐν Ἀλγερία μετὰ τοῦ υἱοῦ του δωδεκαστοῦς σχεδὸν, ὀνομαζομένου Ῥοβέρτου. Δὲν χρειάζεται νὰ σᾶς εἶπω πῶς ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρηθῆ ταξιδιόν τι εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ τόπου, καὶ νὰ παραλάβῃ τὸν υἱόν του μεθ' ἑαυτοῦ... ἀρχίζω ἀμέσως τὴν ἱστορίαν μου.

Πρὸ πολλοῦ ἤδη εὐρίσκοντο εἰς τὸν δρόμον, κατὰ πολὺ δύσκολον, διότι δὲν ὑπῆρχον ὁδοὶ κεχαραγμέναι· ἠναγκάζοντο νὰ διέρχωνται ἀπὸ πυκνοὺς θάμνους καὶ μεγάλας πεδιάδας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ Ἄραβες βόσκουσι τὰ ποίμνιά των· καταλαμβάνετε καλῶς, παιδιά μου, ὅτι δὲν ἐταξείδευον πεζοί· εἶχον ἵππους· ἠναγκάζοντο μάλιστα νὰ συνοδεύωνται καὶ ὑπὸ Ἀράβων, οἱ ὅποιοι τοῖς ἐχρησίμευον ὡς ὄδηγοι.

Εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὁ ἥλιος εἶνε τόσο φλογερός τὸ θέρος, ὥστε αἱ ὁδοιποροὶ καθίστανται ἀδύνατοι κατὰ τὴν μεσημβρίαν· διὰ τοῦτο λοιπὸν οἱ ὁδοιπόροι κάμνουν σ τ α θ μ ο ὑ ς ὑπὸ τὰ δένδρα, ἵνα προσφυλάττωνται ἀπὸ τὴν θερμότητα, ἀναπαύωνται ὀλίγον καὶ λαμβάνωσι τὴν ἀναγκαίαν τροφήν. Πρὸς τὸ ἑσπέρας τὰ καρβάνια (οὕτως ὀνομάζονται πολλοὶ ὁδοιπόροι) ἀρχίζουν πάλιν τῶν δρόμων των, βαδίζοντες ἕως ὅτου γίνῃ τελεία νύξ.

Ἐσπέραν τινὰ λοιπὸν, οἱ ὁδοιπόροι μας ἔφθασαν εἰς μικρὸν ἀραβικὸν χωρίον. Τὰ χωρία ταῦτα τὰ ὁποῖα οἱ Ἄραβες ὀνομάζουσι Ντουέρ δὲν συνίστανται ἀπὸ οἰκίας καθὼς τὰ ἰδικά μας.

Ἦως, οὐδὲ οἰκίας ἔχουν ὡς ἡμεῖς;

Ὅχι, παιδιά μου· θὰ ἐννοήσητε ἐντὸς ὀλίγου διατί οἱ Ἄραβες δὲν λαμβάνουν τὸν κόπον αὐτόν· οἱ λαοὶ οὗτοι, σὰς εἶπα, δὲν εἶνε ὀλοτελῶς γεωργοί, ζῶντες μόνον ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν ποιμνίων των· ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα εἶνε πολυάριθμα, συνιστάμενα ἀπὸ ἑκατοντάδας βοῶν, ἀγελάδων καὶ προβάτων, καταλαμβάνετε καλῶς ὅτι μετὰ τινὰ καιρὸν ὅλον τὸ χόρτον τῆς νομῆς εἰς τὴν ὁποίαν σταθμεύουσι τελειώνει· ἕως ὅτου δὲ αὐτὸ ἀναβλαστήσῃ,

πρέπει νὰ τὸ ζητήσωσιν ἀλλαγῶ, ἐνίοτε καὶ πολὺ μακρὰν, καὶ κατ' ἀνάγκην οἱ ἄνθρωποι ἀκολουθοῦσι τὰ ποίμνια των, ἵνα τὰ προφυλάττωσι. Πρὸς τί λοιπὸν τότε νὰ χτίσωσι τὰς λιθίνους οἰκίας, ἀφοῦ εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ τὰς ἐγκαταλείπωσι; τοῖς χρειάζονται μόνον κατοικίαι, τὰς ὁποίας νὰ δύνανται νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν. . .

Ὅταν φθάσουν εἰς τινὰ πεδιάδα, ἐμπήγουσιν εἰς τὴν γῆν πασσάλους ξυλίνους· ῥίπτουν ἐπάνω μεγάλα καλύμματα ἀπὸ δέρματα ῥαμμένα ὁμοῦ, καὶ συσφίγγουν αὐτὰ στερεῶς μετὰ σχοινία· ταῦτα ὀνομάζονται σκηναί.

Τοιοῦτοτρόπως ἄρα γε ἐγίνοντο καὶ αἱ σκηναὶ περὶ ὧν πραγματεύεται ἡ ἱερά μου Ἱστορία; ἠρώτησε παιδίον τι.

Μάλιστα οἱ Πατριάρχαι εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ἑβραίων ἔζων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ Ἄραβες τῶν ἡμερῶν μας· εἶχον ἐπίσης πολλὰ ποίμνια· συνήρχοντο δὲ κατὰ φυλὰς, δηλαδὴ κατὰ συστήματα οἰκογενειῶν, συνηνωμένων ἵνα συμβοηθῶνται καὶ ὑπερασπίζωσιν ἀλλήλας εἰς τὴν ἀνάγκην· τὸ αὐτὸ πράττουσι σήμερον καὶ οἱ Ἄραβες.

Ὅτε ὁ ἐξάδελφός μου καὶ ἡ μικρὰ του συντροφία ἐφθασαν εἰς τὸ Ντουέρ, ἦτο ἤδη ἀργά· ἡ σελήνη ἔλαμπεν· ὁ καιρὸς ἦτο ὠραῖος. Οἱ Ἄραβες ἐδροσίζοντο παρὰ τὴν εἴσοδον τῶν σκηνῶν των· ἐκάθηντο δὲ κατὰ γῆς, ἔχοντες τὰς κνήμας ἐσταυρωμένας, ὅλοι περιχεκαλυμμένοι εἰς πλατέα λευκὰ βουρνούζια, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν· αἱ μακραὶ των λευκαὶ ἢ ψαραὶ γενειάδες τοῖς παρεῖχον ὄψιν ὄντως μεγαλοπρεπῆ καὶ σοβαράν· ἐκάπνιζον πρὸς τοῦτοις τοὺς μακροὺς των καπνοσωλήνας ἐν ἄκρα σιγῇ· οἱ ὁδοιπόροι μας δὲν ἐξεπλά-

γghσαν, καθώς βεβαίως θα ἐξεπλήττεσθε σεις, διότι τοὺς εἶχον συνειθισμένους νὰ τοὺς βλέπωσιν οὕτως· ἐχαιρέτισαν λοιπὸν τοὺς ἀρχηγούς τοῦ Ντουέρ, οἱ ὅποιοι τοὺς ἀντεχαιρέτισαν, ὑποδεχθέντες αὐτοὺς μὲ πολλήν εὐγένειαν.— Εὐθὺς δὲ ἐνόησαν ὅτι ὑπῆρχε ταραχὴ εἰς τὸ χωρίον, διότι ὅλοι ἐφαίνοντο μελαγχολικοὶ καὶ κατειλημμένοι ὑπὸ φόβου.

Διατί οἱ ξενοδόχοι μας ἔχουν τὸ ἦθος τὸσων ἀνήσυχον; ἠρώτησεν ὁ ἐξαδελφός μου ἓνα τῶν γερόντων.

Τὸ ἔτος εἶνε δυστυχὲς, ἀπεκρίθη ὁ Ἄραψ· πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν μᾶς ἐκλάπησαν ὀκτώ βόες καὶ δύο ὠραῖαι φοράδες.

Θὰ μάθῃτε, παιδιά μου, ὅτι ἂν οἱ βόες ἀποτελοῦσιν ἐν μέρει τὴν περιουσίαν τοῦ Ἄραβος, οὗτος προσηλόνεται ἔτι μᾶλλον εἰς τοὺς ἵππους του, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦσι τὸ μεγαλειόν του.

Τίς σᾶς ἔκλεψεν; ἠρώτησεν ὁ ἐξαδελφός μου.

Ὁ γέρον δὲν ἀπεκρίθη οὐδόλως, ἀλλὰ μὲ χειρονομίαν μυστηριώδη ἔδειξε τὸ ὄρος.

Λησταί;

Ὁχι· Ἐκεῖνος!

Τίς, Ἐκεῖνος;

Ὁ Ἄρχων μὲ τὴν ὀγκώδη κεφαλὴν!

Καὶ ἔλεγε ταῦτα μὲ φωνὴν χαμηλὴν, μὲ ἦθος σχεδὸν δειλόν.

Τίς λοιπὸν ἦτο οὗτος ὁ Ἄρχων μὲ τὴν ὀγκώδη κεφαλὴν;

Οὗτος, παιδιά μου, ἦτο ὁ Λέων!!!

Καὶ ὅλα τὰ παιδιά ἐγέλασαν δυνατά.

Ἄλλ' οἱ Ἄραβες δὲν ἐγέλων, ὄχι!

Ἄφ' ὅτου ἡ φυλή των ἐστάθμευεν εἰς τὴν πεδιάδα ἐκείνην, τὰ ποιμνιά των ἐδεκατίζοντο· τὴν προτεραίαν μάλιστα τῆς ἡμέρας ἐκείνης, μεγαλόσωμος λέων τοὺς ἐπεσκέφθη τὴν νύκτα· ἀναπηδήσας δὲ ὑπεράνω τοῦ ἀπὸ κλάδων ἀνεγηγερμένου φραγμοῦ, ἵνα περικλείῃ τὰ ποιμνία, ἐπανῆλθε φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ὠραίαν ἀγελάδα.

Τὴν ἐσπέραν ταύτην δὲν ἠκούσθησαν ἀκόμη οἱ βρυχηθμοὶ του, εἶπεν ὁ γέρον, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ τοὺς ἀκούσητε· ἔρχεται ἀπὸ τὸ δάσος, ὑπάγων νὰ καταπαύσῃ τὴν δίψαν του εἰς τὸν ρύακα τὸν κάτωθεν τῆς πεδιάδος· ἐνίοτε ἡ λέαινά του καὶ οἱ λεοντιδεῖς του παρακολουθοῦσιν αὐτόν!... αἰσθάνονται ἑαυτοὺς κυρίους!

Καὶ δὲν προσπαθεῖτε νὰ τὸν φονεύσητε;

Ἐπάρχει πάντοτε τὸ πεπρωμένον! ὁ λέων εἶνε ὁ Ἄρχων!

Θὰ μάθητε, παιδιά μου, ὅτι οἱ Ἄραβες, οἱ ὁποῖοι εἶνε Μουσουλμάνοι, λέγουν περὶ παντὸς ὅ,τι τοῖς συμβαίνει· ὑπάρχει τὸ πεπρωμένον, ἢ τοῦτο εἶνε γραπτὸν, τὸ ὁποῖον σημαίνει, κατ' αὐτοὺς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται τίποτε νὰ πράξῃ, ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείπῃ ἑαυτὸν καὶ νὰ ὑποκύπῃ εἰς τὰ δεινά. Πολὺ λογικώτερον βέβαια εἶνε νὰ παλαίωμεν κατὰ τῶν δεινῶν, νὰ λαμβάνωμεν τὰς προφυλάξεις μας καὶ νὰ ζητῶμεν ὅλα τὰ μέσα πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ αὐτῶν.— Καὶ τοῦτο ὁ ἐξάδελφός μου προσεπάθησε πολὺ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ τὸ ἐννοήσωσιν, ἀλλ' εἰς μάτην.

Ἐσκάψαμεν μὲν ἓνα βόθρον ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν ὄρμον τοῦ λέοντος, εἶπαν· ἐδέσαμεν πλησίον αἴγας, ἵνα τὸν προσελκύσωσι καὶ ὅταν ἐξήμερώσῃ, θὰ ὑπάγωμεν

νά ιδώμεν ἐὰν περιέπεσαν εἰς τὰς παγίδας μας, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν μεγάλην ἐλπίδα.

Εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἀντήχησαν μακρόθεν οἱ καταπληκτικοὶ βρυχηθμοὶ τοῦ λέοντος. Οἱ Ἄραβες ἐκάθητο πλησίον τῶν σκηνῶν των, συνομιλοῦντες περὶ τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῶν κινδύνων των. Ἄλλ' ὅτε ἡ φωνὴ τοῦ φοβεροῦ θηρίου ἠκούσθη, ὅλοι ἔμειναν ἀλαλοὶ, ὠχροὶ, ἀνήσυχοι· καὶ τὰ ζῶα αὐτὰ κατελήφθησαν ὑπὸ φόβου καὶ ἔτρεμον· ὁ ἰδρῶς ἐπεκάλυπτε τὸ σῶμά των. Πᾶς τις περιέμενε νὰ ἴδῃ τὴν σφαγὴν τῶν ἄλλων νυκτῶν καὶ πάλιν ἀνανεουμένην... ἀλλ' εἰς μάτην περιέμενον· τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ λέων δὲν ἐφάνη περὶ τὰ ποιμνία.

Ὁ ἥλιος μόλις ἀνέτειλε, καὶ ἐφάνησαν δύο ἵππεις καλπάζοντες καὶ μακρόθεν δεικνύοντες σημεῖα χαροποιά. Ἐν τῷ ἄμα ὅλοι ἐξήλθον ἐκ τῶν σκηνῶν, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιὰ, καὶ ἔτρεξαν εἰς προὔπαντησιν τῶν ἵππέων ἀναβοῶντων.

Συνελήφθη! συνελήφθη, ὁ ληστής!

Κατέπεσεν εἰς τὸν βόθρον, ὁ κλέπτης!

Δὲν θὰ καταβροχθίζῃ πλέον τὰ ζῶά μας! ὁ ἐπικατάρατος! ὁ υἱὸς τοῦ Σατανᾶ!

Δὲν θὰ ἀναρπάξῃ πλέον τὰς φοράδας μας!

Μὲ ἀφήρησε τὸ τελευταῖόν μου πρόβατον, ἔλεγε δυστυχῆς τις γραῖα.

Ἄ! προδότα! ἦ! ἀχρεῖτε!

Ἐνθουμηθῆτε, παιδιὰ μου, ὅτι τὴν παραμονὴν, ὅτε ὁ λέων ἐλεύθερος ἦτο ἀκόμη «ὁ Κύριός των» ὅλοι οὗτοι οἱ ἄνθρωποι τὸν ὠνόμαζον τρέμοντες «Ἄρχοντα!»

Οἱ πάντες κατεσπυασμένοι πορεύονται πρὸς τὸν βόθρον· ἄλλοι μὲν διέρχονται τὴν πεδιάδα ἐφιπποί, ἄλλοι:

δὲ τρέχουσι διὰ τῶν ἀτραπῶν, ἐνῶ τινες νέοι σπεύδουσι νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς κατοίκους τῶν γειτονικῶν Ντουέρ.

«Καὶ ἡμεῖς, καὶ ἡμεῖς, πάτερ, δὲν θὰ υπάγωμεν νὰ ἰδῶμεν τὸν λέοντα;» ἔλεγεν ὁ Ῥοβέρτος.

Ὁ καλὸς μου ἐξάδελφος, ἐπιθυμῶν νὰ δείξῃ εἰς τὸν υἱὸν του τὸν φοβερώτερον ἐχθρὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἐκείνην τὴν χώραν, ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν ἵππον του, λαμβάνει τὸν Ῥοβέρτον ἐπὶ τῶν γλουτῶν, καὶ ἀκολουθεῖ τοὺς Ἀραβὰς εἰς τὴν πεδιάδα.

Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἔφθασαν παρὰ τὸν βόθρον, ὁ ὁποῖος ἦτο μεγάλη ὀπή βαθεῖα καὶ πλατεῖα. Οἱ κλάδοι οἱ ὁποῖοι ἐχρησίμευσαν ὡς ἐπικάλυμμα εἶχον ἀποσπασθῆ καὶ ἀπορραγῆ. Ἡ μία τῶν δεδεμένων ἐκεῖ δύο αἰγῶν, ἵνα δελεάσωσι τὸν λέοντα, εἶχε συντρίψει τὸ σχοινίον της καὶ διέφυγεν, ἡ δὲ ἑτέρα εὐρίσκετο εἰς τὴν θέσιν της βελάζουσα μὲ ὄλην τὴν δύναμίν της· ὁ λέων κατέμενον εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βόθρου, συνωφρωμένος περιπατῶν, πλήρης ὀργῆς καὶ θυμοῦ, ζητῶν νὰ ἀναπηδήσῃ πρὸς τὰ ἐκτός.

Ἐὰν τὸν ἐβλέπετε, παιδιά μου, μὲ τὴν μεγάλην του ἐπίξανθον χαίτην, μὲ τοὺς διαπύρους τοὺς ὀφθαλμούς, μὲ τὸ εὐρὺ του χάσμα τὸ ὁποῖον ἦνοιγε καὶ ἔκλειεν ὡς γαλῆ παρωργισμένη, ἐπιμηκύνοντα τοὺς ὄνυχάς του καὶ ἀνασκάπτοντα τὴν γῆν!... πῶς ὠρύετο, πατάσων τὰ πλευρά του μὲ τὴν οὐράν! ἦτο καταπληκτικὸς!

Τί τρομερὸν θηρίον! εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος· καί τοι δὲ ἤξευρεν ὅτι δὲν ἦτο πλέον ἐπίφοβον, πάλιν ὁμῶς συνεκινεῖτο καὶ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του.

Τώρα λοιπὸν καλῶς ἐννοεῖς, τῷ λέγει ὁ πατήρ του, διατί οἱ Ἀραβες τὸν φοβοῦνται τόσο; τοὺς εἶδες χθὲς

τρέμοντας, ἰδὲ πόσον περιχαρεῖς εἶνε σήμερον. Λέων τοσοῦτον ῥωμαλέος ἀναρπάζει ἑκάστην σχεδὸν ἡμέραν ἓνα βοῦν, ἓν πρόβατον, ἓνα ἵππον, ἄλλοτε μὲν ἀπὸ ἓν ποιμνιον, ἄλλοτε δὲ ἀπὸ ἄλλο. Λέγουσιν (ὁ Ἰούλιος Γεράρδος) ὅτι εἰς μόνος λέων καταβροχθίζει ἑκαστον ἔτος θρέμματα ἀξίας πέντε ἢ ἕξ χιλιάδων φράγκων, δηλαδὴ περισσότερον ἢ ὅσον χρειάζεται να τραφῶσι πολλὰ οἰκογένεια. Τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα μόνον πληγόνει, ἐπίσης χάνονται, διότι οἱ Ἄραβες πιστεύουσιν ὅτι ὁ ὀδὸς τοῦ λέοντος εἶνε θανατηφόρος, καὶ τὰ ἐγκαταλείπουσιν εἰς τὴν καταστροφὴν, οὐδόλως φροντίζοντες να τοῖς παράσχωσι συνδρομὴν, καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὁποῖα προσεβλήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ἐλαφρῶς. Ἐξασκεῖ δὲ τὸ ἔργον τοῦτο ἐπὶ πεντήκοντα σχεδὸν ἔτη, καθ' ἃ συνήθως διαρκεῖ ἡ ζωὴ του. Ὁ βρυχηθμός του ἀπολήγει εἰς εἰδός τι βηχός βραγχώδους, ὁ ὁποῖος ἀκούεται ἀπὸ πολὺ μακρὰν, καὶ καταπλήττει πᾶν ἔμψυχον ὄν· τέλος, τὰ πάντα εἰς αὐτὸν ἔχουσι χαρακτῆρα δεσποτικόν, καὶ διὰ τοῦτο καταλλήλως ὠνομάσθη βασιλεὺς τῶν ζῶων.

Ἄλλὰ πολλὰ λοιπὸν καταβροχθίζει ὁ λέων! εἶπαν τὰ παιδιά.

Ὅχι περισσότερα ἀπὸ ἄλλα θηρία τοῦ ἀναστήματός του φροντίζει ὁμως να ἔχη εἰς τὴν τράπεζάν του ἄφθονα φαγητὰ, ἂν καὶ οὐδέποτε τρώγει ὀλοκλήρως τὸ ζῶον τὸ ὁποῖον ἀνῆρπαοεν· ἀφοῦ δὲ χορτάση, καταλείπει εἰς τι μέρος τοῦ δάσους τὰ λείψανα τοῦ θύματός του· καὶ τῇ ἐπαύριον προσπαθεῖ να ἀναρπάσῃ ἄλλο, διότι προτιμᾷ τὴν νωπὴν σάρκα· ἐὰν δὲν ἐπιτύχη, ἐπιστρέφει εἰς τὴν χθεσινὴν του λείαν, τῆς ὁποίας τὰ περισσεύματα ἀφίγει εἰς τοὺς θῶας (τσαχάλια).

Εἰς τοὺς θῶας, αἱ ναὶ, εἶδος μικρῶν λύκων, δὲν εἶνε, μῆτερ;

Μάλιστα, μετέχουσι κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ τοῦ λύκου καὶ τῆς ἀλώπεκος· πολλάκις ἀκούονται τὴν νύκτα οἱ ὠρυγμοὶ των καὶ αἱ ὑλακαὶ εἰς τὰ δάση τῆς Ἀλγερίας.

Ποῦ λοιπὸν ἔχουσιν οἱ λέοντες τοὺς φωλεοὺς των;

Εἰς τὰ πυκνότατα δάση καὶ εἰς τὰ σπήλαια, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται φ ρ ο ὕ ρ ι α τοῦ λέοντος· ἐκεῖ διαμένει μετὰ τῆς λεαίνης του καὶ τῶν λεοντιδέων του· ὅταν τὰ μικρά του ἀρχίσωσι νὰ μεγαλόνουν, ὁ λέων ἀπομακρύνεται, διότι ὁ δεσπότης οὗτος δὲν ἀνέχεται νὰ ταράττηται ὁ ὕπνος του οὐδὲ ἀπὸ τῶν σχύμων των αὐτῶν κοιμᾶται δὲ τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας, καὶ θηρεύει συνήθως μόνον τὴν νύκτα.

Ἡ λέαινα δὲν εἶνε τόσο ἰσχυρὰ ὅσον ὁ λέων, καὶ στερεῖται χαιτήης· εἶνε δὲ θηριώδης καθὼς αὐτός, θηριωδεστέρα μάλιστα ὅταν ἔχη τρία ἢ τέσσαρα μικρὰ νὰ τρέφῃ καὶ ὑπερασπίζῃ· τὰ ἀγαπᾷ δὲ ὑπερβολικὰ, τὰ περιποιεῖται, τὰ γλείφει καὶ παίζει μετ' αὐτῶν πολὺ φιλοστόργως, ἀπαράλλακτα καθὼς αἱ γαλαὶ μετὰ τῶν γαλιδέων των.

Ὁ λέων τέλος πάντων ἀνάγεται εἰς τὴν αὐτὴν οἰογένειαν εἰς τὴν καὶ αἱ γαλαῖ. Ὅλοι εἶδετε εἰκόνας παριστώσας λέοντας. Ἐκτὸς τῆς ἀναλογίας, ἔχουσι τοὺς αὐτοὺς ὄνυχας, τὴν αὐτὴν τῆς κεφαλῆς μορφήν, τοὺς αὐτοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὰς γαλαῖς.

Ἐπάρχουσι λέοντες πλὴν τῆς Ἀλγερίας καὶ ἀλλοῦ· ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος.

Εὐρίσκονται καθ' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν, ἐπίσης δὲ τινες

καὶ ἐν Ἀσίᾳ ὑπάρχει δὲ καὶ εἶδος τι ἀνευ χαίτης ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Περσῷ καὶ ἐν Βρασιλίᾳ, οἱ ὅποιοι ὀνομάζονται Πούμας ἢ Κουγκάρ.

Καὶ τί ἀπέγεινε τέλος πάντων ὁ ἄρχων μὲ τὴν ὀγκώδη κεφαλήν;

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν ἤναψαν πυρὰ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα, ἵνα ἀναγγείλωσι μακρὰν τὴν χαροποιὰν εἶδησιν. Ἐπειτα δὲ ἐπέμψαν τὸν λέοντα εἰς Παρισούς, ὅπου ἐτέθη εἰς κλωβόν, ἐντὸς τοῦ θηριοτροφείου τοῦ ζωολογικοῦ κήπου.

Εἰς κλωβόν! ὁ βασιλεὺς τῆς ἐρήμου; ἂ! πόσῃ λύπην οὐκ ἠσθάνετο!

Πολλὴν τρώντι, καὶ τόσῃ ὥστε ἐσκέφθησαν νὰ τῷ περαχωρήσωσι μικρὸν κύνα, ὅπως τῷ χρησιμεύῃ ὡς σύντροφος.

Καὶ δὲν τὸν κατεβρόχιζεν;

Ὅχι μόνον δὲν τὸν ἐβλαπτε παντάπασιν, ἀλλ' ἀκόμη τὸν ἠγάπα εἰλικρινέστατα, οὐδόλως ἐγγίζων τὴν σάρκα τὴν ὁποίαν τῷ ἔδιδον εἰμὴ μόνον ὅτε ὁ μικρὸς κύων δὲν ἠθέλε πλέον νὰ φάγῃ.

Παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ Γεώργιος· ὁ γέρον ὅμως Σάγκος, ὁ ὅποιος εἶνε ἀχρειέστατος, πάντοτε φωνάζει ὅτι ἡ δυστυχία τῷ παρώξυνε τὸν χαρακτήρα.

Ἡ δυστυχία παροξύνει μόνον τοὺς ἀσθενεῖς καὶ εὐτελεῖς χαρακτήρας, εἶπεν ὁ πατήρ· οἱ δὲ ἰσχυροὶ καὶ εὐγενεῖς χαρακτήρες ἠξεύρουσι πολὺ καλὰ νὰ ἦνε ὑπέρτεροι τῶν δυστυχιῶν, καὶ νὰ ἀντιτάσσωσιν εἰς τὰς προσβολὰς τῆς τύχης τὴν ἀξιοπρέπειαν, τὸ θάρρος, ἐνίοτε δὲ καὶ πρᾶττητα ἀξιοθαύμαστον· ὁ λέων εἶνε τῶν λόγων μου

τούτων τρανή ἀπόδειξις, καὶ σὰς προτρέπω, φίλοι μου,
νὰ μὴ λησμονήσητέ ποτε τοῦτο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

- Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ὁ λέων;
 Μὲ ποῖον κατοικίδιον ζῶον ὁμοιάζει;
 Ποῖον εἶνε συνήθως τὸ χροῶμα τοῦ τριχώματός του;
 Τί εἶνε χαίτη λέοντος; ἔχει καὶ ἡ λέαινα;
 Πῶς εἶνε οἱ ὄνυχές των, οἱ ὀδόντες των;
 Εἰς ποια μέρη τοῦ κόσμου εὐρίσκονται;
 Ὅποιον εἶνε τὸ κλίμα τῆς Ἀλγερίας;
 Ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ Γάλλοι;
 Ποῖοι λαοὶ ἦσαν οἱ κύριοι τῆς Ἀλγερίας πρὸ τῆς γαλλικῆς
 κτήσεως;
 Εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ ἀκόμη Ἄραβες; Πῶς ζῶσι;
 Τί καλεῖται σ κ η ν ῆ, Ν τ ο υ ἔ ρ;
 Πόσα εἶνε ἡ δεισιδαιμονία των ὡς πρὸς τοὺς λέοντας;
 Τί λόγους ἔχουσιν ἵνα φοβῶνται τὸν λέοντα;
 Ποῖα ζῶα ἀναρπάζει ὁ λέων;
 Ποῖα ἀκόμη ἡ δεισιδαιμονία τῶν Ἀράβων ὡς πρὸς τὰ πλη-
 γωθέντα ζῶα ὑπὸ τοῦ λέοντος;
 Θηρεύει νύκτα ἢ ἡμέραν;
 Πῶς ὀνομάζονται οἱ τόποι ἐνθα ἀποχωρεῖ ὁ λέων;
 Ζῆ πάντοτε μετὰ τῆς οἰκογενείας του;
 Εἰς ποίας περιστάσεις ἡ λέαινα καθίσταται μᾶλλον ἐπίφοβος
 ἢ ὁ λέων;

Πόσα συγχρόνως μικρά ἢ λέαινα ἀποκτᾶ; Τὰ ἀγαπᾶ;
 Ποία ἢ συνήθης διάρκεια τῆς ζωῆς τοῦ λέοντος;
 Πῶς συνήθως συλλαμβάνονται οἱ λέοντες;
 Ποῖον τίτλον τιμῆς οἱ Ἄραβες δίδουν εἰς τὸν λέοντα;
 Ποῖον ἡμεῖς;

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΕΝ Τῷ ΖΩΟΛΟΓΙΚῷ ΚΗΠῷ.

(Η ΤΙΓΡΙΣ).

Ἄ! τί ὀγκώδης γαλῆ! ἔλα νὰ ἰδῆς, Γεώργιε! ἔλα,
 Ἄβελ!

Ἄ! ᾶ! ἡ Μαρία μᾶς τὴν ὀνομάζει γαλῆν! — εἶνε
 τρελλή! ᾶ! ᾶ! — Αὐτὴ εἶνε τίγρις. . .

Καὶ ἀπὸ τὴν Βεγγάλην μάλιστα! ἐπρόσθεσεν ὁ Ἄβελ.

Πολλὴν σοφίαν μᾶς ἔχεις, τῷ λέγει ὁ Γεώργιος. Πό-
 θεν διέκρινες ὅτι εἶνε ἀπὸ τὴν Βεγγάλην;

Ἐλάτε δὰ, σὰς παρακαλῶ, μὴ περιγελάτε τόσοσ τὴν
 ἀδελφὴν σας. . . δὲν εἶνε ἀτοπον ὅ,τι λέγει καὶ σοφός
 τις ἀκόμη χωρὶς νὰ σὰς ἀδικήσῃ, θὰ τῇ ἀπέδιδε δίκαιον,
 διότι ἡ τίγρις εἶνε τῶντι ὀγκώδης γαλῆ.

Καλὴ μητέρα μας, ἀστείξεσαι, εἶπον τὰ παιδία ἐκπε-
 πληγμένα.

Οχι αγαπητοί μου, οί σοφοί θέτουν εις τήν αὐτήν τάξιν τὰ ζῶα τὰ ὁμοιάζοντα ἀναμεταξύ των περισσότερον, καί σχηματίζουν ἀπό αὐτῶν συστήματα, τὰ ὅποια ὀνομάζουσι γένη. Αἱ τίγρεις λοιπόν, οἱ λέοντες καθὼς καὶ ἄλλα ζῶα τὰ ὅποια θὰ μάθητε, ἐπειδὴ ἔχουσι πολλήν ἀναλογίαν μετὰς τὰς γαλαῖς, ἐκτὸς τοῦ ἀναστήματος ἐννοεῖται, θεωροῦνται ὑπὸ των σοφῶν ὡς εἶδη μεγάλων γαλῶν. Λέγουσι, παραδείγματος χάριν, ἡ γαλεοτίγρις, ὁ γαλεολέων, ἡ γαλεοπάρδαλις, μετὰ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι λέγουν τὰ ὀνόματα ταῦτα εἰς τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν (felis-tigris, felis-leo, felis-pardus). Ἡ κατοικίδιός μας γαλῆ εἶνε τὸ ἐλάχιστον εἶδος τοῦ γένους τούτου.

Βλέπετε! κατὰ τὸ εἶπα ἐγὼ, λέγει ὑπερηφάνως ἡ Μαρία: ἰδοὺ, ἰδέ την, πῶς εἶνε πλαγιασμένη... μήπως δὲν θὰ τὴν ἐξελάμβανέ τις ὡς γαλῆν, ἡ ὅποια κάμνει ῥόν, ῥόν; Ἡ ὄφλις τῆς δὲν εἶνε ὀλοτελῶς κακὴ.

Μὴν ἐμπιστεύησαι ἐν τούτοις, μικρά μου, ἔχει μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς κλειστοὺς... φαίνεται σχεδὸν ἀποκεκοιμισμένη, ἀλλ' ὅμως ἀν τὴν παρῶριζέ τις!

Τὰ παιδία ἀμέσως ἐπλησίασαν συνεσταλμένα τὴν μήτερα των.

Βλέπετε τί ὠραῖον ζῶον εἶνε! τί λεπτὸν καὶ στιλπνὸν τρίχωμα! τί ὠραῖον κίτρινον χρῶμα ἔχει τὸ ἐνδυμάτης, πρὸς τὴν ῥάχιν κοκκινωπὸν, κατάλευκον δὲ ὑπὸ τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ῥύγχους, μετὰ ταινίας μαύρας κανονικωτάτας! Ἰδέτε τί μεγάλη καὶ δυνατὴ εἶνε... τί ἰσχυροὶ πόδες, τί ὀγκώδης κεφαλὴ... Ἰδοὺ, ἀνορθοῦται... χασμάται... Ἰδέτε τοὺς μεγάλους ὀδόντας τῆς, καὶ τὸ ὅλως ἐρυθρὸν χᾶσμα τῆς! Ἰδοὺ ἤδη ἀνεγείρεται.

Αί ναι, εἶπεν ἡ Μαρία· ἰδέτε πῶς τανύεται ἀπαράλληλα καθὼς γαλῆ, καὶ πῶς φαίνονται οἱ μεγάλοι τῆς ὄνυχες!

Δὲν εἶνε ζῶον μὲ ὄφιν πολὺ τρομακτικὴν; καὶ ἐν τούτοις, παιδία μου, εἰς τὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν ὑπάρχουν πολὺ μεγαλείτεροι ἀπὸ αὐτὴν. Εἰς τὸν ζωολογικὸν κήπον, τὰ ἄγρια ζῶα οὐδέποτε σχεδὸν φθάνουν τὴν τελείαν των αὔξησιν· τὸ κλίμα μας εἶνε πολὺ ψυχρὸν διὰ τοὺς ξένους τούτους τῶν καυστικῶν τόπων· ἔπειτα στεροῦνται τὸν ἀέρα τῶν δασῶν των καὶ τὴν ἐλευθερίαν· δὲν ἐπλάσθησαν ἵνα ζῶσιν οὕτως εἰς σιδηροῦς κλωβοὺς· ἰδέτε πῶς περιπατεῖ τεταραγμένη ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον . . .

Τῶνόντι πρέπει πολὺ νὰ ἀηδιάζῃ! λέγει ὁ Ἀβελ.

Ἐὰν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ! εἶπεν ὁ Γεώργιος· τί σφαγὴν θὰ ἔκαμνεν! ἰδέτε πῶς μᾶς παρατηρεῖ. . . τί θηριώδεις ὀφθαλμοί!

Ὅλαι αὗται αἱ μεγάλαι γαλαῖ εἶνε τῶνόντι τὰ θηριώδέστατα τῶν ζῶων· ζῶσι μόνον μὲ σάρκα, καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀπορροφῶσι τὸ αἷμα τῆς λείας των· εἶνε τὰ κατ' ἐξοχὴν σαρκόβόρα· ἡ τίγρις καὶ ὁ λέων εἶνε τὰ ἰσχυρότερα ὄλων· ἴσως μάλιστα ἡ τίγρις εἶνε ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὸν λέοντα.

Καὶ ἐκεῖνο, μῆτερ, τὸ ὁποῖον εἶνε εἰς τὸν ἄλλον κλωβόν, εἶνε ἐπίσης τίγρις;

Εἶνε πάνθηρ, παιδία μου, εἶδος καὶ αὐτὸ γαλῆς. ἰδέτε ὅτι εἶνε ὅλως διόλου ὅμοιον κατὰ τὴν μορφήν. Ὁ πάνθηρ εἶνε πολὺ μικρότερος καὶ ὄχι τόσο ἰσχυρὸς καθὼς ἡ τίγρις. . . τὸ ἐνδύμα του δὲν εἶνε τοῦ ἰδίου χρώματος, καὶ ἀντὶ νὰ ἔχη ταινίας πλαγίως, ἐπικαλύπτεται

μέ στίγματα μαύρα ἐν εἶδει μικρῶν ρόδων, τὰ ὅποια εἶνε διεσπαρμένα πανταχοῦ ἐπὶ τοῦ τριχώματός του· τὰ μαυρότερα καὶ τὰ μεγαλείτερα εἶνε ἐπὶ τῆς ράχεως· τὰ ἐπὶ τῆς κοιλίας εἶνε μικρότερα καὶ ὠχρότερα. Λέγουν ὅτι ὁ πάνθηρ εἶνε θηριώδης καθὼς ἡ τίγρις, ἀλλ' ὅμως σπαινωῶς ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄλλὰ βλέπομεν ἐδῶ ἀκόμη καὶ ἄλλα ζῶα τοῦ ἰδίου γένους... Ἴδου ὁ αἰλουρόπαρδος, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ πάνθηρ τῆς Ἀμερικῆς· ἐνίοτε γίνεται μεγάλος καὶ ἰσχυρὸς καθὼς ἡ τίγρις.

Ἡ λεοπαρδαλις ὁμοιάζει πολὺ μετὸν πάνθηρα.

Οἱ ὀφθαλμοὶ ὄλων τούτων τῶν ζῶων ἔχουν τὴν κόρην διεσχισμένην, καθὼς ἡ γαλῆ· βλέπουσι καθαρά εἰς τὸ σκότος, καὶ θηρεοῦν πρό πάντων τὴν νύκτα... τὴν δὲ ἡμέραν κοιμῶνται... Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀποστίλβουσιν εἰς τὸ σκότος, καθὼς σχεδὸν ὄλων τῶν ζῶων τὰ ὅποια διακρίνουσι καλῶς τὴν νύκτα, εἴτε γαλαῖ εἶνε, εἴτε λύκοι, εἴτε καὶ πτηνὰ νυκτινόμα καθὼς ὁ αἰγωλιὸς (εἶδος νυκτικόρακος)· καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται ζῶα νυκτινόμα. Παρατηρήσατε προσέτι, παιδία μου, ὅτι αἱ τίγρεις, οἱ πάνθηρες, αἱ λεοπαρδάλεις ἔχουν πάντοτε, καθὼς αἱ γαλαῖ, τοὺς ὄνυχας δξείς, τοὺς ὁποίους εἰσάγουσι καὶ ἐξάγουσι κατὰ θέλησιν, καὶ μεταχειρίζονται ἵνα κατασπαράττωσι τὴν λείαν των.

Μῆτερ, εἰπέ μας λοιπὸν εἰς τίνας τόπους εὐρίσκονται;

Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, παιδία μου· ἔλθετε λοιπὸν νὰ καθήσητε ὑπὸ τὴν σκιάν, καὶ θὰ σᾶς διηγηθῶ ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε.

Δὲν εἶδετε πολλάκις ἐπὶ τοῦ Γεωγραφικοῦ σας χάρτου

τὴν μεγάλην ἐκείνην ἔκτασιν τῆς γῆς τὴν ὀνομαζομένην Ἀσίαν;

Μάλιστα, μάλιστα· εἶνε ἓν ἐκ τῶν πέντε τοῦ κόσμου μερῶν.

Λοιπὸν, πρὸς τὸ μέσον τῆς Ἀσίας, ὑπάρχει σειρά ὀρέων ἀπεράντων, ὑψηλοτέρων ὅλων τῶν ἄλλων τῆς σφαιρας μας! Πρὸς βορρᾶν τῶν ὀρέων τούτων κεῖται κατεψυγμένος τις τόπος σχεδὸν ἔρημος. . .

Πρὸς μεσημβρίαν, ἀπ' ἐναντίας, ὑπάρχουσι ὠραῖαι καὶ ἀχανεῖς χῶραι, τῶν ὁποίων τὸ κλίμα εἶνε θερμότερον· εἰς αὐτὰς εὐρίσκονται μεγαλοπρεπῆ δάση, εὐφοροὶ πεδιάδες, μεγάλοι ποταμοὶ, ὠραῖαι πόλεις . . . αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Ἀσίας ὀνομάζεται Ἰνδία.

Τὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν, παιδία μου, εἶνε κατοικημένα ἀπὸ ζῶα ἄγρια καὶ θηριώδη· εἰς αὐτὰς εὐρίσκονται αἱ τίγρεις καὶ οἱ μεγαλόσωμοι πάνθηρες. Τὴν ἡμέραν κοιμῶνται εἰς τὰς πυκνάς των λόχμας, ὅταν δὲ νυκτώσῃ, κάθηνται εἰς ἐνέδραν· διότι τὰ ζῶα ταῦτα δὲν διώκουσι τὴν λείαν των, ἀλλ' ἀναμένουσι αὐτὴν ἕως ὅτου διαβῇ.

Εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ τόπου τούτου εὐρίσκονται εἶδη δασῶν ἐλωδῶν, εἰς τὰ ὁποῖα αὐξάνουσι μεγάλοι κάλαμοι, ὑψηλαὶ πτέριδες, καὶ ταῦτα ὀνομάζονται ζέγκλ. Εἰς ἄλλα μέρη, παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, ὑπάρχουσι ἔλη, ὅπου βλαστάνουσι οἱ σχοῖνοι (βουρλα), καὶ τὸ φυτὸν τὸ ὁποῖον μᾶς δίδει τὴν ὄρυζαν.

Αὐτὴν ταύτην τὴν ὁποίαν τρώγομεν;

Ναί . . . ἡ ὄρυζα εἶνε φυτὸν φίλυδρον, καὶ φυτρώνει ἐντὸς ἐλωδῶν τῶπων, ὀνομαζομένων ὀ ρ υ ζ ῶ ν ω ν.

Τὴν νύκτα μὲ τὴν σελήνην, ὅτε παντοῦ ἐπικρατεῖ ἄκρα ἡσυχία, τὰ δειλὰ ζῶα τῶν πέριξ δασῶν ἔρχονται

νά πίωσιν από τόν ποταμόν . . . συχνάκις αἱ τίγρεις εὐρίσκονται ἐκεῖ κεκρυμμέναι ὑπό τούς μεγάλους καλάμους, ἢ μεταξὺ τῶν καυλῶν τῆς ὀρύζης. Παραφυλάττουσι κατακλινόμεναι ἐπί τινος στελέχους κρημισμένου δένδρου, προεκτείνουσαι τήν κεφαλήν διὰ μέσου τῶν καλάμων καί ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀναμενομένη λεία, τότε ἐφορμῶσι μέ ἐν πῆδημα κατ' αὐτῆς, τήν ἀναρπάξουσι καί τήν κατασπαράττουσιν· ἀλλ' ἐάν ἡ ἔφοδός των ἀποτύχῃ, ἐάν τὸ δειλὸν ζῶον ἐννοήσῃ τι καί δραπετεύσῃ, δὲν εἶνε ἱκαναὶ πλέον νά τὸ καταφθάσωσι· μένουں λοιπόν εἰς τήν θέσιν των ἐκπεπληγμένοι, μανιώδεις, βρυχώμεναι μέ φωνήν τρομεράν· ἔπειτα δὲ εἰσδύουσιν εἰς τὰ ζέγκλ ὅπου περιμένουσιν ἄλλην λείαν.

Τὸ θέρος ὅταν ὠριμάσῃ ἡ ὀρυζα, καί ὁ ὀρυζῶν ὁμοιάξῃ μέ εὐρὺν σιτοφόρον ἀγρὸν χρυσαζόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου, οἱ Ἴνδοὶ ἀρχίζουσι τήν συγκομιδὴν. Ἐμβαίνουσι λοιπόν εἰς χαμηλὰ καί ἐλαφρὰ ἀκάτια, καί προχωροῦσιν ἐφ' ὄλων τῶν μικρῶν ποταμῶν τῶν στασίμων ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἐκτείνονται διὰ μέσου τοῦ ἔλους ἀλλὰ τότε μένουσιν ὅλως προσεκτικοὶ καί ἀγρυπνοὶ, μήπως καταληφθῶσιν ὑπὸ τῶν τίγρεων, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ἐκεῖ κεκρυμμέναι, ἵνα προσφυλάττωνται ἀπὸ τήν θερμότητα τῆς ἡμέρας. Ἐάν δὲ τύχῃ νά προσβληθῶσιν ὑπ' αὐτῶν, ὑπερασπίζονται ὅπως δύναται, εἴτε μέ μακρὰς λόγχας, εἴτε μέ πυροβόλα.

Καί διατί λοιπόν δὲν καταστρέφουσι τὰ θηρία ταῦτα; ἠρώτησεν ὁ Λουκιανός.

Τοῦτο εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνον, παιδίον μου· διότι ἡ τίγρις εἶνε ἰσχυρὰ καί θαρραλέα· στρέφεται κατ' ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τήν καταδιώκουσι· διὰ τοῦτο πρὸς καταστρο-

φήν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται πολλοὶ ὁμοῦ ἄνθρωποι, ὠπλισμένοι μὲ βέλη καὶ πυροβόλα· ἄλλοι μὲν πεζοί, ἄλλοι δὲ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τῶν δένδρων, καὶ ἄλλοι ὀχούμενοι ἐπὶ ἵππων ἢ ἐλεφάντων· καὶ μολαταῦτα σπάνιον εἶνε γὰρ μὴ φονευθῶσί τινες εἰς τὰς τοιοῦτου εἴδους ἐπιχειρήσεις.

Ἄλλ' ὅταν θέλωσι γὰρ τὰς συλλάβωσι ζωντανάς;

Τότε σκάπτουσι κατὰ τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα συχνάζει τὸ ζῶον μεγάλους βόθρους, ἐπικεκαλυμμένους ἐπιμελῶς μὲ κλαδία καὶ βώλους χύματος, καθὼς καὶ διὰ τὸν λέοντα· ἡ τίγρις βαδίζει εἰς τὸ ἀπατηλὸν αὐτὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον αἴφνης συντρίβεται . . . τὸ δὲ θηρίον καταπίπτει εἰς τὸν βόθρον. Ἄλλὰ τὰ τοιοῦτοτρόπως συλλαμβανόμενα ζῶα εἶνε ἀκαταδάμαστα· ἐὰν δὲ θέλη τις γὰρ τὰ δαμάσῃ, πρέπει γὰρ τὰ συλλάβῃ μικρά.

Καὶ πῶς κατορθοῦται τοῦτο;

Ἀφοῦ οἱ Ἰνδοὶ μάθωσι τὸν φωλεὸν τῆς τίγριδος, παραφυλάττουσι τὴν στιγμήν καθ' ἣν αὕτη θέλει ἐξέλθει ἵνα ἀναζητήσῃ τροφήν· κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς λοιπῆς, ἀναρπάζουσι τὰ τιγρίδια, τὰ ὁποῖα νιαουρίζουσιν ἀπαράλλακτα ὡς αἱ γαλαῖ· ἐπειτα δὲ τρέχουσιν ὅσον δύναται ταχέως· διότι ὅταν ἐπανέλθῃ ἡ μήτηρ εἰς τὸν φωλεὸν τῆς, καὶ δὲν εὔρῃ ἐκεῖ τὰ τέκνα τῆς, καθίσταται μανιώδης. . . οὐδὲν ἄλλο ζῶον τρομερώτερον ὑπάρχει ἀπὸ τὴν τίγριν, τῆς ὁποίας ἀνηρπάγησαν τὰ τέκνα! βρυχᾶται, ὠρύεται, ἀναπηδᾷ, ὀσφραίνεται τὰ ἔχνη τῶν ἀρπάγων, καὶ ὀρμᾷ ἵνα τοὺς καταδιώξῃ!

Ἄλλ' αὐτοὶ οὐδὲ ὅπως ἐκπλήττονται διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ τὸ περιέμενον ὅταν λοιπὸν ἴδωσι φαινομένην τὴν τίγριν, ὅπως ἀσθμαίνουσαν, ὅπως ἑτοιμον γὰρ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς κατασπαράξῃ, τῇ ῥίπτουσι τότε ἐν

τῶν τεσσάρων ἢ πέντε μικρῶν τῆς τὰ ὅποια φέρουσι· πάραυτα δὲ αὕτη ἀνακόπτει τὴν ὀργὴν τῆς, ἴσταται, λαμβάνει τὸ τέχνον τῆς μὲ τοὺς ὀδόντας, καθὼς κάμνουσιν αἱ γαλαῖ, καὶ τὸ ἐπαναφέρει εἰς τὸν φωλεόν τῆς, ἔπειτα δὲ πάλιν ἐπανέρχεται πρὸς τοὺς ἄρπαγας· οὗτοι ἀναγκάζονται νὰ τῆ ἐγκαταλείψωσιν ἀκόμη ἐν ἀπὸ τὰ τιγρίδιά τῆς, τὸ ὅποιον ἐπίσης ἐπαναφέρει καθὼς τὸ πρῶτον... καὶ πάλιν ἐπανέρχεται... ἀλλὰ καθ' ὄλον τὸν καιρὸν τοῦτον, αὐτοὶ ἀπομακρύνονται, φθάσαντες ἤδη ἐκτὸς τῶν ὀρίων τῶν προσβολῶν τῆς, καὶ ἐν ἡ δύο μικρὰ τοῖς ἀπομένουσιν.

Εἶνε δυνατόν νὰ ἐξημερωθῶσι;

Δυσκολώτατον εἶνε καὶ πολὺ σπανίως ἐπιτυγχάνεται τοῦτο. Λέγεται ὅμως ὅτι εἰς τὴν ἀρχαιότητα τίγρεις καὶ λέοντες ἔσυρον εὐπειθῶς ἄρματα· ἐγὼ δὲν ἠθελον δοκιμάσει ποτὲ τοῦτο.

Ἐπάρχουσιν ἐν τούτοις δαμασταὶ τῶν ἀγρίων ζώων, τὰ ὅποια ἐπιδεικνύουσιν ἀντὶ χρημάτων.

Τὰ αὐτεπαγγέλτως ὑπ' αὐτῶν καταδαμασθέντα ζῶα ταῦτα, οὐδόλως κατεδαμάσθησαν, εἶπεν ἡ μήτηρ· εὐρίσκονται μόνον εἰς κατάπληξιν, καὶ σχεδὸν πάντοτε ἡ ἀγρία τῶν φύσις ἀναφαίνεται εἰς τινὰς στιγμάς· καὶ τότε κατακόπτουσι τοὺς ὑποτιθεμένους αὐτῶν δαμαστας, οἱ ὅποιοι πολὺ ἀφρόνως πράττουσιν ἐκτιθέμενοι εἰς τὴν ἐκδίχυσίν των.

Ἐπάρχει εἶδος μικροῦ πάνθηρος ὀνομαζομένου Γκέπαρ, ὁ ὅποιος ἐξημεροῦται πολὺ εὐκόλως. Διαφέρει δὲ ἀπὸ τὸν πάνθηρα, καθότι οἱ ὄνυχές του δὲν εἶνε συσταλτικοὶ, δηλαδὴ δὲν ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ συστέλλωνται, νὰ

συμμαζώνονται κατὰ θέλησιν, καθὼς οἱ ὄνουχες τῶν ἄλλων γαλῶν.

Καὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὅπου δὲν ὑπάρχουσι κύνες, οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται τὸν Γκέπαρ εἰς τὴν θήραν.

Ἄ! πῶς γίνεται τοῦτο;

Ἴδου πῶς ὁ θηρευτὴς ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν ἵππον λαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Γκέπαρ, ὁ ὁποῖος κατακλίνεται ὀπισθεν τοῦ ἐφιππείου· διατρέχει οὕτω τὰ μέρη ὅπου εὐρίσκεται ἄγρα, δορκάδες, παραδείγματος χάριν, ἢ εἶδη ἐλάφων ἐνδαιτωμένων εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ἄν ἐν τῶν ζῶων τούτων τύχη νὰ διαβῆ, ὁ θηρευτὴς ἐφορμᾷ καταδιώκων αὐτὸ, καὶ ὅταν τὸ πλησιάσῃ ἀρκετὰ, ὁ Γκέπαρ ρίπτεται ἀπὸ τὸ ἐφιππειον, καὶ ἐπιπίπτει κατὰ τῆς λείας· ἂν αὕτη τῷ διαφύγῃ, καθίσταται μανιώδης· ὅθεν πρέπει νὰ τὸν πρᾶνῃ τις τότε διὰ θωπευμάτων. Λέγεται μάλιστα ὅτι τὰ θηρία ταῦτα, οὕτως ἐξημερωμένα, τρέφουσι πολλὴν ἀγάπην πρὸς τὸν κύριόν των, καὶ τὸν ἀκολουθοῦσι καθὼς ὁ κύων.

Ἄλλὰ διατί, μῆτερ, ὑπάρχουσι τόσαι τίγρεις καὶ ἄλλα θηρία εἰς τοὺς τόπους ἐκεῖνους, ἐνῶ ταῦτα λείπουσιν ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας;

Παρατηρήθη, παιδιά μου, ὅτι τὰ θηρία καθίστανται ἀφανῆ ἔμπροσθεν τῶν προόδων τοῦ πολιτισμοῦ· ἄλλοτε ὑπῆρχον καὶ ἐν Εὐρώπῃ· ἀλλ' ἤδη σχεδὸν ὀλοτελῶς ἐξέλειψαν, ἐκτὸς τῶν λύκων, τῶν κάπρων, τῶν ἀρκτων, καὶ αὐτῶν ἀποκεχυμένων εἰς τὰς ἐσχατίας τῶν δασῶν ἢ τῶν ὀρέων, καὶ προσέτι γινομένων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σπανιωτέρων.

Ἐν πρώτοις, εἶπεν ὁ Γεώργιος, διότι ἔχομεν καλὰ πυροβόλα, δι' ὧν τὰ ἐκφοβίζομεν.

Καὶ οἱ Ἄραβες, καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἐπίσης ἔχουσι πυροβόλα· ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ποίμνιά των δεκατίζονται ἀπὸ τοὺς λύκους καὶ τὰς τίγρεις. Ἐγὼ ἢ ὅποια πιστεύω μᾶλλον εἰς τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως ὅλων τῶν καθηκόντων, νομίζω μᾶλλον ὅτι εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἠθικός τις λόγος, καὶ ὅτι ἂν οἱ ἄνθρωποι ὅλων τῶν χωρῶν ἐγίνοντο ἀγαθοὶ, πεπαιδευμένοι, πεπολιτισμένοι...

Δὲν θὰ ὑπῆρχον πλέον ἄγρια ζῶα; ὑπέλαβεν ἡ Ἰουλία.
Τίς ἠξεύρει ἴσως.

Τότε, ἐξηκολούθησε προθύμως ἡ μικρὰ κόρη, ἅς ἤμεθα, ἀδελφοί μου, ὅλοι πάντοτε πολὺ φρόνιμοι!

Ναί, ναί! ὅλοι! ὅλοι! προσέθεσαν μὲ ὄχι ὀλιγωτέραν προθυμίαν τὰ παιδιά· μάλιστα, ὅλοι! καὶ ἅς συνιστῶμεν καὶ εἰς τοὺς φίλους μας νὰ φέρωνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον!

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ἡ τίγρις;

Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα ζῶα τῆς οἰκογενείας τῶν γ α λ ῶ ν;

Ποία εἶνε ἡ γενικὴ ὄψις τῆς τίγριδος;

Ποίου χρώματος εἶνε τὸ ἔνδυμά της;

Οἱ ὀφθαλμοὶ της εἶνε ὅμοιοι μὲ τοὺς τῶν γαλῶν;

Καὶ οἱ ὀνυχές της;

Ποῖα ὀνομάζονται νυκτινόμα ζῶα;

Διατί τὰ γεννημένα ἢ ἀνατεθραμμένα ζῶα ἐν τοῖς θηριοτροφείοις δὲν γίνονται τόσο μεγάλα καὶ ῥωμαλέα ὅσον τὰ ζῶντα ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει;

- Εἰς τίνας τόπους εὐρίσκονται αἱ μεγαλείτεραι τίγρεις ;
 Τί ὀνομάζονται ζέγκλ ; Τί εἶνε ὀρυζῶν ;
 Ποῦ ἐνεδρεύουσιν αἱ τίγρεις ;
 Ποῖα ζῶα προσβάλλουσι κατὰ προτίμησιν ;
 Εἰς τίνα στιγμὴν ἐνεδρεύουσι ;
 Πῶς θηρεύουσι τὴν τίγριν ; ἡ θήρα αὕτη εἶνε ἐπικίνδυνος ;
 Πῶς παγιδεύεται ἡ τίγρις ;
 Πῶς ἀναρπάζονται τὰ τιγρίδια ;
 Πῶς ὑπεκφεύγουσι τὴν καταδίωξιν τῆς τιγρίδος ;
 Αἱ μεγάλαι γαλαὶ δύνανται νὰ ἐξημερωθῶσιν ;
 Ἐξημερώθησαν εἰς τὴν ἀρχαιότητα ;
 Ἰκάρχουν ἄλλα μεγάλα ζῶα ὁμοιάζοντα μὲ τὴν γαλῆν ;
 Τί εἶνε πᾶνθηρ ;
 Ποίου χρώματος εἶνε τὸ ἔνδυμά του ;
 Ποῦ ζῆ κυρίως ;
 Ποῦ εὐρίσκεται ὁ αἰλουρόπαρδος ;
 Μὲ ποῖον ζῶον ὁμοιάζει περισσότερο ;
 Πῶς ὀνομάζεται τὸ ζῶον τὸ ἀνήκον εἰς τὸ γένος τῆς γαλῆς
 καὶ ἐξασκούμενον εἰς τὴν θήραν ;
 Ποῖα διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Γκέπαρ καὶ τῶν ἀληθῶν
 γαλῶν ;
 Τί ὀνομάζονται συσταλτικαὶ ὄνυχες ;
 Πῶς μεταχειρίζονται τὸν Γκέπαρ ;
 Ποῖα εἶνε τὰ κλίματα καθ' ἃ τὰ θηρία εἶνε πολυπληθέστερα ;
 Εἶνε σπανιώτερα εἰς τοὺς πεπολιτισμένους τόπους ; διατί ;
 Ποῖον συμπέρασμα πρέπει νὰ ἐξαγάγωμεν ἀπὸ τὴν ἐξαφάνι-
 σιν ταύτην τῶν θηρίων ἔμπροσθεν τῶν προῦδων τοῦ
 πολιτισμοῦ ;

Ο ΚΑΡΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

(Η ΓΑΛΗ).

μήτηρ ἐκάθητο ὑπὸ τὴν μεγάλην συκὴν τοῦ κή-
που· ὠραία κληματίτις, περιπλεκομένη εἰς τοὺς κλάδους
τοῦ δένδρου καὶ πίπτουσα ἐν εἶδει σχιάδος ἐλαφρᾶς, τὴν
προεφύλαττεν ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου·

Ἐκράτει βιβλίον ἐπὶ τῶν γονάτων, καὶ παρὰ τοὺς
πόδας τὸ κάνιστρον τῆς ἐργασίας τῆς· ἐνώπιόν τῆς ἡ
μικρὰ Δωροθέα ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρονίου τῆς· ἔσκυπτε
περιέργως ἐπὶ βιβλίου μὲ εἰκόνας τοῦ ὁποίου προσεπά-
θει νὰ ἀναγνώσῃ τὸ κείμενον, καὶ ἀνύψονεν ἀπὸ καιροῦ
εἰς καιρὸν τὴν κεφαλὴν τῆς προσεκτικῶς, ἵνα ἀκολου-
θήσῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς ἐπιχρύσους μίας, αἱ ὁποῖαι
ἐπεδείκνυον τὰ πτερύγιά των εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου,
ἢ τὰ θάρραλέα πτηνάρια, τὰ ὁποῖα ἐπήδων ἐπὶ τῆς ἄμ-
μου τῆς δενδροστοιχίας.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἡ Ψιψίκα, ἡ καλὴ λευκὴ γαλῆ,
ἐλθοῦσα πλησίον τῆς κυρίας τῆς, κατεκλίθη εἰς τὸν ἦ-

λιον· εἰς τὴν συκὴν ἦτο ἀνηρτημένον τὸ κλωβίον τοῦ στρουθίου τῆς Δωροθέας· ἀλλ' ἔμενε κενόν· τὸ πτηνὸν διεσκέδαζεν ἐλεύθερον εἰς τὸν κῆπον μετὰ τῶν ἀδελφῶν του τῶν ἄλλων πτηνῶν τοῦ ἐλευθέρου ἀέρος καὶ τῶν δασῶν διότι τὸ κλωβίον του σχεδὸν πάντοτε ἀνοιχτὸν τῷ ἐχρησίμευεν ὡς κατοικία μᾶλλον καὶ ὄχι ὡς φυλακή.

Μῆτερ, μῆτερ! ἰδὲ, λέγει αἴφνης ἡ Δωροθέα, ἰδὲ λοιπόν!

Παρίστατο τῶνόντι ὠραιοτάτη σκηνή· τὸ στρουθίον δηλαδὴ περιίπτατο ἄνωθεν τῆς καλῆς Ψιψίκας, ἡ ὁποία ἔστρεφε μὲν τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὸ, χωρὶς νὰ διακόπτη τὸ ἥσυχόν της ῥόν, ῥόν, χωρὶς νὰ παύη γλείφουσα μαλακῶς τοὺς λευκοὺς της πόδας.

Ἴσως θὰ τὸ φάγη... εἶπεν ἡ μικρὰ Δωροθέα.

ὦ! ὄχι, τέκνον μου· ἡ Ψιψίκα σου εἶνε πολὺ ἀνεκτικὴ καὶ κάλλιστα ἀνατεθραμμένη... δὲν θὰ βλάψῃ τὸ πτηνὸν σου.

Ἄ! ἄ! περιπλέκεται εἰς τοὺς δύο της πόδας...

Πρόσεχε καλά!

Ἄλλὰ τὸ πονηρὸν δὲν ἐπρόσεχεν οὐδόλως· διέβαιεν ἐπὶ τῆς Ψιψίκας καὶ διεσκέδαζε κεντῶν μὲ τὸ ῥάμφος τὰς τρίχας της· αὐτὴ δὲ ἔπαιζε μὲ τὴν μακρὰν του οὐρὰν, κατακεκλιμένη ἐπὶ τῆς ῥάχεως, ἐνίστε δὲ καὶ ἐξέτεινε τοὺς πόδας της ὑψηλὰ, πάντοτε ὁμως φροντίζουσα νὰ συστέλλῃ τοὺς ὄνυχάς της.

Ἄ! ἀνέκραζεν ἡ μικρὰ Δωροθέα, τί εὐγενῆς εἶνε!

Ναὶ κόρη μου· ἡ Ψιψίκα σου εἶνε πολὺ ἀγαθὴ, ἐγκαταλείπουσα ἑαυτὴν νὰ παρενοχλῆται ὑπὸ τοῦ στρουθίου σου.

Ἐάν ἦτο ἐκεῖνη ἡ μαύρη γαλῆ, πῶς θὰ τὸ ἔτρωγε !
Τὸ πιστεύω· διότι ἐκεῖνη εἶνε αὐτόχρημα ἄγριον ζῶον.

Πῶς ! αἱ γαλαῖ εἶνε ζῶα ἄγρια;

Αὐταὶ εἶνε ἐκ φύσεως ζῶα θηριωδέστατα, ἂν καὶ εἶνε μικρόσωμοι· ὑπάγονται εἰς τὸ γένος τῶν λεόντων, τῶν τίγρεων, τῶν πανθήρων καὶ τῶν αἰλουροπαρδῶν.

Τί λέγεις, μήτηρ; ἡ Ψιψίκα μας εἶνε τοῦ ἰδίου γένους μὲ τὰς τίγρεις;

Ἄλλὰ ναί· εἰς τὴν ἀγρίαν κατάστασίν των αἱ γαλαῖ ζῶσιν ἀπὸ λείαν ἀπαράλλακτα καθὼς οἱ λέοντες καὶ αἱ τίγρεις . . . ἐκλέγουσιν ὁμῶς τὰ θύματά των κατὰ λόγον τῆς δυνάμεώς των, καὶ ἀντὶ τὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν μεγάλων ζῶων, ἐπιτίθενται μόνον κατὰ τῶν ποντικῶν καὶ τῶν μικρῶν πτηνῶν.

Ἄ! ἤξεύρω ὅτι αὐταὶ πρῶγου τὸς ποντικούς· καὶ λοιπὸν εἶνε σαρχοβόρα:

Ἄναμφιβόλως. Παρετήρησας τοὺς ὀξεῖς των ὀδόντας; καὶ τοὺς ὄνυχάς των;

Ἡ Ψιψίκα δὲν μοι τοὺς ἔδειξέ ποτε.

Καὶ ὁμῶς ἔχει καὶ εἶνε σουβλεροὶ ὡς βελόναι· ὅταν ὁμῶς περιπατῇ, τοὺς συστέλλει, ἵνα μὴ ἐπιστηρίζηται ἐπ' αὐτῶν· διότι ἄλλως ἤθελε τοὺς φθειρεῖ· θὰ ἠμβλύοντο, καὶ ἡ Ψιψίκα σου δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ τοὺς μεταχειρίζηται οὔτε ἵνα λαμβάνῃ τὴν τροφήν της, οὔτε ἵνα ἀναρριχᾶται, οὔτε ἵνα ὑπερασπίξῃ ἑαυτὴν ἢ τὰ μικρὰ της, ὅταν ἔχη. Θέλεις νὰ ἴδῃς πῶς εἶνε οἱ ὄνυχές της;

Μάλιστα, μήτηρ.

Φέρε μοι λοιπὸν τὴν Ψιψίκα, ἵνα σοι δείξω τοὺς πόδας της.

Ἡ μικρὰ Δωροθέα ἔλαβε τὴν Ψιψίκαν ἐντὸς τῶν βρα-

χιώνων της, καὶ ἔθεσεν αὐτὴν ἡσυχῶς ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρὸς της· αὐτὴ δὲ τότε λαβοῦσα ἓνα τῶν ποδῶν τοῦ ζώου, ἐξέβαλε μετὰ προφυλάξεως τὰ ἐπιθετικὰ ὄπλα.

Ἰδοῦ, ἰδὲ πῶς εἶνε συνεσταλμένοι ἐντὸς θήκης· καὶ τοιοῦτοτρόπως δὲν πληγόνουν, διότι κρύπτονται ὑπὸ τὴν τρίχα· ἡ Ψιφίκα προσποιεῖται τότε, καθὼς λέγουν, φιλοφροσύνην· ἀλλ' ἐὰν πίεσης τὸν πόδα της ἡσυχα, ἡσυχα... τοὺς βλέπεις πῶς ἐξέρχονται!... ἀρκεῖ νὰ ἤθελε τώρα ἡ Ψιφίκα καὶ τί εὐμορφα θάμοι κατέφερνε μίαν πληγὴν!

Ἄ! μήτερ! ἰδὲ, ἔχει ἓν μικρὸν σχίσμα εἰς τὸ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν της...

Ἐννοεῖς τὴν κόρην;

Ναί! τὴν κόρην· σήμερον τὸ πρῶν ἦτο πολὺ πλατυτέρα! διατί λοιπόν;

Ἄκουε προσεκτικὰ ἵνα τὸ ἐννοήσης· ὅταν ἦσαι εἰς δωμάτιόν τι, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἥλιος εἰσέρχεται διὰ τοῦ παραθύρου, ἐὰν εὐρίσκης τὸ φῶς πολὺ, τί κάμνεις;

Κλείω τὰ παραθυρόφυλλα.

Ἐντελῶς; ὄχι· διότι τότε δὲν θὰ ἐβλεπες τίποτε· ἀλλ' ἀφίνεις μόνον ἓν μικρὸν ἀνοιγμα ἵνα εἰσέρχηται τὸ φῶς· καὶ ὅταν ἀποκλίνῃ ὁ ἥλιος, τότε ἀνοίγεις ἔτι μᾶλλον τὸ παράθυρον· ἀκολούθως ὅταν φθάσῃ ἡ ἑσπέρα, ἀνοίγεις τὸ παράθυρον ἐξ ὀλοκλήρου, ἵνα ἀπολαμβάνῃς ὅλον τὸ ἀπομένον φῶς.

Αὐτὸ τοῦτο, παιδιά μου, κάμνουσι καὶ αἱ γαλαί· οἱ ὀφθαλμοί των εἶνε εἰς ἄκρον εὐαίσθητοι, τὸ δὲ πολὺ φῶς τοὺς βλάπτει, καθὼς θὰ ἐβλαπτε καὶ τοὺς ἰδικούς μας ἐὰν ἐνητηνίζομεν πρὸς τὸν ἥλιον· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἔχουν

έντός τοῦ ὀφθαλμοῦ μεμβράνάν τινά, τὴν ὁποίαν ἀνοίγουν καὶ κλείουν κατὰ θέλησιν, καθὼς μικρὰ παραπετάσματα ὅταν τὸ φῶς ᾔηε πολὺ ζωηρόν, ἀφίνουν μόνον ἐν ὄλως διόλου μικρὸν σχίσμα... καθ' ὅσον τὸ φῶς ὀλιγοστεύει, τὸ σχίσμα εὐρύνεται καὶ τὴν ἐσπέραν, ὅτε δὲν ὑπάρχει πλέον φῶς, τὸ ἀνοίγουσι καθ' ὀλοκληρίαν, ἵνα βλέπωσι καλλίτερα.

Εἶνε ἀληθές, μήτερ, ὅτι βλέπousι καθαρά τὴν νύκτα ;
Ἀληθέστατον, κόρη μου· δὲν εἶδες πῶς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ψιψίκας ἀποστίλθουσι εἰς τὸ σκότος ;

Ὦ! ναί, καὶ πολὺ μάλιστα ἐφοβήθην προχθές... ἦσαν δύο μεγάλοι ὀφθαλμοὶ οἱ ὁποῖοι μὲ ἔβλεπον ἀπὸ ἐκεῖ κάτω, ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην γωνίαν!

Υπάρχουσι λοιπὸν πολλὰ ἄγρια ζῶα τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ στίλθουσι καθὼς οἱ τῆς Ψιψίκας, καὶ βλέπousι καλὰ εἰς τὸ σκότος, καὶ δι' αὐτὸ καθίστανται πολὺ ἐπιφοβα, διότι προσβάλλουσι καὶ τὴν νύκτα, ὅτε δὲν δύναμεθα νὰ τὰ ἴδωμεν, ἵνα ὑπερασπισθῶμεν. Καὶ αἱ ἄγρια γαλαῖ τὰ αὐτὰ κάμνουσιν, ἐπωφελοῦνται δηλαδὴ τὴν νύκτα, ἵνα ῥοκανίζωσι τὰ πτηνάρια, ὅταν κοιμῶνται εἰς τὰς φωλεάς των· διὰ τοῦτο ὀνομάζονται ζῶα νυκτινόμα.

Μήτερ, εἶνε δυνατόν καὶ ἡ Ψιψίκα μας νὰ γίνῃ ἄγρια ;

Μάλιστα, ὅσον καὶ αἱ ἐξηγηριωμένοι ἐκεῖνοι γαλαῖ, αἱ ὁποῖαι μᾶς βλέπousι λοξὰ λοξὰ, νιαουρίζουν καὶ διαφεύγουν ἐὰν τὰς πλησιάσωμεν, καὶ μάλιστα δύνανται νὰ μᾶς καταξέσχίσουν καὶ τὸ πρόσωπον ἐὰν θελήσωμεν νὰ τὰς συλλάβωμεν.— Ἡξέυρεις πόθεν προῆλθεν ἡ διαφορά αὕτη;

Ὅχι, μήτερ.

Ἄπο τὴν ἀνατροφήν.

Καὶ πῶς γίνεται ἡ ἀνατροφή τῶν ζῶων;

Εὐκολώτατα, τέκνον μου· ἀρκεῖ νὰ ἐνασχολώμεθα περὶ αὐτὰ, νὰ τοῖς δίδωμεν τὴν τροφήν καὶ τὸ ποτόν των, νὰ τὰ μεταχειριζώμεθα μὲ γλυκύτητα, ἐνίοτε δὲ καὶ νὰ τὰ θωπεύωμεν. Τότε οἱ φόβοι των κατευνάζονται καὶ ἡ ἀγρία των φύσις μαλάσσεται· τὰ θηριωδέστατα ζῶα δύνανται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον νὰ ἐξημερωθῶσιν, ἐὰν μάλιστα τὰ συλλάβωμεν ὅλως νέα.

Καὶ δὲν ὑπάρχει μεγαλειτέρα δυσκολία;

Ἀγαπητὴ μου κόρη, οὐδὲν, ἢ σχεδὸν οὐδὲν ἀνθίσταται εἰς τὴν ἀγαθότητα, οὐδὲ τὰ θηρία αὐτά· τὰ βλέπεις πόσον καλῶς εἶνε ὤπλισμένα, πόσας εὐκολίας ἔχουσιν ἵνα βλάπτωσι... πῶς αἱ ἀνάγκαι των μάλιστα τὰ παροτρύνουσιν εἰς τοῦτο! καὶ ὅμως ἐὰν τὰ μεταχειρισθῶμεν πολὺν καιρὸν μὲ γλυκύτητα, καθίστανται ἡμερα, εὐκωνήντητα, κολακευτικά. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀνατροφή ἐτελειοποίησε τὴν φύσιν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ἡ γαλῆ;

Ποῖα εἶνὲ τὰ ζῶα τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν;

Πῶς εἶνε οἱ ὀδόντες τῆς γαλῆς;

Πῶς οἱ ὄνυχές της;

Πῶς ὀνομάζονται οἱ ὄνυχες οἱ ὅποιοι συμμαζώνονται κατὰ θέλησιν τοῦ ζώου;

- Αί γαλαῖ βλέπουσι καλὰ τὴν νύκτα ;
- Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν λάμπουσιν εἰς τὸ σκότος ;
- Πῶς εἶνε κατεσκευασμένη ἡ κόρη τῶν ; καὶ διατί οὕτως ;
- Ἵπάρχουν καὶ ἄλλα ζῶα τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ λάμπουσιν εἰς τὸ σκότος καὶ τὰ ὁποῖα βλέπουσι καλὰ τὴν νύκτα ;
- Ἡ ιδιότης αὕτη τῶν νυκτινόμων ζώων τὰ καθιστᾶ ἐπίφοβα ;
- Ἡ γαλῆ εἶνε ἐπιδεκτικὴ ἀνατροφῆς ;
- Τί εἶνε ἀγρία γαλῆ ;
- Μὲ τί τρέφονται αἱ ἀγριαὶ γαλαῖ ;
- Αἱ ἀγριαὶ γαλαῖ εἶνε θηριώδεις ;
- Πῶς ἡ ἀγρία γαλῆ ἠδυνήθη νὰ γίνῃ ζῶον κατοικίδιον ;
- Πῶς πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὰ ζῶα ἵνα τὰ ἐξημερώσωμεν ;
- Ἡ ἀνατροφή ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν τινα ἐπὶ τῆς φύσεως ;

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΑ.

(Η ΓΑΙΝΑ).

«**Κ**ΑΘΗΜΕΘΑ ἐσπέραν τινὰ περίξ τῶν πυρῶν νυκτερινῆς ἐν ὑπαίθρῳ φυλακῆς· ἡσελήνη ἐπέχεε τὸ ὠχρὸν τῆς φῶς καὶ καθίστα τὴν νύκτα μεγαλοπρεπεστάτην.

Αἱ ἀμέριμνοι συναναστροφαὶ εἶχον παύσαι, καὶ οἱ στρατιῶται εἶχον εἰσελθεῖ ἤδη ὑπὸ τὰς ἑαυτῶν σκηνάς, οἱ δὲ σκοποὶ περιεπάτουσαν ἤσυχαι περὶ τὰ πυρὰ σχεδὸν ἤδη ἐσβεσμένα. Ἡμεῖς, τὸ καθήκον μας ἐπιτελοῦντες, ἠγρυπνοῦμεν ἀκόμῃ, διότι, κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, παιδία μου, ἡ μεγάλη χώρα Ἀλγερία δὲν εἶχεν εἰσέτι ὑποταγῆ· ἔπρεπε λοιπὸν πάντοτε νὰ φοβώμεθα, μὴ ἐπίπεσωσι καθ' ἡμῶν αἰφνιδίως οἱ Ἀραβες. Τρεῖς ἡμέρας μάλιστα πρότερον, εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἤλθον καὶ μᾶς προσέβαλον τὴν νύκτα, ἀρκετοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ἐφονεύθησαν.

» Λοιπὸν παιδία μου! ἠξεύρετε περὶ τίγος συνωμιλοῦμεν, ἵνα διέλθωμεν τὰς ὥρας ἐκείνας τῆς ἀγρυπνίας; Δὲν συνωμιλοῦμεν οὔτε περὶ τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους

εἶχομεν νὰ διατρέξωμεν, οὔτε περὶ τῶν στερήσεων τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ὑποστῶμεν, οὔτε περὶ τῶν λεόντων τοὺς ὁποίους ἐνίστε ἠκούομεν βρυχωμένους μακρόθεν, οὔτε περὶ τῶν μαχῶν μας, οὔτε περὶ τῶν νικῶν μας
 συνωμιλοῦμεν περὶ τῆς Γαλλίας, περὶ τοῦ τόπου μας!..
 περὶ τῶν οἰκογενειῶν μας. . . μὴ συλλογιζόμενοι οὐδόλως τοὺς Ἄραβας, ὡσὰν νὰ μὴ εἶχε γίνεи ποτέ περὶ αὐτῶν λόγος.

» Ἐγὼ ἔμενον ὄρθιος, περιτυλιγμένος εἰς πλατὺν μανδύαν λευκόφαιον, ὃ ὁποῖος μοὶ ἔδιδε μορφήν μορμολυκείου (βρυκόλακα)· ὃ τοποτηρητῆς Ἄσκερ, ὃ ὁποῖος ἐγευματίζεν ἐνταῦθα πρό τινος, συνεδαύλιζε τὰ πυρὰ, κατακεκλιμένος κατὰ γῆς καὶ ἐστηριγμένος ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος· ἄλλοι δὲ κυλίσαντες ὀγκῶδεις λίθους περὶ τὸ πῦρ, ἐκάθηντο ἐπ' αὐτῶν ἐν κύκλῳ.

» Αἶφνης ὃ κύων μου, ὃ ὁποῖος τέως ἐφαίνετο ἀποκεκομισμένος, ἐγείρεται καὶ ἀνορθώνει τὰ ὦτα . . .

» Ἀκούετε ; εἶπεν ὃ Ἄσκερ, ἀκροώμενος καὶ αὐτός, ἐδῶ πλησιέστατα εἰς τὸ μικρὸν δάσος τῶν πλατάνων· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἀκούονται ἐλαφρὰ βήματα ἐπὶ τῶν φύλλων . . .

» Πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ ἦνε θηρίον τι, εἶπαν.

» Ἀρκεῖ νὰ μὴ ἦνε οἱ ἐπικατάραιοι ἐκεῖνοι Βεδουῖνοι, ἐπρόσθεσεν ἄλλος.

» Μὴ θορυβῆτε, λέγει ὃ Ἄσκερ, μὴ ἐξυπνίζητε οὐδένα· ἂν ἦσαν Ἄραβες, οἱ κύνες μας θὰ ἐγαύγιζον· πιθαρὸν νὰ ἦνε κάπρος τις

• Ἢ μᾶλλον θῶες.

» Ἄς ὑπάγωμεν νὰ ἰδῶμεν, λέγω, ἀδιάφορον ὅ,τι

καὶ ἂν ἦνε· ὅστις θελήσει νὰ μᾶς διαταράξῃ, θὰ τὸν ὑποδεχθῶμεν βέβαια κακῶς.

» Λαμβάνομεν τὰ πυροβόλα μας, καὶ εἰσδύομεν μετὰ προφυλάξεως εἰς τὸ δάσος τῶν πλατάνων.

» Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἐδῶ μέσα, ἔλεγεν ὁ εἷς.

» Ἐν τούτοις, ἔλεγεν ὁ Ἄσκερ, ἐγὼ ἐπίστευον πολὺ ὅτι ἤκούοντο скаλισματα εἰς τὸ μέρος αὐτὸ, καὶ παρετήρει προσεκτικῶς μεταξὺ τῶν δένδρων.

» Οἱ κύνες μας τοὺς ὁποίους ἐκρατοῦμεν δεδεμένους μὲ λωρία, ἀνθίσταντο ὡσφραίνοντο τὸν ἐχθρόν.

» Ἄ! ἄ! ἤσυχά ἐλθετε νὰ ἴδῃτε

» Πρὸς τὸ δάσος ὑπῆρχε μικρὸς λειμῶν, ὅπου εἶχομεν θάψει τοὺς δυστυχεῖς συντρόφους μας· ἐνεπήξαμεν δὲ ἐκεῖ σταυροὺς μὲ χονδροειδῆ ξύλα, ἵνα μᾶς δεικνύωσι τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον τοὺς ἐγκατέθεσάμεν· καὶ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην . . . δεκάς σχεδὸν θηρίων ἐτέλουν συμπόσιον καταχθόνιον· ἦσαν ὕαιναι!

» Ἄ! πῶς ἀνέσκαψαν τὴν γῆν περὶ τοὺς τάφους!

» Ἦλθον νὰ ἐκθάψωσι τοὺς νεκροὺς μας καὶ νὰ τοὺς ἀκρωτηριάσωσι. . . .

» Τὰ φρικώδη θηρία! τὰ ἀποτρόπαια! κρυφθῆτε . . . θέλομεν τοῖς δείξει . . . προσοχὴ! πῦρ!

» Ἄλλ' ἦτο ἤδη πολὺ ἀργά· αἱ ὕαιναι μᾶς παρετήρησαν, καὶ ὡς δειλαὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

» Μία μόνη ἔπεσε νεκρά, περὶ δὲ τῆς καταδιώξεως τῶν ἄλλων δὲν ἠδυνάμεθα νὰ φροντίσωμεν.

» Ἐπλησιάσαμεν ἵνα ἴδωμεν τὸ θηρίον εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης. — Ἦτο σχεδὸν τοῦ ἀναστήματος ὀγκώδους κυνός· ἡ μακρὰ του ψαρὰ θρίξ, ῥυπαρωτάτη οὖσα, ἦτο χαρακωμένη μὲ ταινίας μαύρας.

Ἡ κεφαλή της ὠμοίαζε μὲ τὴν τοῦ λύκου, ἀλλὰ πολὺ πλατυτέρα ἀπὸ αὐτὴν, βραχυτέρα καὶ πεπιεσμένη. Τὰ πλατέα της καὶ ὀρθὰ ὦτα ἦσαν σχεδὸν ἄτριχα· ἡ μεγάλη της οὐρὰ ἦτο τριχωτὴ ὡς ἡ τῆς ἀλώπεκος. . . τέλος πάντων, εἰδεχθέστατον ζῶον μὲ ὄψιν ἀποτρόπαιον.

» Τὸ μετεφέραμεν πλησίον τῶν πυρῶν μας· ὁ τοποτηρητὴς διεσκέδαζε λαμβάνων αὐτὸ ἀπὸ τὰ ὦτα, ἵνα ἐκφοβίξῃ τὸν κύνα του. . . διότι, ὡς θὰ μάθητε, παιδία μου, οἱ κύνες αἰσθάνονται μεγίστην ἀποστροφὴν πρὸς τὴν ὕαιναν, ὅσην εἰς οὐδὲν ἄλλο θηρίον.

» Ἴδου λοιπὸν ἡ ὕαινα, περὶ τῆς ὁποίας τοσαῦτα διηγήθησαν, λέγει ὁ ταγματάρχης, τὸν ὁποῖον ἐξύπνισαν οἱ πυροβολισμοὶ μας, καὶ ἤρχετο νὰ ἴδῃ τί συνέβαινεν. Οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι ἤξιουν ὅτι αὐτὴ βελάζει ὡς ἀκακὸν ἀρνίον, ἵνα προσελκύῃ τὰ πρόβατα· ὅτι ἐκάλει μάλιστα τοὺς ποιμένας *κ α τ ὄ ν ο μ α*, καὶ ταῦτα τοῖς ἐπροξένουν τοσοῦτον τρόμον, ὥστε ἔμενον ἀκίνητοι εἰς τὴν θέσιν των, ἕως ὅτου τὸ σαρκοβόρον θηρίον ἀνῆρπαζε μίαν κεφαλὴν τῶν θρεμμάτων των.

» Καὶ οἱ Ἀραβες θεωροῦσι τὴν ὕαιναν ὡς ἀπαίσιον θηρίον, λέγοντες ὅτι τὸ φονεῦσαν πυροβόλον ὕαιναν εἶνε κατεστραμμένον, καὶ δὲν δύναται εἰς τὸ ἐξῆς νὰ σκοπεύῃ εὐστόχως.

» Τί μωρία! εἶπεν ὁ τοποτηρητὴς· ἄς ἔλθουν λοιπὸν νὰ ἴδωσιν ἂν ἡ καλὴ μου καρabίνα ἀποτυγχάνῃ.

» Ἡξέυρετε δὲ τί ἐπεταὶ ἀπὸ τὰς ἀνοήτους ταύτας δοξασίας; λέγει ὁ ταγματάρχης· φοβούμενοι οἱ Ἀραβες μὴ μαγεύσουν τὰ πυροβόλα των, δὲν καταστρέφουν τὰς ὕαινας, καὶ διὰ τοῦτο αὐταὶ κατατρώγουν τὰ πρόβατά των καὶ αὐτοὺς τοὺς κύνας των· καὶ ὅταν δὲν εὐρίσκουν

κύνας και πρόβατα, εκθάπτουν και τους νεκρούς μέχρις αὐτῶν τῶν κοιμητηρίων.

» Καὶ εἰς αὐτὸ δὲ προθυμότατα κατεγίνοντο, ὅτε προηγουμένως τὰς εἰχομεν ἀνακαλύψει, εἶπεν ὁ Ἀσκέρ· ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον τὰ θηρία ταῦτα· τὰ ἐξελάμβανον πάντοτε ὡς λύκους.

» Βλέπετε ἐν τούτοις ὅτι ἡ ὕαινα δὲν ἔχει οὔτε τὸ αὐτὸ χρῶμα, οὔτε τὴν αὐτὴν μορφήν· εἶνε μάλιστα εὐκολον νὰ τὰς διακρίνωμεν ἀπὸ τὰ ἴχνη των, διότι ὅλα τὰ ἄλλα θηρία ἔχουν πέντε δακτύλους εἰς τοὺς ἐμπροσθινούς πόδας, ἐνῶ ἡ ὕαινα ἔχει μόνον τέσσαρας· ἰδοὺ, ἰδέ! καὶ μᾶς ἐπέδειξε τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ ζῶου.

» Εἶδον, ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ἄλλας ὕαινας ἐν Ἀλγερίᾳ· ἔμαθον δὲ ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο δειλὸν καὶ θηριῶδες, εἶνε ἐν τούτοις ἱκανὸν νὰ ἐξημεράνηται διὰ τῶν καλῶν τρόπων, καὶ νὰ προσελκύηται εἰς κύριον. Ἐγὼ αὐτὸς ἐθώπευσα μίαν ἐξημερωμένην, ἡ ὁποία ἐτανύετο ὑπὸ τὰ θωπεύματά μου ὡς γαλῆ ἡ κύων ἀγαπητός· ἀλλ' ὁ χαρακτήρ των ἐν τῇ ἀγρίᾳ καταστάσει προξενεῖ φρίκην. Λέγεται ὅτι εἰς τινὰς τόπους ἀκολουθοῦν τὰ στρατεύματα μόνον καὶ μόνον ἵνα κατατρώγῃσι τοὺς ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς μάχης νεκρούς.

» Αἱ ὕαιναι λοιπὸν πρέπει νὰ ἀγαπῶσι πολὺ τὸν πόλεμον; εἶπαν τὰ παιδία.

» Ναι, παιδία μου· τῶνόντι εἶνε πολὺ ἀξία δι' αὐτόν! διότι ὁ πόλεμος εἶνε εἰδεχθὲς πρᾶγμα! ὅταν τις προσβάλληται, εἶνε βέβαια ἠναγκασμένος νὰ ὑπερασπισθῇ· ἀλλὰ, μὲ ὅλα ταῦτα σὰς τὸ λέγω ἐγὼ ὁ γέρων στρατιώτης, ὅτι φρικῶδες καὶ ἐλεεινὸν εἶνε νὰ βλέπη τις τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀλληλοκτονῶνται, ἐνῶ πρέπει νὰ

ἀγαπῶνται καὶ νὰ βοηθῶνται ἀναμεταξύ των, καθὼς θέλει ὁ Θεός!... Τέλος πάντων, ἡ σφαγὴ οὐδένα ποτὲ ἄνθρωπον ὠφέλησε· καὶ ἂν ὠφελῶνται ἀπὸ αὐτῆς, ὠφελοῦνται μόνον τὰ ἀνήμερα θηρία καὶ τὰ σαρκοβόρα πτηνά.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ἡ ὕαινα;

Εἰς ποῖον τόπον εὐρίσκεται;

Ποῖον εἶνε τὸ ἀνάστημά της;

Ποῖον εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ ἐνδύματός της;

Ποία εἶνε ἡ μορφή τοῦ σώματος καὶ τῆς κεφαλῆς της;

Μὲ τί ὁμοιάζει ἡ οὐρά της;

Πόσους δακτύλους ἔχει εἰς τοὺς ἐμπροσθινούς πόδας;

Μὲ τί τρέφονται αἱ ὕαιναι;

Ποία ἡ δεισιδαιμονία τῶν Ἀράβων ὡς πρὸς αὐτάς;

Τί ἔπεται ἐκ τούτου;

Πρὸς τίνα σκοπὸν αἱ ὕαιναι ἀκολουθεῦσι τὰ στρατεύματα;

Ποίους ὠφελοῦσι τὰ πεδία τῶν μαχῶν;

ΣΚΗΝΗ ΕΝ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΙ.

(Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΛΑΩΠΗΞ).

ΡΧΕΣΑΙ, Ὑθάν; ἐγὼ κρυόνω.

Εἶνε ἐνωρίς ἀκόμη, Ἄλέν· ἂν κρυόνης, ἐμφύχωσον τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον ἤναψα παρὰ τὴν τάφρον· ὕπαγε νὰ εὕρης ἐρείκην (ἀρεῖκι).

Ἄλλ' ὄχι, ἐλθέ· ἤξεύρεις ὅτι δὲν ἐφθάσαμεν. Ἴδου οἱ ἵπποι τῶν περίξ ἀγρῶν ἐπανερχονται ἀπὸ τὸ ὄργωμα· δὲν φαίνεται πλέον ἐκεῖ κάτω τὸ κωδωνοστάσιον.

Διότι εἶνε ὁμίχλη.

Ὅχι, ἀλλὰ διότι εἶνε ἐσπέρα· δὲν ἀκούεις τοὺς κόρακας; πρὶν προσθάσωμεν νὰ ποτίσωμεν τὰ ζῶά μας, θὰ νυκτώσῃ· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐφάνησαν καὶ λύκοι!

Λύκοι! ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν ἤκουσα ὀλοτελῶς νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτῶν τὸ ἔτος τοῦτο.

Καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχουσιν εἰς τὰ δάση· οἱ ἀνθρωποὶ τῆς πέραν ἐπαύλεως ἐκεῖ κάτω τοὺς εἶδον.

Πότε τοῦτο;

Πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν. Γνωρίζεις καλὰ τὸν Ἰωάννην... οἱ λύκοι περιεστοίχουν καθ' ὅλην τὴν νύκτα τὸν σταυλόν

του· ὁ ἴδιος μοὶ τὸ εἶπε· ἐπροσπάθησαν μάλιστα νὰ ἀναβῶσι καὶ ἐπὶ τῆς στέγης του... ἐξῆλθε μὲ τὸ πυροβόλον του, ἀλλ' αὐτοὶ εἶχον φύγει...

Ἐὰν τοῦτο συνέβαινε τὸν βαρὺν χειμῶνα, ὅτε δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς οὐδεμίᾳ σχεδὸν τροφῇ, δὲν θὰ ἔφευγον τοιοιτοτρόπως, Ἄλντν ἠξεύρεις πόσον ἐπικίνδυνος εἶνε ὁ πειναλέος λύκος. Πέρυσι· ὁ ἐφημέριός μας ἐπανερχόμενος ἀπὸ τινος ἀσθενοῦς, εὕρισκόμενου εἰς τι ὑποστατικόν, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ μικρὸν παιδίον ἵνα κρατῇ τὸ φανάριόν του, διότι εἶχε νυκτώσει ἤτο, νομίζω, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων· διερχόμενοι δὲ πετρώδη τινα καὶ χέρσον γῆν, συνητήθησαν μὲ δύο λύκους, οἱ ὅποιοι ἤρχισαν νὰ τοὺς παρακολουθῶσιν· ὅτε διήρχοντο ἀπὸ τὸν σταυρὸν, ἐκεῖ ὅπου ὁ δρόμος διατέμνει τὸ δάσος, οἱ λύκοι τοὺς συνώδευον ἀκόμη ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς τάφρου· καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, προεξέτεινον τὴν κεφαλὴν των ὑπεράνω τοῦ φραγμοῦ, ὁ δὲ ἐφημέριος καὶ τὸ παιδίον διέκρινον τοὺς ὀφθαλμούς των οἱ ὅποιοι ἔστιλβον... φόβος πολὺς τοὺς εἶχε καταλάβει, καθόσον μάλιστα τοὺς ἠκολούθησαν ἕως εἰς τὸ χωρίον, καὶ ἐὰν δὲν εἶχον τὸ φανάριον!...

Τὸ φανάριον! οἱ λύκοι λοιπὸν τὸ φοβοῦνται;

Ὅχι τὸ φανάριον, ἀλλὰ τὸ φῶς ἀπὸ τὸ ὅποσον φοβούμενοι ἀπομακρύνονται.

Ἐὶ ἀνόητοι νὰ φοβῶνται τὸ φῶς! παράξενο τῆ ἀληθείᾳ!

Ναὶ, διότι μὲ τὸ φῶς δὲν δύναται τις νὰ ἐκτελέσῃ κακὰ σχέδια· διὰ τοῦτο καὶ οἱ κακοῦργοι ἀγαπῶσι καλλίτερον τὸ σκότος. Ἐὰν σοὶ τύχῃ νὰ εὐρεθῆς μόνος εἰς

μέρος τι, όπου υπάρχουν λύκοι, από όλα τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ ἀνάψῃς λαμπρὸν πῦρ· οἱ λύκοι θὰ περιέρχωνται, ἀλλὰ δὲν θὰ πλησιάσουν.

Ἐνῶ οἱ δύο μας μικροὶ ποιμένες ἔκοπτον καὶ ἔρραπτον τοιοῦτοτρόπως, ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ἡ νύξ ἔφθανεν, ὁ δὲ ἄνεμος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον γινόμενος σφοδρότερος καὶ ψυχρότερος, ἐτάραττε τὴν ἐρείκην. Ὁ Ἄλὲν καὶ ὁ Ἰθὴν καλοῦσι τὸν μαθρόν των κύνα, συναθροίζουσι τὰ διεσκορπισμένα ποιμνία των, ἔπειτα δὲ διαβαίνουν τὰς Λάνας διευθυνόμενοι εἰς μικρὸν δάσος πευκῶν, τὰς ὁποίας μόλις διέκρινον ἐντὸς τῆς ὀμίχλης· ἐκεῖ ἐμβαίνουν εἰς ἀτραπὸν, ἵνα κατέλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ποτισμοῦ· αἱ ἀγελάδες κατεσπευσμένως ἔτρεχον ἵνα φθάσωσι· τὰ δὲ πρόβατα, ὡς πάντοτε, ἐβάδιζον κατόπιν.

Ἐν Βρετανία υπάρχουν πολλοὶ καὶ μεγάλοι πεδιάδες ξηραὶ καὶ πετρώδεις, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται Λάνδαι· καλύπτονται δὲ ἀπὸ ἐρείκην καὶ ἀπὸ μικροῦς θάμνους σπάρτων· κατὰ τὴν θερμότητα τοῦ θέρους τὸ χόρτον εἰς αὐτὰς καίεται ἀπὸ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ μετὰ τὰς φθινοπωρινὰς βροχὰς ἀναθάλλει, καὶ τότε οἱ ποιμένες ὀδηγοῦσιν ἐκεῖ τὰ πρόβατα καὶ τὰς ἀγελάδας των πρὸς βοσκήν. Ὁ κατερχόμενος εἰς τὰς κοιλάδας ἀπαντᾷ ὥραϊα ρυάκια κελαρίζοντα ὑπὸ τὰ μικρὰ δάση τῶν δρυῶν καὶ καστανεῶν· ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα αὐτὰ πλατύνονται ὀλίγον καὶ σχηματίζουν, ἐξερχόμενα ἀπὸ τὸ δάσος, μικροῦς βόθρους ὕδατος εἰς τοὺς ὁποίους ποτίζονται τὰ θρέμματα. Ἄμα ἔφθασαν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, αἱ ἀγελάδες ἐφαίνοντο ἀνήσυχοι· ἔκλινον τὴν κεφαλὴν των πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐπεμήκυνον τὸ ρύγχος των·

ὁ κύων ἤρχισε νὰ γαυγίζει, δεικνύων τοὺς ὀδόντας καὶ ἀνορθόνων τὰ ὦτα.

Οἱ δύο ποιμένες ἤκουον ἐλαφρὸν θόρυβον εἰς τὸ δάσος καὶ ἔβλεπον τοὺς θάμνους ταραττομένους. Ἐξαίφνης ὁ Ἄλὲν διακρίνει μεγαλόσωμον λύκον προεκτείνοντα τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τῆς τάφρου, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ρύακος.

Τὸν βλέπεις; τὸν βλέπεις; . . . εἰς τὸν λύκον! εἰς τὸν λύκον! ἀνακράζει ὁ νέος ποιμὴν μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν, ἀναρριχώμενος ἐν τῷ ἅμα ἐπὶ τινος δένδρου.— εἰς τὸν λύκον! . . .

Ὁ ἕτερος λαμβάνει τὸ ραβδίον του καὶ προχωρεῖ ἐν- τὸς τοῦ ὕδατος μὲ τὸν κύνα· ὁ λύκος ἴστατο ἀντικρὺ ἀκλόνητος, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ διαβῆ, σεβόμενος τὸν κύνα. Αἱ ἀγελάδες εὐθὺς συνηνώθησαν σφιγκτὰ σφιγκτὰ ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην ἐπιστηριζομένη, καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ὑπερασπισθῶσι μὲ τὰ κέρατα· τὰ πρόβατα ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἀτάκτως· πάραυτα τότε καὶ δεύτερος λύκος ἀναφαίνεται ἀπὸ τὸ δάσος, ὀρμᾷ κατ' αὐτῶν, τὰ καταδιώκει, ἐπιπίπτει καθ' ἐνὸς ἀρνίου, ἀναρπάζει αὐτὸ μαγνῶδης, ἐνῶ τὸ δυστυχεὲς ἐβέλαζεν ἐλεεινά.

Ἐκεῖ! ἐκεῖ! εἰς ἐκεῖνον τὸν λύκον ἀναβοᾷ ἀμέσως ὁ ὍΥθάν.

Οἱ ἄνθρωποι γειτονικῆς ἐπαύλευς, ἀκούσαντες τὰς φωνὰς των, τρέχουσι μὲ πυροβόλα καὶ δίκρανα· οἱ κύνες των ὀρμῶσι κατὰ τοῦ λύκου, ὁ ὁποῖος ἀποχωρεῖ πρὸς τὸ δάσος, χωρὶς νὰ ἀπολύῃ τὸ ἀρνίον· οἱ κλάδοι παρηνώχλουν τὸν δρόμον του· ἐνῶ δὲ μὲ λύσαν ἔσφιγγε τὴν λείαν του, νέος τις πλησιάζει πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν καταφέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς θανατηφόρον κτύπημα,

τὸ ὁποῖον ἀμέσως τὸν ἔρριψε νεκρὸν κατὰ γῆς. Ὁ ἄλλος λύκος ἐνόμισε καλὸν πρὸς ἀσφάλειάν του νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπραξεν.

Ὅλους κατεῖχεν ἡ συγκίνησις, ἂν καὶ ὁ κίνδυνος εἶχε παρέλθει, ἰδίως δὲ τοὺς μικροὺς ποιμένας, οἱ ὅποιοι ἔτρεμον ἀκόμη. Ὁ Ἄλὲν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε τὸ πληρωθὲν ἀρνίον, ἔκλαιεν· ἔλαβεν αὐτὸ ὁ δυστυχῆς εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι ἐφρόντιζον νὰ συναθροισθῆ τὸ ποίμνιον, χωρικός δέ τις ἐπροσπάθει νὰ φορτωθῆ τὸν νεκρὸν λύκον ἐπὶ τῶν ὤμων· τοιουτοτρόπως διευθύνθησαν ὅλοι πρὸς τὸ χωρίον.

Ἀνοίξατε! ἀνοίξατε! ἡμεῖς εἴμεθα...

Ἄχ! δυστυχῆς μου ἀρνίον... ἰδὲ πῶς αἱμορραγεῖ! ὁ λύκος... ὁ λύκος σχεδὸν μοὶ τὸ ἐφόνευσε!

Δὲν θὰ φονεύῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἄλλα, λέγει ὁ χωρικός, ρίπτων κατὰ γῆς τὸ πτώμα τοῦ λύκου· ἰδέτε τί θηρίον! ἀπέκαμον πλέον ἀπὸ τὸν κόπον.

Ἐντὸς ὀλίγου, ὅλοι οἱ ἐν τῷ χωρίῳ συνηθροίσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἵνα ἀκούσωσι τὴν διήγησιν τοῦ συμβάντος. Τὰ μικρὰ παιδιά ἔτρεχον νὰ ἴδωσι τὸν λύκον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ τὸν πλησιάσουν πολὺ· ἂν καὶ ἤξευρον ὅτι εἶνε νεκρὸς, πάλιν ὅμως ἐτρόμαζον.

Ἦτο πολὺ γέρων καὶ ἰσχυρὸς ὁ λύκος οὗτος, λέγει χωρικός τις· χωρὶς τῆς συνδρομῆς σας, φίλοι μου, θὰ συνέβαιναν ἴσως μεγάλη δυστυχία.

Ἦσαν δύο, εἶπεν ὁ Ὑθάν, ἀλλ' ὁ ἄλλος ἦτο μικρότερος καὶ κατάμαυρος· οὗτος δὲ εἶνε λύκος ὑπόξανθος... οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον καθὼς οἱ τῆς γαλῆς.

Τί μεγάλοι ὀδόντες... ἔλεγε μικρὸν τι κοράσιον, σκύπτον ἵνα τὸν ἴδῃ καλλίτερα.

Θά σε φάγη, τῆ λέγει ὁ ἀδελφός τῆς ἀστεϊζόμενος.
 Ἡ μικρὰ ἀμέσως ἐκρύφθη ὀπισθεν τῆς μητρὸς τῆς.
 Θὰ τὸν ἐξελάμβανέ τις ὡς ὀγκώδη κύνα, ἐπρόσθεσεν
 ἄλλο παιδίον.

Ὅχι ὡς ὀγκώδη κύνα, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μεγάλον
 κύνα ὁ ὁποῖος ἔπαθε πολὺ· ἰδέτε πόσον λειπόσαρκος
 εἶνε· τὸ ἀνάστημά του ὅμως εἶνε μεγαλείτερον ἀπὸ ὅλους
 τοὺς κύνας ὅσους εἶδον.

Οἱ πόδες του ὁμοιάζουν μὲ τοὺς τοῦ κυνός, καθὼς
 καὶ οἱ ὄνυχές του, ἔλεγεν ἄλλος τις νέος· ἡ κεφαλὴ του
 ὅμως ὁμοιάζει περισσότερον μὲ τὴν τῆς ἀλώπεκος, τὴν
 ὁποίαν ἐσχάτως ἐφόνευσεν ὁ πατὴρ Λευκάτης· εἶνε σχε-
 δὸν ἢ ἰδίᾳ κεφαλῇ, καὶ τὸ ρύγχος ἐπίσης λιγνόμεακρον.
 Ἡ οὐρά του δὲν εἶνε κατ' ἀναλογίαν τόσον ὠραία καθὼς
 ἢ τῆς ἀλώπεκος.

ὦ! ναί, ἔχομεν ἀκόμη καὶ τὴν ἀλώπεκα ὅπως ἀπο-
 τελειώσωμεν τὰς περιγραφάς μας! εἶπεν ἡ γραῖα μᾶμ-
 μη. Θεέ μου! τί ἄθλιος καιρὸς εἶνε ὁ χειμῶν!... ὡσὰν
 νὰ μᾶς ἔφθανεν ὁ κόπος τὸν ὁποῖον δοκιμάζομεν ἵνα
 τρέφωμεν τὰ θρέμματά μας, μᾶς ἔλειπεν ἀκόμη καὶ
 ὅλα τὰ ἄγρια θηρία τῆς γῆς νὰ συμμαχήσουν ἐναντίον
 μας καὶ νὰ μᾶς πολεμοῦν! σήμερον ἔχομεν τὸν λύκον,
 πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν εἴχομεν τὴν ἀλώπεκα, ἡ ὁποία μᾶς
 ἔρπαξε τὸν ὠραῖον πετεινὸν μας· τίποτε πλέον δὲν πρέ-
 πει νὰ πιστεῦῃ τις εἰς τὸν κόσμον αὐτόν!

Ἀληθέστατον εἶνε, ἀγαθὴ μου μήτηρ, ὅτι ὁ πατὴρ
 Λευκάτης ἔκαμε μέγα κατόρθωμα, ἐλευθερώσας ἡμᾶς
 ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν γείτονα! ἀλλὰ δὲν λείπουν ἀκόμη καὶ
 ἄλλαι κατὰ δυστυχίαν!

Καὶ διατὶ δὲν καταγίνεσθε ὅλοι ὁμοῦ νὰ τὰς διώξη-

τε; ἐπανελάβην ἡ μάρμη; καὶ εἰς τὸν καιρὸν μου ἐπίσης δὲν ἔλειπον ἀλώπεκες, ἀλλὰ δὲν ἔλειπον καὶ ἄξιοι διωκταῖ τῶν ἐξήρχοντο καὶ περιεκύκλονον τὸ δάσος τῶν ἐλατῶν καὶ τὰ λαγιδοτροφεία· διότι πρὸς αὐτὰ τὰ μέρη σκάπτουσι τοὺς φωλεοὺς τῶν ὅπου ὑπάρχουν λαγίδεις πολλοί, ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ πολλαὶ ἀλώπεκες· ἐὰν τὰς ἀφήσητε ἐλευθέρας, θὰ καταστρέφουν ὅλους τοὺς λαγίδεις, καὶ θὰ ἐρχονται ἀκολούθως νὰ μᾶς κλέπτουν καὶ τὰ πουλία μᾶς ἕως εἰς αὐτὰς μᾶς τὰς κατοικίας.

Δὲν εἶνε πολὺ εὐκόλον νὰ συλλάβῃ τις ἀλώπεκα, αἱ, μάρμη; εἶνε τόσον ἐπιτηδεῖα! καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα λέγουν πάντοτε πανοῦργος ὡς ἡ ἀλώπηξ.

Εἶνε πανοῦργος ἵνα προσβάλλῃ, ἀπεκριθῆ ἄλλος τις, δὲν ἠξέυρει ὅμως καὶ νὰ μεταχειρίζηται τὴν πανουργίαν τῆς ἵνα υπερασπίζη ἑαυτήν. Ἐὰν τὰς ἐβλέπετε περιφερομένας περὶ τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουν πουλία, γῆνες, νῆσαι . . .

Ὅταν κατορθώσουν νὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὰ ὄρνιθοτροφεία, τὰ καταστρέφουν ἐξ ὀλοκλήρου· ἔπειτα φέρουν ἔν μόνον ἀπὸ τὰ δυστυχή πουλία εἰς τὸν φωλεόν τῶν ἀκολούθως δὲ ἐπανερχονται, καὶ ζητοῦν ἄλλο, καὶ ἐξακολοθοῦσι τοιοῦτοτρόπως ἕως ὅτου ἐξημερώσῃ, διότι τὰ ζῶα ταῦτα εἶνε δειλά, καὶ δὲν πλησιάζουν εἰς τὰ ὑποστατικά τὴν ἡμέραν. Ὅ,τι δὲν δύνανται νὰ φάγουν διὰ μιᾶς, τὸ θάπτουν, καὶ ὅταν πεινάσουν, ἐπιστρέφουν εἰς τὴν προμήθειάν τῶν αὐτῆν. Τινὲς δὲ τολμοῦν νὰ προσβάλλωσι καὶ τὰ ἀρνία, καθὼς οἱ λύκοι, τὰ ὅποια φονεύουν μὲν, ἀλλὰ δὲν δύνανται καὶ νὰ παραλάβουν μεθ' ἑαυτῶν, διότι εἶνε πολὺ βαρέα.

Δὲν εἶνε λοιπὸν πολὺ χονδρὴ ἡ ἀλώπηξ;

Εἶνε χονδρὴ ὅσον μικρὸς τις κύων, καὶ ἐνεργεῖ σχεδὸν ὡς λύκος. Ἔχουν ὀδόντας κατ' ἀναλογίαν ἐπίσης μακροὺς καὶ ὀφθαλμοὺς κοκκινωποὺς στίλβοντας τὴν νύκτα καθὼς οἱ τοῦ λύκου.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ λύκου στίλβουσι τὴν νύκτα ;

Ἴδου, ἐλθέ νὰ ἴδῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ! ἂν καὶ νεκρὸς, τοὺς βλέπεις ; ἀλλ' οἱ λύκοι ἔχουν τὴν κόρην ὀλοστρόγγυλον, ἐνῶ αἱ ἀλώπεκες τὴν ἔχουν διεσχισμένην καθὼς αἱ γαλαῖ.

Εἶνε τοῦ ἰδίου χρώματος μὲ τὸν λύκον ;

Εἶνε μᾶλλον κοκκινωπὴ· ὑπάρχουν ἐν τούτοις ἀλλαι σχεδὸν μαῦραι. Ἦκουσα πρὸς τούτοις ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν μας ὅτι εἰς τοὺς καταψύχρους τόπους αἱ ἀλώπεκες εἶνε λευκαί, καὶ ἔχουν τὰς τρίγας μακροτέρας καὶ ὠραιότερας ἀπὸ τὰς ἀλώπεκας τοῦ τόπου μας.

Ἄλλ' εἶνε ἀληθεῖς οἱ λόγοι τοῦ πατρὸς Λευκάτου ὅτι αἱ ἀλώπεκες τρώγουν τὰς σταφυλάς ;

Μάλιστα, ἀληθέστατοι· ἐγὼ ὁ ὅποιος διέμεινα περισσότερο τῶν δέκα ἐτῶν εἰς τὴν Βανδέαν, ὅπου ὑπάρχουν πολλαὶ ἀλώπεκες, εἶδον τὰς κληματαριάς ἠφανισμένας ὑπ' αὐτῶν.

Ἄλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι τοῦτο ἐγίνεν ἀπὸ τὰς ἀλώπεκας ;

Μάλιστα! . . . βεβαιότατον· ἄκουσον τὴν ἱστορίαν αὐτὴν.

Ὅτε ἤμην εἰς Βανδέαν, ὑπῆρχε πολλὰ πλησίον εἰς τὸ χωρίον μας οἰκίτις τις ἰδιωτικὴ μὲ ἐν καλὸν θερμοκήπιον, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκετο κληματαριά παράγουσα ὠραίαν σταφυλὴν, πολὺ χονδροτέραν καὶ γλυκυτέραν ἀπὸ τὴν τῶν συνήθων κληματαριῶν· ὠρίμαζε δὲ πάν-

τοτε προτιήτερα από τὰς ἄλλας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἰδιοκτήτης τὴν ἡγάπα πολὺ. Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ εἰσερχόμενος εἰς τὸ θερμοκήπιόν του, βλέπει τὰ ἄνθη εἰς ἀταξίαν, καὶ συντρίμματα σταφυλῶν διεσκορπισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· ὄλη ἢ κληματαριά του ἦτο ἠφανισμένη.

Ἠγανάκτησε πολὺ· ἐνόμισεν ὅτι κλέπται ἐπραξάν τοῦτο, ἂν καὶ τὸ θερμοκήπιον ἦτο καλὰ κλεισμένον με κλειδίον· οἱ χωρικοὶ ἔλεγον ὅτι τῶν ἰδικῶν τούτις θὰ ἐτραγάνισε τὰς σταφυλάς. Ὅταν ἔκαμε λόγον καὶ εἰς ἐμὲ περὶ τούτου, ἐγὼ τῷ εἶπα ὅτι τὸ κακὸν αὐτὸ πρέπει νὰ προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀλώπεκα.

Ἀπὸ τὴν ἀλώπεκα; ᾗ! μάλιστα· αὐτὸ εἶνε μῦθος σωστός· ἡ σταφυλὴ μου ἠρπάγη ἀπὸ ἀχρείαν τινὰ ἀλώπεκα με δύο πόδας· ἀλλ' ἂν τὸν συλλάβω!

Ἐγὼ, ἔχων τοὺς λόγους μου, τῷ εἶπον ὅτι θὰ ὑπάγω νὰ ἀγρυπνήσω ἐκεῖ τὴν προσεχῆ νύκτα· ὑπήγα λοιπὸν καὶ ἐκάθησα εἰς ἐνέδραν ὀπισθεν μιᾶς σκιάδος· ἡ σελήνη ἔλαμπε καὶ ἠδυνάμην νὰ βλέπω σχεδὸν καθὼς τὴν ἡμέραν· μόλις παρήλθε μία ὥρα, καὶ ἰδοὺ βλέπω τὴν ἀλώπεκα διερχομένην κρυφίως ἀπὸ τὸν τοῖχον, καὶ ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ θερμοκήπιον ἀπὸ θραυσμένον τι ὑάλιον.

Ἠδυνάμην νὰ τὴν ἀκολουθήσω, ἀλλ' ἴσως ζητοῦσα νὰ διαφύγη θὰ ἐπροξένει πολὺ μεγαλειτέραν ζημίαν εἰς τὰ ἄνθη ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆς σταφυλῆς· ἐπροτίμησα λοιπὸν νὰ περιμεῖνω, ἀφήσας τὴν κυρὰ νὰ τραγανίσῃ με ὄλην τῆς τὴν ἡσυχίαν... δὲν ἦτο πολὺ ἄωρος, ἐκείνη ἢ σταφυλὴ! Τέλος ἡ ἀλώπηξ χορεσθεῖσα ἀναμφιβόλως, ἐξέρχεται ὅθεν εἶχεν εἰσέλθει· τότε ἐκπυροσροσῶ τὸ πυροβόλον μου καὶ... αὐτὴ ἀκόμη τρέχει!

ἄφησεν ὁμως ἀρκετὰς τρίχας ὥστε νὰ καταλάβῃ τις καλὰ ποῖος ἦτο ὁ καταστροφεὺς.

Ἐνῶ οἱ παῖδες ἤκουον τὴν διήγησιν ταύτην, οἱ χωρικοὶ εἶχον ἤδη ἐμβάσει τὰ ζῶα των εἰς τοὺς σταύλους, καὶ αἱ μὲν γυναῖκες περιστοίχιζον τὸ ἀσθενὲς ἀρνίον, πλύνουσαι τὰς πληγὰς του μὲ οἶνον ζαχαρώδη· οἱ δὲ ἄνδρες καθήμενοι κύκλῳ τῆς ἐστίας συνωμίλουσιν περὶ τοῦ συμβάντος καὶ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς προφύλαξιν τῶν θρεμμάτων συνωμίλουσιν περὶ κυνηγεσιῶν καὶ περὶ παγίδων, καθὼς συνομιλοῦσι πολλοὶ περὶ ἀντλιῶν τὴν ὑστεραίαν πυρκαϊᾶς.

Ἔτι τὰ ταῦτα, εἶπε γέροντις ἀγρονόμος, τότε μόνον θὰ ἦνε δυνατὰ, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ὅλοι συνενωθῶσιν ἵνα καταδιώκωσιν ἐκ συμφώνου τὰ ἐπιβλαβῆ ζῶα ἐν ὅσῳ ὁμως καθεὶς ὑπάγει χωριστὰ, τὰ θηρία ταῦτα διωκόμενα ἀπὸ ἐν μέρος, διευθύνονται πρὸς ἄλλο· δὲν θέλει κατορθωθῆ τίποτε ὡς πρὸς τὰ κακοποιὰ ζῶα, καθὼς ἀκόμη καὶ ὡς πρὸς πολλὰ ἄλλα κακὰ εἰμὴ μόνον διὰ τῆς ἐνώσεως.

Ἦντες συνωμολόγησαν, εὐρόντες ὀρθοτάτους τοὺς λόγους τοῦ γέροντος· ἀλλ' ὁμως φαίνεται ὅτι ἡ ἐνωσις αὕτη δὲν ἀπετελέσθη εἰσέτι, διότι εὐρίσκονται καὶ σήμερον ἀρκετοὶ λύκοι ἐν Βρεττανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγονται ὁ λύκος καὶ ἡ ἀλώπηξ;

Διατί ἀντιπαραβάλλονται τὰ δύο ταῦτα ζῶα;

Ἐχρὸν τὰ αὐτὰ ἦθη;

ἔχουν σχεδὸν τὴν αὐτὴν μορφήν;
 Κατὰ τί ἰδίως διαφέρουσι;
 Μὲ τὴν γαλῆν ἢ μὲ τὸν κύνα ὁμοιάζουσιν;
 Ὁ λύκος ἔχει μεγάλον ἀνάστημα;
 Ποῖον εἶνε συνήθως τὸ χροῶμα τῶν τριχῶν του;
 Ἵπάρχουν καὶ λύκοι ἄλλου χρώματος;
 Πῶς εἶνε οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν λύκων εἰς τὸ σκότος;
 Ποῖον ἀποτέλεσμα προξενεῖ τὸ πῦρ εἰς τοὺς λύκους;
 Εἰς ποίαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους οἱ λύκοι εἶνε ἐπικινδυνωδέστεροι;
 Ποῖα ζῶα προσβάλλουσι κατὰ προτίμησιν;
 Τί εἶνε λά ν δ α ι;
 Ποῖα φυτὰ εἰς αὐτάς αὐξάνουσιν;
 Αἱ λά ν δ α ι εἶνε κατάλληλοι πρὸς βοσκὴν;
 Ποῖα ζῶα ἢ ἀλώπηξ προσβάλλει συνήθως;
 Αἱ ἀλώπεκες εἶνε θηριώδεις;
 Εἶνε προβλεπτικάι;
 Εἶνε ζῶα νυκτινόμα;
 Εἶνε ἀληθές ὅτι ἀγκυῶσι καρπὸν τινα, καὶ τίς εἶνε ὁ καρπὸς
 οὗτος;
 Πόσον ὀγκώδης εἶνε ἡ ἀλώπηξ;
 Ποίου χρώματος εἶνε;
 Ἵπάρχουσιν ἀλώπεκες διαφόρων χρωμάτων;
 Εἰς τίνα τόπον εὐρίσκονται αἱ λευκόφαιαι καὶ αἱ λευκαί;

Η ΠΟΔΙΟΡΚΗΘΕΙΣΑ ΚΑΛΥΒΗ.

(Ο ΚΥΩΝ).

Ο ψυχος ἦτο ὑπερβολικώτατον, ἡ δὲ χιών ἐπέκάλυπτε τὴν γῆν· αἱ ὑψηλαὶ ἐλάται ἦσαν κατάλευκοι, καὶ κρύσταλλα ἐκρέμαντο εἰς τὰ ἄκρα τῶν στεγῶν.

Ἐσπέραν τινὰ εἰς πενιχρὰν ἀνθρακῶς καλύβην ἐσκεπασμένην μὲ ἐρείκην καὶ ἐκτισμένην εἰς τὰς ἐσχατίας τοῦ δάσους, δύο νεαρὰ παιδία συνεσταλμένα εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας, ἐθέρμαινον τὰς ἐρυθρὰς τῶν χεῖρας εἰς πῦρ ἐκ φρυγάνων.

Ἡ πτωχὴ καλύβη οὐδὲν ἄλλο φῶς εἶχεν. Ὁ ἄνεμος διὰ τῆς κακῶς κλειομένης θύρας εἰσέπνεεν εἰς αὐτήν... ἀλλ' ὅμως ἡ φλόξ ἦτο ζωηρὰ καὶ φωτεινὴ· ἡ ὑγρὰ ἐλάτη ἐσπινθηροβόλει σίζουσα καθὼς τὸ πληρες ὀποῦ ξύλον τῆς μηλέας.

Ἐπὶ τοῦ λίθου τῆς ἐστίας μεγαλόσωμος κύων ἦτο κατακεκλιμένος πλησίον τῆς στάκτης, τὸ βύγχος ἐστηριγμένον ἔχων ἐπὶ τῶν ποδῶν του. — Ἡ μήτηρ εἰς τὴν λάμψιν τῆς φλογός, ἔγνεθε μὲ τὴν ρόκαν τῆς μελαγχροινὸν ἔριον· ὁ δὲ πατὴρ εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὸ δάσος παρὰ τὰς στοίβας τῶν ἀνθράκων του.

Ἄκουεις ; . . . ἔλεγε μὲ ὄλως χαμηλὴν φωνὴν ἢ μικρὰ των κόρη πρὸς τὸν ἀδελφόν της.

Ναί, ἀκούω· λύκοι ὠρύονται εἰς τὸ θάσος !

Καὶ ἀμέσως ὁ γηραιὸς κύων μένων ἀκίνητος ἀνῶρ-
θονε τὰ ὦτα καὶ ἔγρυζεν ὡσάν νὰ ἔβλεπε κακόν τι ὀ-
νειρον.

Σιώπα γέρο Δράκε ! τῷ ἔλεγεν ἡ μήτηρ· καὶ ἐν τῷ ἄμα ὁ ἀγαθὸς κύων ἐσιώπα, προεκτείνων τὸ ρύγχος του ἵνα γλείψῃ ἀπαλῶς τὰς χεῖρας τῶν παιδιῶν.

Ἦτο πολὺ γέρων ὁ καλὸς Δράκος· αἱ τρίχες του ἄλ-
λοτε μαῦραι, ἔγιναν ἤδη ψαφαὶ ὡς ἡ στάκτη. Ὑπομο-
νητικῶς καὶ ἡσύχως ἐγκατελείπετο εἰς τὰς παρενο-
χλήσεις τῶν παιδιῶν, τὰ ὅποια ἠγάπα· ἀλλ' ὅμως ἦτο
εἰσέτι τρομερὸς εἰς τὰ θηρία, ὅπλα φέρων τοὺς μακροὺς
του καὶ ὀξεῖς ὀδόντας καὶ κρίχον περὶ τὸν λαιμὸν ἐφω-
διασμένον μὲ ἀκίδας σιδηρᾶς.

Ἡ σελήνη ἔλαμπεν. Οἱ λύκοι ἀγαπῶσι πολὺ νὰ πε-
ριφέρωνται εἰς τὸ φῶς αὐτῆς· οἱ ὠρυγμοὶ των ἀκούονται
πλησιέστερον ἐκ διαλειμμάτων... Ὁ γηραιὸς κύων ἐγείρε-
ται τεταραγμένος, ἀνατείνει τὰ ὦτα καὶ ὑπάγει ἵνα ὀσ-
φρανθῇ εἰς τὴν σχισμάδα τῆς θύρας, γαυγίζων ὑποκώ-
φως. Ἡ μήτηρ ἐγκαταλείπει τὸ ἔργον της . . . ἦτο ἡ
πτωχὴ πολὺ ἀνήσυχος.

Ὁ πατὴρ δὲν φθάνει ἀκόμη λέγει ἡ μικρὰ κόρη ἂν
εἶχομεν τὴν τύχην νὰ μᾶς τὸν φάγουν οἱ λύκοι !

Ὁ πατὴρ κρατεῖ τὸ πυροβόλον του, τῇ ἀποκρίνεται ὁ
ἀδελφός· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ὁ Σιδηροθλάστης τὸν πα-
ρακολουθεῖ· ὑπάγω νὰ ἴδω ἂν ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἀτραπὸν.

Ὅχι, ὄχι ! μὴ ὑπάγῃς ! τῷ λέγει ἡ μήτηρ.

Ἄ ! μήτηρ, ἀνακράζει φρικτιῶν τὸ κοράσιον, ἰδέ!

Τῆ δεικνύει εἰς τὸ παράθυρον... ὄπισθεν τοῦ μελανωμένου ἀπὸ τὸν καπνὸν ὑαλίου μίαν μαύρην χονδρὴν κεφαλὴν ἐνατενίζουσιν μὲ ὀφθαλμοὺς διαπύρους...

Ἄ! Θεέ μου σῶσον! εἶνε λύκος!

Ἡ μήτηρ φρικτῶς τὰ παιδία περίτρομα κλαίουσι καὶ συσφίγγονται πλησίον αὐτῆς.

Πάραυτα ἀκούονται ὠρυγμοὶ περὶ τὴν δυστυχή καλύβην· πέντε ἢ ἕξ λύκοι περιεφέροντο προσπαθοῦντες νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τῆς στέγης· ἔξυον βιαίως τὴν θύραν μὲ τοὺς ὄνυχάς των, ἐμβάζοντες ἀπὸ τὸ κατώφλιον αὐτῆς εἰς ἄκρον τοῦ ῥύγχους.

Ὁ γέρο Δράκος, μὲ τὰς τρίχας ἀνυψωμένας ἀνασύρει τὰ χεῖλη καὶ ἀποκαλύπτει ὄλους τοὺς ὀδόντας του· γαυγίζει μανιώδης, καὶ ἀνορθοῦται ὄπισθεν τῆς θύρας τὴν ὁποίαν οἱ λύκοι ἠγωνίζοντο νὰ διαρρήξωσιν· εὐθὺς ἡ μήτηρ ἀρπάζει ἓνα πέλεκυν... ἡ σκηνὴ αὕτη διαρκεῖ ἡμίσειαν ὥραν!

Τέλος πάντων, βραγχῶδες καὶ ὀρμητικὸν γαύγισμα ἀνταποκρίνεται εἰς τοὺς ὠρυγμοὺς τῶν λύκων· ἦσαν ὁ Σιδηροθλάσσης καὶ ὁ πατὴρ οἱ ὁποῖοι μετὰ σπουδῆς κατέφθανον!

Ὁ ὑπερμεγέθης μολοσσὸς ἐφορμᾷ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐχθρῶν. Ἐκάστη πληγὴ τοῦ τρομεροῦ χάσματος του ἐκτινάσσει ἓνα λύκον μακρὰν τῆς μάχης. Οἱ λύκοι μανιώδεις ἐνεκα τῆς πείνης ὑπερασπίζονται μὲ λύσαν, καὶ καταφέρουσιν εἰς τὸν ῥωμαλεόν κύνα σκληρὰ δῆγματα.

Ὁ ἀνθρακεὺς τρέχει εἰς βοήθειαν τοῦ πιστοῦ προστάτου του· κενόνει τὰς δύο βολὰς τοῦ πυροβόλου του κατὰ μέσον τῆς συμπλοκῆς — «ἀνοίξατε ταχέως!»

Πηδᾷ ἐντὸς τῆς καλύβης· ῥίπτει κατὰ γῆς τὸ ἐκκενω-

θὲν ἤδη πυροβόλον του, καὶ ἀρπάζει τὸν πέλεκυν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς γυναίκος του, ὅπως ὑπερασπίσῃ τὴν εἰσοδὸν τῆς κατοικίας του.

Μόλις ἡ θύρα ἀνοίγει καὶ ὁ γέρο Δράκος ὁρμᾷ εἰς τὰ ἐκτὸς, ἐπιπίπτων μὲ λύσσαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν θηρίων μαινομένων κατὰ τοῦ γενναίου συντρόφου του· οἱ λύκοι κατακόπτονται καὶ τέσσαρες πίπτουσι νεκροὶ ἐπὶ τῆς χιόνος, οἱ δὲ ἄλλοι τρέπονται εἰς φυγὴν.

Ὁ Σιδηροθλάστης περιχαρὴς καὶ ὄλος κεκαλυμμένος μὲ αἶμα καὶ πληγὰς, ἔρχεται ἀσθμαίνων ἵνα κατακληθῇ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του· ἀλλὰ ὁ δυστυχὴς γέρο Δράκος δὲν ἐπέζησεν εἰς τὴν νίκην του, δὲν ἐχάρη δι' αὐτήν· οἱ λύκοι τὸν εἶχον καταπνίξει!

Τὸ δυστυχὲς ζῶον! ἀνέκραξαν ὅλα ὁμοῦ τὰ παιδιὰ.

Εἶνε λοιπὸν πολὺ ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουσι λύκοι, εἶπεν ἡ μικρὰ Ἑρριέτα.

Εἶνε ἀληθέστατον, τῇ λέγει ὁ Μάρκελος· δὲν πρέπει ὁμως νὰ φοβῆσαι, διότι εὐρίσκονται μόνον εἰς τὰ δάση· ἐγὼ δὲν εἶδόν ποτε, ἀλλ' ὁ ποιμὴν μας πολλάκις εἶδε· καὶ διὰ τοῦτο ἔχει κύναι, τὸν ἀξιὸν του Τούρκαν καθὼς τὸν ὀνομάζει, τὸν ὁποῖον παραλαμβάνει πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἵνα προφυλάττῃ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἰγὰς μας.

Ἄλλοτε, εἶπεν ἡ μήτηρ, ὑπῆρχον πολὺ περισσότεροι λύκοι ἀπὸ τώρα. Τὸν χειμῶνα ὅτε ἡ πείνα τοὺς ἐβασάνιζε, περιεφέροντο περίξ τῶν μεμονωμένων ἐπαύλειων· εἰσέδουον καὶ εἰς τὰ χωρία, διαπερῶντες ἐνίοτε καὶ αὐτοὺς

τούς δρόμους τῶν πόλεων· σήμερον ὅμως εἶνε σπανιώτεροι... ἐν τούτοις δὲν λείπουν, καθὼς καὶ θλώπεκες, μελιδὲς καὶ ἄλλα καταστρεπτικὰ ζῶα· καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον καλοὶ κύνες πρὸς φύλαξιν, ὄχι μόνον τὰ κακοποιὰ αὐτὰ ζῶα θὰ ἤρχοντο εἰς τὰ ὑποστατικά μας ἵνα καταστρέφωσι τὰ θρέμματα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ οἱ περιφερόμενοι κλέπται τὴν νύκτα θὰ ἠδύναντο νὰ ὑπεξαιρῶσι τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖά μας καὶ τὰς συγχομιδὰς, τὰς ὁποίας ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐγκαταλείπωμεν εἰς τὸ ὑπαιθρον, ὡς μὴ ἔχοντες ἀποθήκας τόσοσιν μεγάλας ὥστε νὰ τὰς χωρῶσιν ὅλας.

Ἐν ὅσῳ αἱ ἀγελάδες καὶ αἱ αἴγες εἶνε ἐγκεκλεισμένας εἰς τὸν σταῦλον, καὶ τὰ πρόβατα εἰς τὴν μάνδραν, ὁ κύων τῆς ἐπαύλεως ἀρκεῖ ἵνα τὰ προφυλάττῃ· ἀλλ' ὅταν ὑπάγωσιν εἰς τοὺς ἀγρούς, χρειάζεται ἄλλος κύων ἵνα συνοδεύῃ αὐτὰ καὶ ὑπερασπίξῃ εἰς τὴν ἀνάγκην· καὶ οὗτος ὀνομάζεται ποιμενικὸς κύων· αὐτὸς διευθύνει τὸ ποίμνιον, διότι ἠξεύρει τὸν δρόμον τῆς νομῆς· ἐμποδίζει τὰ ζῶα νὰ βόσκωσι τὰς ξένας νομάς· ἐπαναφέρει ὅσα παρεκτρέπονται, καὶ γαυγίζει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μένουσιν ὀπίσω. Εἷς μόνος μικρὸς ποιμὴν δὲν θὰ ἤρχει ἵνα ὀδηγῇ καὶ διαφυλάττῃ τόσα ζῶα, χωρὶς τῆς βοήθειας τοῦ κυνὸς του.

Εἰς πολλοὺς τόπους μένουσι τὰ ποίμνια κατὰ τὸ θέρος ἐκτός, νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς νομῆς· ἰδοὺ ὁ Ἰουλιανὸς ὁ διαμείνας ἐν Νορμανδίᾳ, δύναται νὰ μᾶς βεβαιώσῃ τοῦτο· αἶ; Ἰουλιανέ, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ φυλάττωνται τὴν νύκτα χωρὶς καλοὺς κύνας;...

Ὦ! τοῦτο εἶνε ἀδύνατον.

Τέλος, παιδία μου, πρέπει καὶ ὁ ποιμὴν νὰ ἀναπαύη-

ται καὶ νὰ κοιμᾶται, καὶ τότε ὁ κύων του ἀγρυπνεῖ ἀντὶ αὐτοῦ. Ἐκτός δὲ τούτου, τί θὰ ἀπεγίνετο ὁ δυστυχῆς ποιμὴν, ἐὰν ἠναγκάζετο νὰ διάγη πάντοτε μόνος ; θὰ ἦτο πολὺ ἀξιολύπητος, παιδία μου· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ πλησίον του πράγμα τι, τὸ ὅποιον νὰ ἀγαπᾷ. Ὁ ποιμὴν ἔχει τὸν κύνα του, ὁ ὁποῖος τὸν καταλαμβάνει καὶ τὸν θωπεύει· τῷ ὀμιλεῖ, παίξει μετ' αὐτοῦ· καὶ δὲν τῷ χρησιμεύει μόνον ὡς φύλαξ, ὡς ὑπηρέτης, ὡς φίλος, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὡς γενναῖος καὶ ἀφωσιωμένος σύντροφος.

Ἐγνώρισα εἰς ἑπαυλὶν τινα μικρὸν ποιμένα ὁ ὁποῖος, ἐνῶ κακῶς ἐπληρόνετο, καὶ πολλὰς ἰδιοτροπίας τῶν κυρίων του ὑπέφερε δὲν ἤθελεν ὅμως νὰ εὗρῃ ἀλληλεργασίαν, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὸν κύνα του, ὁ ὁποῖος ἀπετέλει πρὸ πολλοῦ τὴν μόνην του περιπαθῆ ἀγάπην.

Εἰς τὰς χώρας μας, ὁ ποιμὴν ὁ βόσκων τὰ ποιμνία του εἰς τὴν πεδιάδα, οὐδέποτε ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὰς κατοικίας· ἐπανερχεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς αὐτάς, καὶ διέρχεται χωρία . . . ἀλλ' εἰς τὰς χώρας ὅπου εὐρίσκονται ὑψηλὰ ὄρη ἐν Ἑλβετία, παραδείγματος χάριν, εἰς τὰς Ἀλπεις, οἱ ποιμένες ἀπέρχονται τὴν ἀνοιξὶν ἵνα βόσκωσιν ἐκεῖ τὰ ποιμνία των.

Εἰς τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπάρχουσι νομαὶ κεκαλυμμένα δι' ὄλου τοῦ χειμῶνος ἀπὸ χιόνας καὶ πάγους· ἀλλὰ τὴν ἀνοιξὶν ἡ χιὼν τήκεται, τὸ δὲ χόρτον ἀναθάλλει ὀροσερὸν καὶ ζωηρόν. Οἱ ποιμένες, οἱ β ο υ κ ὀ λ ο ι καθὼς ὀνομάζονται, διότι ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀνατρέφουσι βόας, ἀναχωροῦσι λοιπὸν ὅτε ἀρχίζει ὁ καλὸς καιρὸς, καὶ δὲν ἐπιστρέφουσιν εἰμὴ τὸ φθινόπωρον· ἐγκαθίστανται δὲ εἰς

μικράς οίκιας ξυλίας, ἐκτισμένας πλησίον τῶν νομῶν.

Αἱ οἰκίαι αὗται ὀνομάζονται καλύβαι· εἰς αὐτάς προφυλάττουσι τὰ θρέμματά των, ὅταν τὸ ψῦχος ἦνε ὑπερβολικόν· συνενοῦνται τέσσαρες ἢ πέντε ἵνα κατασκευάζωσι τὸν τυρὸν μὲ τὸ γάλα τῶν ζώων των, καὶ βοηθῶνται ἀναμεταξύ των· δὲν βλέπουσι δὲ ψυχὴν κατὰ τὸ ἥμιου τοῦ ἔτους! Πολὺ λοιπὸν οἱ δυστυχεῖς θὰ ἐστενοχωροῦντο, ἐὰν δὲν εἶχον τοὺς ἀγαθοὺς καὶ γενναίους των κύνας, ἵνα ὀδηγῶσι τὰ ποίμνια κατὰ τὰ δύσκολα ταῦτα μέρη, καὶ βοηθῶσιν αὐτοὺς κατὰ τῶν λύκων καὶ τῶν ἄρκτων· τέλος ὅπως τοῖς παρέχωσι συντροφίαν, καὶ προπάντων συμπράττωσι μετ' αὐτῶν ὁσάκις περιπίπτουσιν εἰς κινδύνους.

Ἐπάρχουν λοιπὸν κύνδουοι εἰς τὰ ὄρη;

Ναὶ παιδία μου· ὑπάρχουσι καὶ πολὺ μεγάλοι μάλιστα, κατ' ἐξοχὴν δὲ διὰ τοὺς ὀδοιπόρους, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε συνειθισμένοι ἐκεῖ.

Ἦκούσατε ἄρα γέ ποτε περὶ τῶν κυνῶν τοῦ Ὄρους τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου;

Μάλιστα!

Ἄλλ' ἐγὼ, ὄχι!

Τὸ Ὄρος λοιπὸν Ἁγιος Βερνάρδος εἶνε ὑψηλὴ κορυφὴ τῶν Ἄλπεων, τὴν ὁποίαν πολλακίς οἱ ὀδοιπόροι εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ ὑπερβῶσιν. Ἡ διάβασις της εἶνε ἐνίοτε ὠραιότατη, ἄλλοτε ὅμως εἰς ἄκρον τρομερά. Φαντασθῆτε ὅτι ἀναρριχᾶσθε ἐπὶ στενῆς ἀτραποῦ καὶ πολὺ ἀνωμάλου ἢ χιῶν καὶ ὁ πάγος σᾶς περικυκλόνουσι πανταχόθεν· βαδίζετε πρὸ πολλῆς ὥρας . . . ἀπαυδᾶτε ἤδη, καὶ ὅμως εἶσθε ἠναγκασμένοι ὁλοῦν νὰ βαδίζητε, διὰ τὸν φόβον μήπως σᾶς καταλάβῃ τὸ ψῦχος· ὀδη-

γοὶ προπορεύονται γνωρίζοντας καλῶς τὰ μέρη· ἀλλ' ἐνίοτε σχηματίζεται τοιαύτη ὁμίχλη, ὥστε δὲν βλέπει τις μακρύτερα τῶν δέκα δακτύλων, καὶ τότε διατρέχει μέγαν κίνδυνον νὰ ἀποπλανηθῇ· ἢ ἡ χιών ἀρχίζει νὰ καταπίπτῃ ἄφθονος, καὶ τότε δὲν δύναται πλέον νὰ προχωρήσῃ. . . . καὶ ἐν τούτοις ἡ νύξ ἐγγίζει. . . . οἱ δυστυχεῖς ὁδοιπόροι εὐρίσκονται εἰς μέγιστον κίνδυνον! ἐὰν σταθῶσι πρὸς ἀνάπαυσιν ἔστω καὶ μίαν στιγμὴν, τὸ ψυχὸς τοὺς ἀποναρκώνει, καὶ ἀποκοιμῶνται· ἀλλ' οἱ εἰς τὰς χιόνας ἀποκοιμώμενοι, οὐδέποτε πλέον ἐξυπνῶσιν! ἢ καὶ ἀποπλανῶνται, ἀλλὰ τότε οὐδέποτε ἀνευρίσκονται πλέον.

Ἄ! Θεέ μου!

Λοιπὸν, παιδιά μου, ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἀληθοῦς αὐταπαρνήσεως, ἄνθρωποι ὄντως θεοσεβεῖς, οἱ ὅποιοι ἔκτισαν, πρὸς τὰ ὕψη τοῦ ὄρους, ἓνα ξενῶνα ἵνα προσφέρωσιν ἄσυλον καὶ συνδρομὴν εἰς τοὺς ὁδοιπόρους. Ἡ ζωὴ εἶνε βέβαια θλιβερωτάτη καὶ πολὺ ἐπίπονος καὶ ὀδυνηρὰ εἰς τὰ φύχην, εἰς τὰς χιόνας, εἰς τὴν ἐρημίαν· πλὴν ἀλλ' ὅμως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὴν ζωὴν ταύτην εὐχαρίστως ἀπεδέχθησαν! Οἱ ὁδοιπόροι, οἱ φθάνοντες εἰς τὸν ξενῶνα βραδέως ἢ καὶ ἀπηυδασημένοι εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῷ τὴν καλλιτέραν ὑποδοχὴν· ἀλλ' ὅσοι ἀπεπλανήθησαν τὴν νύκτα ἐντὸς τῆς ὁμίχλης, ὅσοι ἀπεναρκώθησαν ἐντὸς τῶν χιόνων, ἀκόμη δὲ καὶ ὅσοι διὰ τὸν κόπον δὲν ἠδυνήθησαν νὰ φθάσωσι μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ὅλοι οὗτοι πρέπει νὰ ἀναζητηθῶσι· καὶ πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ οὔτε θάρρος, οὔτε ἀφοσίωσις· ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐνστικτὸν τι, τὸ ὅποιον ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰ ἐξαληλυμμένα ἴχνη ἐξαφανισθέν-

τος ὄδοιπόρου· τὸ ἔνστικτον τοῦτο, τὸ ὅποιον στερεῖται ὁ ἄνθρωπος, ὁ κύων τὸ ἔχει! — Οἱ ἀγαθοὶ πατέρες τοῦ ξενῶνος ἐγύμνασαν εἶδος κυνῶν ὀρεινῶν ἰσχυρῶν καὶ βωμάλῃων ἵνα βοηθῶσιν αὐτοὺς· ὅταν λοιπὸν ὑπάρχη κίνδυνος, οἱ κύνες τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου ἀναχωροῦσιν, ὑπάγουσι περιπλανώμενοι καὶ ἀναζητοῦντες εἰς τὰ στενὰ περάσματα τοῦ ὄρους τὰ ἔχνη ἀποπλανηθέντος ἀνθρώπου· ἀναγνωρίζουσι τὸ μέρος ὅπου οὗτος εἶνε τεθαμμένος ὑπὸ τὴν χιόνα, καὶ ἀνασκάπτοντες αὐτήν, γαυγίζουσι καλοῦντες βοήθειαν· καὶ αὐτοὶ εἰ ἴδιοι φέρουσι εἰς τὸν λαιμόν των καλάθιον πλήρες τροφῶν καὶ ποτῶν γενναίων, ἵνα ἐμψυχῶσιν τοὺς ἀπονεναρκωμένους ὄδοιπόρους. — Καὶ ἰδοὺ, παιδία μου, κατὰ τίνα τρόπον ὁ κύων καὶ ὁ ἄνθρωπος συνηνώθησαν, ὁ μὲν εἰς παρέχων τὴν διάνοιάν του, ὁ δὲ ἄλλος τὸ ἔνστικτόν του, καὶ οἱ δύο δὲ πληρεστάτην αὐταπάρνησιν, πρὸς ἐκπλήρωσιν ἐνὸς τῶν μᾶλλον κατασκευτικῶν ἔργων, ἐξ ὧσιν ποτὲ ἀπστελέσθησαν πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς.

Καὶ πῶς κατωρθώθη νὰ μάθωσι τόσα πράγματα οἱ κύνες;

Παιδία μου, τὰ ζῶα ἔχουσι μνήμην καὶ διανοητικόν τι· διὰ τῆς πολλῆς ἐπιμελείας ἐπὶ τέλους κατορθώνει τις νὰ τὰ διδάξῃ καὶ τοιαῦτα πράγματα, τὰ ὅποια φαίνονται ἀνώτερα τῆς φύσεώς των. Μάρτυρες τῶν λόγων μου εἶνε οἱ μανθάνοντες κύνες παντοειδῆ παιγνίδια, τὰ ὅποια ὅμως εἰς οὐδὲν τοῖς χρησιμεύουσι.

Ναί, οἱ λεγόμενοι σοφοὶ κύνες!

Ἄλλ' εἶνε πολὺ εὐκολώτερον νὰ τοὺς διδάξωμεν πράγματα πρὸς τὰ ὅποια εἶνε ἐκ φύσεως διατεθειμένοι.

Πῶς τοῦτο, μητέρα;

Παραδείγματος χάριν, εἶνε πολὺ εὐκολώτερον νὰ τοὺς μάθωμεν τὴν θήραν, διότι εἶνε πρὸς αὐτὴν κατὰ φύσιν διατεθειμένοι, ἢ νὰ τοὺς μάθωμεν νὰ παίξωσι τὰ χαρτῖα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε ὄλως διόλου φυσικὸν εἰς αὐτοὺς.

Καὶ εἶνε φυσικὸν εἰς τοὺς κύνας νὰ σώζωσι τοὺς ἀνθρώπους;

Οἱ κύνες δυνάμει ἐνατίκτου τινὸς προσηλόνονται πολὺ εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ προθύμως τῷ παρέχουσι τὴν συνδρομὴν των· ἤξεύρετε τοὺς ὀνομαζομένους Νεωγείους κύνας, ἐπειδὴ κατάγονται ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Νέας γῆς;

Μάλιστα· εἶνε ὑπερμεγέθεις κύνες μὲ τρίχωμα μαῦρον καὶ σγουρόν, μὲ χονδρὴν κεφαλὴν, μὲ ὀφθαλμοὺς γλυκυτάτους! ἔχουσιν ὄψιν τόσον ἀγαθὴν!

Ἦξεύρετε πρὸς τούτοις ὅτι οὗτοι ῥίπτονται πολὺ εὐχαρίστως εἰς τὸ ὕδωρ;

Ναί, καὶ ὅτι πλέουσι θαυμάσια!

Ὅταν λοιπὸν Νεώγειός τις κύων βλέπῃ ἄνθρωπον κινδυνεύοντα νὰ πνιγῇ, κατ' ἔμφυτον ῥοπὴν βυθίζεται εἰς τὸ ὕδωρ, ἵνα τὸν σώσῃ· καὶ συνήθως τὸ ἐπιτυγχάνει, ὅχι χωρὶς πολλὴν δυσκολίαν καὶ κίνδυνον διὰ τὸν ἑαυτόν του.

Ἐπρεπε νὰ ὑπάρχωσι τοιοῦτοι εἰς τοὺς λιμένας, εἶπεν ὁ ἔμφρων Μάρκελος.

Εἰς τὸν λιμένα τοῦ Λονδίνου ὑπάρχει ὀλόκληρος στρατὸς κυνῶν σωτηρίας καλουμένων, σχηματιζόντων τάγμα, καὶ διευθνομένων ὑπὸ μεγάλου τινὸς καὶ νοήμονος Νεωγείου ὁποῖος, ἄλλοτε μόνος του, ἀλ-

λοτε δὲ μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν συντρόφων του, ἔσωσε πολλὰκις τὴν ζωὴν πλείστων ἀνθρώπων.

Ἦκούσατέ ποτε περὶ Σιθηρίας; περὶ τῆς ἀχανοῦς ἐκείνης χώρας εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται τόσον ψῦχος, ὥστε κατὰ τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἔτους ἡ γῆ εἶνε κεκαλυμμένη ἀπὸ χιόνας; Αἱ χώραι αὗται πολλὰ ὀλίγον κατοικοῦνται, καὶ ὅμως πολλὰκις ὁδοιπόροι εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ τὰς διέλθωσι· πεζὸς εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπάγη τις ἐκεῖ, διότι θὰ διέτρεχε μέγιστον κίνδυνον, ἕνεκα τῶν λύκων καὶ τῶν ἀρκτων· ἀλλ' οὐδὲ ἔφιππος εἶνε δυνατὸν, διότι οἱ ἵπποι βυθίζονται εἰς τὴν χιόνα μέχρι τῆς κοιλίας· καὶ ἐκτὸς τούτου, πῶς θὰ τρέφονται; οὔτε χλόη, οὔτε χόρτον εὐρίσκεται.

Τί γίνεται λοιπόν; Ἀναβαίνουν εἰς ἀμάξια ἀνευ τροχῶν τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται ἔλκηθρα, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν σύρονται ὑπὸ ἵππων, ἀλλὰ... μαντεύσατέ το, παιδία μου;

Ὑπὸ κυνῶν;

Μάλιστα, ὑπὸ κυνῶν τῆς Σιθηρίας. Ἀντὶ ὅμως ἐνὸς ἢ δύο ἵππων, ἀπαιτεῖται σχεδὸν δεκάς κυνῶν δι' ἕκαστον ἔλκηθρον.

Ἄ! καὶ πῶς διευθύνονται; φέρουσι χαλινόν;

Ὅχι, παιδία μου· ζεύγονται ἀπλῶς οἱ μὲν ἔμπροσθεν τῶν δὲ ὁ ὀδηγὸς τοῦ ἔλκῆθρου κρατεῖ μακρὰν μᾶστιγα, ἀλλ' οὐδέποτε σχεδὸν μεταχειρίζεται αὐτήν· διευθύνει τοὺς κύνας μόνον μὲ τὴν φωνήν. Δὲν εἶνε δὲ ὅλοι ἐξευγμένοι κατὰ μέτωπον, οὐδὲ εἰς μίαν γραμμὴν· ἀλλ' εἰς μόνος βαδίζει ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων, καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ ἰσχυρότατος καὶ ὁ νοημονέστατος, καλούμενος ἀρχηγὸς τῆς τάξεως. Ὁ καλὸς ἀρχηγὸς ἔχει πολλήν

ἀξίαν· αὐτὸς ἀναγνωρίζει τὸν δρόμον καὶ ὀδηγεῖ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Βαδίζουσι ταχέως;

Ὦ ναί, ταχύτατα! καὶ πρὸ πάντων ὅταν φοβῶνται μήπως καταδιωχθῶσιν ὑπὸ λύκων· τότε τὸ ἔλκηθρον ὀλισθαίνει τόσον ταχέως, ὥστε ἡ γιῶν πετὰ πέριξ σχηματούσα ὡς δίνην καπνοῦ.

Καὶ μὲ τί τρέφονται οἱ κύνες οὗτοι;

Μὲ μικρότατα πράγματα· μὲ ὀλίγους δηλαδὴ ἀλατισμένους ἰχθύς, καὶ μὲ ἄγρια ζῶα, τὰ ὅποια μάλιστα αὐτοὶ οἱ ἴδιοι θηρεύουσι.

Πόσον εὐτυχεῖς εἶνε οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, τρέφοντες τοιοῦτους κύνας, εἶπεν ὁ Μάρκελος.

Πανταχοῦ, παιδία μου, ὁ κύων εἶνε πολύτιμος εἰς τὸν ἄνθρωπον· χωρὶς αὐτὸν, ἡ φύλαξις τῶν ποιμνίων καθίσταται σχεδὸν ἀδύνατος, καὶ ἡ θήρα δυσκολωτάτη καὶ ἀκαρπος. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἐξασκοῦσιν αὐτὴν σήμερον μόνον δι' εὐχαρίστησιν καὶ γύμνασιν ἀλλ' ἄλλοτε ἡ ἄγρια ἦτο ἀφθονος, ἡ δὲ θήρα ἀπετέλει τὸν μεγαλείτερον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου πόρον· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπῆρχον καὶ θηρία πολυάριθμα, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ καταστραφῶσι.

Καὶ διὰ τοῦτο ἄρά γε ἐπεδόθησαν εἰς τὴν γύμνασιν θηρευτικῶν κυνῶν;

Βεβαίότατα· τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο καὶ πολὺ δύσκολον· ὁ κύων ὑπαγόμενος εἰς τὰ σαρκοβόρα, ἔχει ἔμφυτον τὸ ἐνστικτον νὰ καταδιώκῃ ἄγραν.

Ὁ κύων σαρκοβόρον ζῶον; καὶ ὅμως εἶνε παμφάγον!

Ἐὰν τὸν συνεθίσῃ τις. . . ἀλλ' οἱ ἄγριοι κύνες ζῶσι μόνον ἀπὸ θήραν. Θὰ σὰς κάμω μίαν παρατήρησιν, τὴν

ὅποιαν ἐπιθυμῶ νὰ μάθητε νὰ κάμνητε καὶ σεῖς μόνοι σας, παιδιά μου τὰ σαρκοβόρα, ζῶα δηλαδή τρεφόμενα μὲ σάρκα, ἔχουσιν ὄλα, τέσσαρας ὀδόντας, ἀνὰ δύο εἰς ἐκάστην σιαγόνα, ἰσχυροτέρους καὶ μακροτέρους ἀπὸ τοὺς ἄλλους· ἰδέτε τὰς γαλαῖς καὶ τοὺς κύνες· οἱ ὀδόντες οὗτοι ὀνομάζονται κυνόδοντες, δηλαδή ὀδόντες κυνός, ὀδόντες καθὼς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἔχουσιν οἱ κύνες. Καὶ ἡμεῖς ἐπίσης ἔχομεν κυνόδοντας, ἀλλὰ δὲν εἶνε μακρότεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους μας ὀδόντας, διότι δὲν εἴμεθα προωρισμένοι νὰ τοὺς μεταχειριζώμεθα ἵνα κατασπαράττωμεν τὰ ὠμὰ κρέατα...

ὦ! ὄχι! εἶπαν ὄλα τὰ παιδιά μὲ μεγάλην ἀποστροφήν.

Οἱ κύνες δὲν ἔχουν ἄλλα ὄπλα ἀπὸ τοὺς ὀδόντας των· δὲν ἔχουν, καθὼς αἱ γαλαῖ, μακροὺς καὶ ὀξεῖς ὄνυχας· οὐδὲ οἱ λύκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες ἔχουσιν, αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουσι πολὺ μὲ τοὺς κύνες.

Ὅλοι οἱ κύνες ὁμοιάζουσι κατὰ τι ἀναμεταξύ των, ἐπειδὴ ὁσάκις βλέπετε κύνα, τὸν καταλαμβάνετε χωρὶς νὰ τὸν συγχέετε μὲ οὐδὲν ἄλλο ζῶον. Ἄλλ' ὅμως ὑπάρχουσι μεγάλαι διαφοραὶ μεταξὺ εἰδῶν τινων, παραδείγματος χάριν μεταξὺ τῶν μολοσσῶν, τῶν νεωγείων, τῶν λαγωνικῶν κτλ. Ἐκλέγομεν ἀπὸ τὰ εἶδη ταῦτα κατὰ τὴν χρῆσιν τὴν ὅποιαν θέλομεν νὰ κάμωμεν... ἐμπρός, εἰπέτε μοι σεῖς οἱ ἴδιοι τὸ εἶδος τὸ ὅποσον ἀρμόζει εἰς ἐκάστην χρῆσιν.

Ἐγὼ δὲν ἠξεύρω!

Οὐδὲ ἐγὼ ἐπίσης.

Στοιχηματίζω ὅτι ὄλοι ἠξεύρετε· ἢ ἂν θέλητε, στοιχηματίζω ὅτι θὰ τὸ μαντεύσητε πάραυτα· ἄς ἴδωμεν. Ὅταν θέλωμεν κύνα διὰ φύλαξιν, νὰ ὑπερασπίζη δηλαδή

τὰς ιδιοκτησίας μας, θὰ λάβωμεν κύνα τόσο μικρὸν ὥστε νὰ χωρῆ εἰς τὸν κόλπον μας;

ὦ! ὄχι!

Χρειάζεται κύνων ἰσχυρὸς καὶ θαρραλέος, εἶπεν ὁ Ἰουλιανός.

Θὰ ἐκλέξωμεν λοιπὸν μεταξὺ ὄλων τὸν μολοσσόν. τὸν γνωρίζετε, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

Μάλιστα, εἶπεν ἡ Μαρία· ἔχει μίαν χονδρὴν χονδρὴν κεφαλήν. Δαγκάνει! προσέθεσεν ὁ Μάρκελος· δὲν πρέπει νὰ τὸν πλησιάσῃ τις.

Τὸ χρέος του εἶνε, παιδιά μου, νὰ φυλάττῃ τὴν οἰκίαν, καὶ νὰ εἰδοποιῆ ὅταν τις εἰσέρχεται εἰς αὐτήν· ὅσοι ὅμως δὲν κρατοῦνται ἀλυσοδεμένοι, ἀλλὰ μένουσι ἐλεύθεροι, εἶνε πολὺ περισσότερον ἤμεροι καὶ γλυκεῖς, τὸ ὅποσον ὅμως δὲν τοὺς ἐμποδίζει οὐδόπως νὰ ἦνε καὶ αὐτοὶ ἀξιόλογοι φύλακες τὴν νύκτα.

Καὶ οἱ ποιμενικοὶ κύνες χρειάζεται νὰ ἦνε ἰσχυροί; Ἄναμφιβόλως· ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἀκόμη νὰ ἦνε καὶ εὐκίνητοι· οἱ μολοσσοὶ εἶνε ὀλίγον βαρεῖς· διὰ τοῦτο ἐκλέγονται ἰδίως οἱ ὀνομαζόμενοι ποιμενικοὶ κύνες, οἱ ὅποιοι ἔχουσι τοὺς πόδας λεπτοὺς, τὰς τρίχας τραχείας καὶ τὸ ῥύγχος λιγνόμενον· εἶνε νοήμονες, ἀγρυπνοὶ καὶ δραστήριοι, ὁμοιάζοντες μὲ τὸν λύκον· τὸν ὅποσον εἶνε προωρισμένοι νὰ πολεμῶσιν.

Οἱ κύνες οἱ ζῶντες εἰς τοὺς ψυχροὺς τόπους ἔχουσι τὰς τρίχας μακρὰς καὶ πυκνάς· οἱ Νεώγειοι τὰς ἔχουσι μεταξώδεις, οἱ δὲ κύνες τῶν ὀρέων σχεδὸν ὡσάν ἀπὸ ἔριον.

Οἱ δὲ κύνες τῆς Σιθηνίας;

Οὗτοι κατάγονται ἀπὸ τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποσον καὶ

τούς μεταχειρίζονται· και διὰ τοῦτο εἶνε ἱκανοὶ νὰ ὑποφέρωσι τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος. Ἐχουσιν ἰδίως τὸ ὀπισθεν τοῦ γόνατος στερεόν, καὶ τὸ ἐνστικτον νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸν δρόμον· καὶ ὅλας ταύτας τὰς ιδιότητες ἔχουσι φυσικὰς·

Οἱ δὲ θηρευτικοὶ κύνες;

Ὅλοι οἱ κύνες θηρεύουσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον· ἀλλὰ καταλαμβάνετε, παιδιά μου, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν κατὰ τὸ εἶδος τῆς θήρας, τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ κάμωμεν. Διὰ τὰ μεγάλα θηρία, δηλαδὴ τοὺς λύκους, κάπρους κτλ. ἀπαιτοῦνται μεγάλοι κύνες πολὺ ἰσχυροί· διὰ τοὺς λαγωούς, χρειάζονται κύνες εὐστροφοί· ἵνα εὐρίσκη δέ τις τοὺς λαγιδεῖς ἕως εἰς τὸ βάθος τῶν φωλεῶν των, ἀπαιτοῦνται κύνες μὲ κνήμας βραχείας. Ἡ πρωτίστη δὲ ιδιότης τῶν θηρευτικῶν κυνῶν εἶνε νὰ ἔχωσι τὴν ὄσφρησιν λεπτήν, καὶ πολὺ ἐξησκημένην, ἵνα ἀκολουθῶσι τὰ ἔχνη τῆς ἄγρας. Ἐμφυτον εἰς αὐτοὺς ὑπάρχει τὸ ἐνστικτον τῆς θήρας, ὡς σὰς εἶπα· ἀλλὰ πρέπει ὁ θηρευτὴς νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν ἀνατροφὴν των. Πολλοὶ κύνες θηρεύοντες ὁμοῦ ἀποτελοῦσι τὸ ὀνομαζόμενον κυνηγέσιον.

Ἐἶδόν ποτε, εἶπεν ὁ Μάρκελος, μὲγάλον τινὰ κύνα μὲ μακρὰς κνήμας λεπτοτάτας, μὲ βύγχος σουβλερόν καὶ λιγνόν τόσον, ὥστε ἐπροξένει φόβον... ἐφαίνοντο ὅλα του τὰ πλευρά...

Ἦτο ἀπὸ τοὺς θηρευτικοὺς κύνες τοὺς ὀνομαζόμενους λαγωνικά· αὐτὸ τὸ εἶδος ἔγινε πολὺ σπάνιον· ὑπάρχουσιν ὅμως ὥραϊα μικρὰ ζῶα ὀνομαζόμενα λαγωνικά ἐπίσης, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουσι πολὺ μὲ ἐκεῖνα, ἐκτός τοῦ ἀναστήματος καὶ τῆς δυνάμεως· διότι εἶνε ὀλοτελῶς

μικρά και λεπτά, ενώ τα καθ' αυτό λαγωνικά είνε μεγαλύτερα και πολύ ισχυρά ζώα.

Παρατηρήσατε επίσης εκείνα τα μικρά κυνάρια, τα νοήμονα μὲν ἀλλὰ πολὺ ὀργίλα, καθὼς τὰ κακῶς ἀνατεθραμμένα παιδιά ἐνοχλοῦν ὅλους μὲ τὸ ὄξύ των γαύγισμα, καὶ ζαλίζουιν τοῦ ἀνθρώπου τὴν κεφαλὴν· ἐνῶ οἱ μεγαλόσωμοι κύνες ἔχουν συνειδησιν τῆς δυνάμεώς των· ἡ φωνὴ των εἶνε βαρεῖα, σοβαρὰ καὶ βραγχώδης· καὶ φαίνεται τις σπουδαιότης εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

Μῆτερ, οἱ κύνες οἱ ἔχοντες τὰς τρίχας των ὡς μακρὰς μετάξας, καὶ τὰ ὦτα κρεμύμενα, δὲν εἶνε Ἰσπανικοὶ κύνες;

Ναί, παιδίον μου· καὶ λόγου προκειμένου περὶ τούτου, πρέπει νὰ σὰς εἶπω, μικροὶ μου φίλοι, ὅτι ὅσοι κύνες ἔχουν τὰ ὦτα ὀρθὰ, καθὼς οἱ ποιμενικοὶ παραδείγματος χάριν, πλησιάζουιν πολὺ περισσότερον εἰς τὴν ἀγρίαν κατάστασιν, ἢ ὅσοι ἔχουν αὐτὰ μακρὰ καὶ κρεμύμενα καθὼς οἱ Ἰσπανικοὶ.

Πολλάκις βεβαίως ἠκούσατε περὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τὴν ὁποίαν ὁ κύων τρέφει πρὸς τὸν κύριόν του· Ὑπάρχουν περὶ τούτου πλῆθος ἱστοριῶν, αἱ ὁποῖαι σχεδὸν ὅλαι εἶνε ἀληθεῖς. Θέλω σὰς διηγηθῆ μίαν μικροτάτην, τὴν ὁποίαν δὲν πιστεύω νὰ ἠκούσατε ἀκόμη...

Ναί, ναί, μῆτερ· μίαν ἱστορίαν!

Νέος τίς ποτε περιπάτει μετὰ τοῦ κυνός του παρὰ τὰς ὄχθας ποταμοῦ, ἀναγινώσκων καὶ γράφων ἀλληλοδιαδόχως· ἀνήκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀνομαζομένων ποιητῶν.

Ἠξέυρετε τί εἶνε ποιητής, παιδίά μου;

Ναί, πολύ καλά· ἄνθρωπος δηλαδὴ συγγραφέων μύθους καὶ ἄλλα ἔργα εἰς στίχους.

Σχεδὸν τοῦτο εἶνε, κατὰ μορφήν, τοῦλάχιστον. Λοιπὸν, ὁ νέος περιπατῶν ἠσύχως παρὰ τὴν ὄχθην παρατηρεῖ, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, ὠραῖον ἄνθος τὸ ὁποῖον ἤνοιγεν εἰς τὸν ἥλιον, ὅμοιον μὲ τὰς εὐόσμους ἐκείνας νυμφαίας, τὰς ὁποίας εἶδετε ἀνθίζούσας ἐπὶ τῶν λιμνῶν. Πολὺ ἐπεθύμει νὰ δρέψῃ τὸ ἄνθος ἐκεῖνο· προσεπάθει λοιπὸν νὰ τὸ φθάσῃ μέτινα κλάδον, ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίαζε, διότι τὸ ἄνθος ἔκειτο πολὺ μακρὰν. Ὁ νοήμων κύων παρετήρει καλῶς τὰς χειρονομίας τοῦ κυρίου του ἐνατενίζων ἄλλοτε μὲν πρὸς αὐτὸν, ἄλλοτε δὲ πρὸς τὸ ἄνθος, ὡσανεὶ ἐζήτηε τὴν ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸ λάβῃ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ποταμὸς ἦτο ἀρκετὰ βαθὺς καὶ τὸ ρεῦμα ὀρμητικόν, ὁ νέος ἐγκαταλείπει τὸ ἄνθος, ἀνακαλεῖ τὸν κύνα, τὸν ὁποῖον δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον προφανῆ, καὶ ἐξακολουθεῖ τὸν περίπατόν του. Εἰς τὴν ἐπιστροφήν, διερχόμενος καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ αὐτὸ μέρος, δὲν ἐσυλλογίζετο πλέον οὐδόλως τὸ ἄνθος· ἀλλ' ἐξαίφνης ὁ κύων του ρίπτεται εἰς τὸν ποταμὸν, πλέει ταχύτατα, παλαίει ἐναντίον τῆς ὀρμῆς τοῦ ρεύματος, ἀποσπᾷ τὸ ἄνθος καὶ τρέχει περιχαρῆς νὰ καταθέσῃ αὐτὸ εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του.

Ἄ! τὸν ἀγαθὸν κύνα! ἀνέκραζαν τὰ παιδία· καὶ λοιπὸν εἶχεν ἐννοήσει;

Χωρὶς οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν· πῶς, ἀγνοῶ, ἀλλ' ὅμως εἶχεν ἐννοήσει.

Δύναμαι νὰ σᾶς διηγηθῶ ἀκόμη καὶ ἄλλα πολλὰ ἀξιοθαύμαστα περὶ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς ἄκρας ἀφοσιώσεως τοῦ κυνός· ἀλλ' ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν. Ὅ,τι σᾶς

εἶπα, ἀρκετὸν εἶνε νὰ σὰς παρακινή νὰ τὸν ἐκτιμᾶτε ὅπως τῶντι τῷ ἀνήκει· διότι τὸ ζῶον τοῦτο εἶνε οὐ μόνον ὁ σύμμαχος καὶ ὁ ὑπερασπιστὴς μας κατὰ τῶν θηρίων, ἀλλὰ καὶ παρέχει εἰς ἰδίαν ἡμῶν χρῆσιν ὄλην του τὴν δύναμιν, τὸ θάρρος του, τὴν νοημοσύνην του καὶ τὴν πίστιν του τὰ ὅποια τῷ ἐγάρτισεν ὁ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

- Εἰς ποίαν τάξιν ἀνάγεται ὁ κύων;
- Τίς εἶνε ὁ φίλος καὶ ὑπερασπιστὴς τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τῶν θηρίων καὶ τῶν κλεπτῶν;
- Ἐπάρχουν πολλὰ εἶδη κυνῶν;
- Περίγραφον τὸν κύνα.
- Τὰ διάφορα εἶδη τῶν κυνῶν διαφέρουν πολὺ ἀναμεταξύ των;
- Κατὰ τί διαφέρουν;
- Κατὰ τί ὅλοι οἱ κύνες ὁμοιάζουσι καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὸν ἄνθρωπον;
- Τὰ διάφορα τῶν κυνῶν εἶδη εἶνε κατάλληλα εἰς ἰδιαιτέρας χρήσεις;
- Ποία εἶνε ἡ εἰδικότης τοῦ φύλακος κυνός;
- Ποῖον εἶδος ἀρμόζει πρὸς τοῦτο;
- Ποία εἶνε ἡ μορφή τοῦ ποιμενικοῦ κυνός;
- Ποία εἶνε ἡ βπηρεσία του;
- Ὁ ποιμενικὸς κύων εἶνε πολὺ ὠφέλιμος;
- Ποῖα θηρία ἐπαπειλοῦσι τὰ ποίμνια εἰς τοὺς τόπους μας;
- Τί εἶνε Ἄλπεις; τί καλύβη;
- Ποῖα θηρία ἐπαπειλοῦσι τὰ ποίμνια εἰς τὰ ὄρη;
- Ἐπάρχουν κίνδυνοι διὰ τοὺς ἀθρώπους εἰς τὰ ὄρη;
- Τί εἶνε Ἅγιος Βερνάρδος;

- Ἐπικίνδυνος εἶνε ὁ ὕπνος εἰς τὰς χιόνας;
- Τί εἶνε τὸ Μοναστήριον τοῦ Ὄρους Ἁγίου Βερνάρδου;
- Διατί τοῖς χρειάζονται κύνες;
- Ποῖον εἶνε τὸ ἔνστικτον τῶν κυνῶν τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου;
- Ποῖα χαρακτηριστικὰ διακρίνουσι τοὺς νεωγείους κύνας ἀπὸ ἄλλους τοὺς ἄλλους;
- Διατί ὀνομάζονται οὕτω;
- Ποῖον εἶνε τὸ ἔνστικτόν των;
- Πρὸς τίνα ἐργασίαν ἐγυμνάσθησαν οἱ κύνες τοῦ λιμένος τοῦ Λονδίνου;
- Ποῖος τόπος ὀνομάζεται Σιθρία;
- Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα του;
- Ἐπάρχει εἰδὸς τι κυνῶν ἐν Σιθρία;
- Ποῖα ἢ χρήσις των;
- Τί εἶνε ἔλλαθρον;
- Πῶς ζεύγονται οἱ κύνες εἰς αὐτό;
- Τί εἶνε ἀρχηγὸς τῆς τάξεως;
- Οἱ ἐξευγμένοι κύνες εἰς τὰ ἔλλαθρα εἶνε ταχεῖς;
- Διατί οἱ ἵπποι δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐν Σιθρία;
- Ποῖα ἢ τροφή τῶν συρόντων κυνῶν ἔλλαθρα;
- Τί ὀνομάζεται θηρευτικὸς κύων;
- Ποῖα εἶνε ἡ ὠφέλεια τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς θήρας;
- Ποῖας ιδιότητας πρέπει νὰ ἔχη ὁ προωρισμένος κύων διὰ τὰ μεγάλα θηρία;
- Ποῖαι πρέπει νὰ ᾖνε αἱ ιδιότητες τῶν κυνῶν τῶν διωκόντων λαγούς;
- Ἐκείνων οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἰσδύωσιν εἰς τοὺς φωλεοὺς;
- Πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὰ ἔχνη τῆς ἄγρας;
- Τί ὀνομάζεται κυνηγέσιον;
- Ποῖον εἶνε τὸ ἀνάστημα καὶ ἡ μορφή τοῦ λαγωνικοῦ;
- Πῶς διακρίνονται οἱ Ἰσπανικοί;

Τὰ μὲ κρεμάμενα ὄτα ζῶα εἶνε περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀπομεμακρυσμένα ἀπὸ τὴν ἀγρίαν κατάστασιν.

Ὁ κύων εἶνε νοῆμον ζῶων;

Εἶνε ἐπιδεικτικὸν ἀνατροφῆς;

Εἶνε εὐκολώτερον νὰ τὸν μάθωμεν πράγματα ἀρμόζοντα εἰς τὸ ἔνστικτόν του ἢ ἐκεῖνα τὰ ὅποια δὲν τῷ εἶνε φυσικά; Τοῦτο εἶνε συγχρόνως λογικώτερον καὶ εὐλαβέστερον ὡς πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ Δημιουργοῦ;

Μέχρι τίνος βαθμοῦ ὁ κύων δύναται νὰ προσηλωθῆ καὶ ἀφοσιωθῆ εἰς τὸν κύριόν του;

Εἰπέ ἱστορίας ἀποδεικνυούσας τὴν ἀφοσίωσιν ταύτην.

Ὅφείλει πολὺ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν κύνα;

Ποίαν εὐγνωμοσύνην, ποίαν ἀγάπην καὶ περιποίησιν ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει εἰς τὸν φίλον καὶ ὑπερασπιστὴν του;

Εἶνε ἀνάγκη νὰ τρέφωμεν πρὸς τὰ ζῶα, καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς κύνας καὶ τὰς γαλαῖς, ὑπερβολικὴν ἀγάπην;

Διὰ τί τοῦτο εἶνε κακὸν καὶ μάλιστα γελοῖον;

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ.

Τὸ πρῶτον ἐπισημαστέον ὅτι ἡ ἀποστολικὴ ἐκκλησία
 ἐπὶ τὰ ἑλλὰς ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τῆς ἀρχαίας
 ἐκκλησίας, ὡς ἐκείνη ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν
 ὡς ἐκείνη ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν, ὡς ἐκείνη
 ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν, ὡς ἐκείνη ἐπὶ τὴν
 ἀρχαίαν ἐκκλησίαν, ὡς ἐκείνη ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν
 ἐκκλησίαν, ὡς ἐκείνη ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν,

100

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΖΩΑ.

Α'. ΣΕΙΡΑ. Πίθηκος. — Ἄρκτος. — Μελίς. — Ἐνυδρίς. — Λέων. — Τίγρις. — Γαλῆ. — Ἰαίνα. — Λύκος καὶ Ἀλώπηξ. — Κύνων.

Β'. ΣΕΙΡΑ. Κάστωρ. — Αζγῶς. — Βοῦς. — Πρόβατον. — Αἶξ. — Αἴγαγρος. — Ἐλαφος. — Τάρανδος. — Κάμηλος. — Καμηλοπάρδαλις.

Γ'. ΣΕΙΡΑ. Χοῖρος. — Κάπρος. — Ἴπποπόταμος. — Ἴππος. — ὄνος. — Ρινόκερως. — Ἐλέφας. — Δίδελφος. — Φώκη. — Φάλαινα. —

Δ'. ΣΕΙΡΑ. Ἀετός. — Βῦξ. — Ψιττακός. — Χελιδὼν καὶ Στρουθός. — Ἀλέκτωρ καὶ ὄρνις. — Ἰνδικὸς Ἀλεκτρυὼν καὶ Ἰνδικὴ ὄρνις. — Στρουθοκάμηλος. — Ἐρωδιὸς καὶ Κύνος. — Νῆσσα καὶ Χήν. — Πελικάν.

Ε'. ΣΕΙΡΑ. Νυκτερίς. — Βραδύπους καὶ Σκίουρος. — Μυιοτροχίλος. — Τρώς. — Βάτραχοι, Ἐχίδια, Χελώνη καὶ Σαῦρα. — Κυπρίνος καὶ Ἐγγελλος. — Ἀράχνη καὶ Σκορπιός. — Μέλισσαι, Χρυσαλλίδες, Μεταξοσκώληκες. — Καραβίς, Βδέλλα καὶ Γαιουσκώληκες. — Ὄστρεον, Μύαξ, Κοράλλια καὶ Σπόγγοι.